

رسالة محمد

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

گروه مدیریت ورزشی، گرایش رویدادهای ورزشی

پایان نامه کارشناسی ارشد

شناسایی و اولویت بندی ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای دانشجویی)

نگارنده: علی اصغر کردلو

استاد راهنما

دکتر حسن بحر العلوم

استاد مشاور:

دکتر هادی باقری

شهریور ۱۳۹۵

دانشکده: تربیت بدنی
گروه: مدیریت رویداد ورزشی

بایان نامه کارشناسی ارشد علی اصغر گردلو به شماره دانشجویی: ۹۳۱۴۰۳۴
تحت عنوان: شناسایی و اولویت بندی ریسک های برگزاری رویداد ورزشی (المپادهای ورزشی دانشجویی)

در تاریخ ۸۵/۸/۲۴ توسط کمیته تخصصی زیر جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد
مورد ارزیابی و با درجه بسیار خوب مورد پذیرش قرار گرفت.

اساتید راهنما	اعضاء	اساتید مشاور	اعضاء
دکتر حسن بحر العلوم		دکتر هادی باقری	
نام و نام خانوادگی:		نام و نام خانوادگی:	صده پور

اساتید داور	اعضاء	نماینده تحصیلات تکمیلی	اعضاء
دکتر رضا انام		نام و نام خانوادگی:	
دکتر سید رضا حسینی نیا		دکتر علی یونسیان	
نام و نام خانوادگی:			
نام و نام خانوادگی:			

سپاس‌گذاری:

باجهد و سپاس به درگاه‌های علم و حکیم و استعانت از او، وظیفه‌میدانم تا از کلمه عزیزانی که در انجام مراحل مختلف این پژوهش مرایاری نمودند، تقدیر و تشکر نمایم.

از استاد ارجمندم، جناب آقای دکتر حسن بحر العلوم که بی‌ریا با ارشادات ارزنده خود هدایت و راهنمایی اینجانب را در تمامی مراحل پژوهش بر عهده داشتند.

از استاد گرامی، جناب آقای دکتر هادی باقری که مرا از دانش سرشار و حکم‌های بی‌دریغ خود بهره‌مند ساختند.

از استاد گرامی، جناب آقای دکتر یونسیان، مدیر محترم دانشکده تربیت بدنی تشکر نموده، امید است، همواره در پناه ایزد یکتا در راه خدمت به دانش پژوهان موفق و مؤید باشند.

همچنین وظیفه‌می‌دانم از استاد گرامی جناب آقای دکتر رضا اندام و جناب آقای دکتر سید رضا حسینی بخاطر تمام زحماتی

که در طول دوران تحصیلی برایم کشیدند تشکر کنم، امید است همواره در سایه ایزد منان سالم و سر بلند باشند.

تقدیم بہ:

خدایی کہ آفرید جہان را، انسان را، عقل را، علم را، معرفت را، عشق را

و

بہ پدرم و مادرم کہ عشقانِ رادر وجودم دیدم...

تعهد نامه

اینجانب **علی اصغر کردلو** دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت ورزشی دانشکده تربیت بدنی دانشگاه صنعتی شاهرود نویسنده پایان نامه "**شناسایی و اولویت بندی ریسک های برگزاری رویدادهای ورزشی**" تحت راهنمایی **دکتر حسن بحرالعلوم** متعهد می شوم.

۱. تحقیقات در این پایان نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است.
۲. در استفاده از نتایج پژوهشهای محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد شده است.
۳. مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نشده است.
۴. کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه صنعتی شاهرود می باشد و مقالات مستخرج با نام «دانشگاه صنعتی شاهرود» و یا «Shahrood University of technology» به چاپ خواهد رسید.
۵. حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی پایان نامه تأثیرگذار بوده اند در مقالات مستخرج از پایان نامه رعایت می گردد.
۶. در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که از موجود زنده (یا بافتهای آنها) استفاده شده است ضوابط و اصول اخلاقی رعایت شده است.
۷. در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته یا استفاده شده است اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است.

تاریخ ۹۵/۰۸/۲۲

مالکیت نتایج و حق نشر

۱. کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب، برنامه های رایانه ای، نرم افزارها و تجهیزات ساخته شده است) متعلق به دانشگاه صنعتی شاهرود می باشد. این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوطه ذکر شود.
۲. استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی باشد.

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر شناسایی و اولویت‌بندی ریسک‌های برگزاری رویداد ورزشی بود، بدین منظور ریسک‌های برگزاری المپیادهای فرهنگی و ورزشی دانشجویی سراسر کشور مورد مطالعه قرار گرفت. این تحقیق بر حسب نحوه گردآوری داده‌ها به صورت (آمیخته اکتشافی) انجام شده است. در بخش کیفی، از طریق مصاحبه با چند تن از کارشناسان و صاحب نظران حوزه برگزاری المپیاد ورزشی دانشجویان و مراجعه به اسناد و مدارک و مطالعات کتابخانه‌ای به شناسایی عوامل ریسک برگزاری المپیاد ورزشی پرداخته شد و بر این اساس پرسشنامه‌ای طراحی گردید؛ در بخش کمی نیز، با استفاده از روش توصیفی پیمایشی و با توزیع پرسشنامه طراحی شده در جامعه پژوهش، عوامل شناخته شده، اولویت بندی شد. جامعه آماری پژوهش شامل مدیران ورزشی، کلیه عوامل اجرایی دانشگاه‌هایی بود که میزبانی بازی‌های المپیادهای ورزشی دانشگاهی سراسر کشور را بر عهده داشته‌اند؛ در بخش کیفی این پژوهش برای انتخاب نمونه از نمونه‌گیری هدفمند (۶ نفر) و در بخش کمی از نمونه‌گیری غیراحتمالی و در دسترس استفاده شد. بنابراین ۱۳۴ نفر به‌عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شدند که از میان ۱۳۴ پرسشنامه توزیع‌شده، ۱۲۵ پرسشنامه تکمیل و به‌عنوان نمونه مورد تحلیل قرار گرفت. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط ۲۰ نفر از متخصصان و صاحب‌نظران حوزه مدیریت و رویدادهای ورزشی مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. به منظور تعیین پایایی پرسشنامه نیز از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که پایایی پرسشنامه ۰/۹۲ برآورد شد. پرسشنامه شامل ۳۰ گویه و مشتمل بر ۵ زیرمقیاس زیر بود. که عبارت‌اند از: ۱ - زیرساختی سخت‌افزاری، ۲ - فرهنگی اجتماعی ۳ - سیاسی امنیتی ۴ - اقتصادی ۵ - مدیریتی. برای اولویت‌بندی مؤلفه‌ها از آزمون فریدمن استفاده شد. نتایج نشان داد که به ترتیب ضعف عوامل مدیریتی، سیاسی، اقتصادی، زیرساختی و فرهنگی اجتماعی مهم‌ترین ریسک‌های برگزاری المپیادهای ورزشی دانشجویی هستند.

واژگان کلیدی: ریسک، ادراک ریسک، مدیریت ریسک، میزبانی، رویداد ورزشی، المپیاد ورزشی

دانشجو

فهرست مطالب

فصل اول	۱
طرح پژوهش	۱
۱-۱- مقدمه	۲
۲-۱- بیان مسئله	۳
۳-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش	۶
۴-۱- اهداف پژوهش	۸
۴-۱-۱- هدف کلی	۸
۴-۲-۱- اهداف اختصاصی	۹
۵-۱- سؤال‌های پژوهش	۹
۶-۱- پیش‌فرض‌های پژوهش	۹
فصل دوم	۱۵
مبانی نظری و پیشینه پژوهش	۱۵
۱-۲- مقدمه	۱۶
۲-۲- مبانی نظری	۱۶
۱-۲-۲- ریسک	۱۶
۳-۲-۲- مفهوم و ماهیت ریسک	۱۶
تعریف ریسک:	۱۸
۴-۲-۲- انواع مختلف ریسک	۲۳
۵-۲-۲- مفاهیم مرتبط با ریسک	۲۴
۶-۲-۲- طبقه‌بندی ریسک‌ها بر اساس شرایط وقوع ریسک	۲۵
۷-۲-۲- واکنش افراد در قبال ریسک‌ها	۲۶
۸-۲-۲- ادراک ریسک (ریسک‌پذیری)	۲۸
۹-۲-۲- مدیریت ریسک	۲۹
۱۰-۲-۲- اهمیت مدیریت ریسک	۳۰
۱۱-۲-۲- رویداد	۳۱
۱۲-۲-۲- ویژگی‌های رویداد	۳۱
۱۳-۲-۲- رویداد ورزشی	۳۲
۱۴-۲-۲- خصوصیات رویداد ورزشی	۳۴
۱۵-۲-۲- تقسیم‌بندی رویدادهای ورزشی	۳۵
۱۶-۲-۲- مفهوم رویدادهای بزرگ ورزشی	۳۹
۱۷-۲-۲- رویداد ورزش دانشگاهی	۴۲
۱۸-۲-۲- نیازهای کمیته بین‌المللی المپیک و فرایند طرح پیشنهاد برگزاری المپیک به‌عنوان الگوی مناسب	۴۵
۱۹-۲-۲- اهداف و انگیزه‌های موردنظر سازمان‌ها از درخواست میزبانی	۴۶
۲۰-۲-۲- عناصر کلیدی یک درخواست میزبانی موفق	۴۷

۵۱	۲-۲۱- اثرات و میراث میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی.....
۵۲	۲-۲۲- اثرات اقتصادی رویدادهای ورزشی.....
۵۳	۲-۲۳- اثرات اجتماعی رویداد ورزشی.....
۵۴	۲-۲۴- توسعه وجهه شهر میزبان (منطقه) ملت میزبان.....
۵۴	۲-۲۵- میراث میزبانی.....
۵۵	۲-۳- پیشینه پژوهش.....
۵۹	۲-۴- جمع‌بندی.....
۶۱	فصل سوم.....
۶۱	روش‌شناسی پژوهش.....
۶۲	۳-۱- مقدمه.....
۶۲	۳-۲- روش پژوهش.....
۶۲	۳-۳- جامعه آماری و نمونه پژوهش.....
۶۳	۳-۴- روش و ابزار گردآوری اطلاعات.....
۶۳	۳-۵- روایی پرسشنامه.....
۶۴	۳-۶- پایایی پرسشنامه.....
۶۴	۳-۷- روش‌های آماری پژوهش.....
۶۵	فصل چهارم:.....
۶۵	تجزیه و تحلیل داده‌ها.....
۶۶	۴-۱- مقدمه.....
۶۶	۴-۲- توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی آزمودنیها.....
۶۸	۴-۳- آمار توصیفی مؤلفه‌های پژوهش.....
۶۸	جدول (۴-۵)، آمار توصیفی مربوط به مؤلفه‌های شناسایی ریسک رویداد ورزشی.....
۶۹	۴-۴- یافته‌های استنباطی پژوهش.....
۶۹	۴-۵- بررسی سوالات پژوهش.....
۷۷	فصل پنجم.....
۷۷	بحث و نتیجه‌گیری.....
۷۸	۵-۱- مقدمه.....
۷۸	۵-۲- خلاصه پژوهش.....
۸۰	۵-۳- بحث و نتیجه‌گیری.....
۸۰	۱) ریسک‌های مدیریتی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟.....
۸۱	۲) ریسک‌های اقتصادی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟.....
۸۲	۳) ریسک‌های سیاسی - امنیتی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟.....
۸۴	۴) ریسک‌های اجتماعی - فرهنگی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟.....
۸۴	۵) ریسک‌های زیرساختی - سخت‌افزاری برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟.....
۸۵	۵-۴- پیشنهادات پژوهش.....
۸۵	۵-۴-۱- پیشنهادات کاربردی.....
۸۶	۵-۴-۲- پیشنهادات پژوهشی.....

فهرست جداول

- جدول (۱-۲)، دوره‌ها و دانشگاه‌های میزبان المپیاد ۴۵
- جدول (۲-۲)، عوامل کلیدی درخواست میزبانی ۴۹
- جدول (۱-۳)، ویژگی پرسشنامه شناسایی ریسک‌های رویدادهای ورزشی ۶۴
- جدول (۱-۴)، توزیع فراوانی جنسیت نمونه های پژوهش (کمی) ۶۶
- جدول (۱-۴-۱)، توزیع فراوانی جنسیت نمونه های پژوهش (کیفی) ۶۶
- جدول (۲-۴)، توزیع فراوانی سن نمونه های پژوهش ۶۷
- جدول (۳-۴)، توزیع فراوانی سابقه کار نمونه های پژوهش ۶۷
- جدول (۴-۴)، توزیع فراوانی سابقه حضور در المپیاد نمونه های پژوهش ۶۸
- جدول (۶-۴)، اولویت‌بندی مؤلفه‌های ریسک‌های برگزاری رویداد ورزشی ۶۹
- جدول (۷-۴)، گویه های مربوط به مؤلفه ریسک‌های زیرساختی - سخت‌افزاری ۷۰
- جدول (۸-۴)، گویه های مربوط به مؤلفه ریسک‌های فرهنگی - اجتماعی ۷۱
- جدول (۹-۴)، گویه های مربوط به مؤلفه ریسک‌های سیاسی - امنیتی ۷۱
- جدول (۱۰-۴)، گویه های مربوط به مؤلفه ریسک‌های اقتصادی ۷۲
- جدول (۱۱-۴)، گویه های مرتبط با ریسک‌های مدیریتی ۷۳
- جدول (۱۲-۴)، گویه های مربوط به مؤلفه ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی ۷۴

فصل اول

طرح پژوه

۱-۱- مقدمه

هر جا که آینده ناشناخته باشد ریسک^۱ وجود دارد. ریسک تحت عنوان عدم اطمینان و انحراف در پیشامدهای آینده تعریف می‌شود. هر چقدر قابلیت پیش‌بینی پیشامدهای آینده کمتر باشد، ریسک بیشتر است. به دلیل اثرات سنگینی که ریسک از ابتدای تاریخ بر روی افراد، گروه‌ها و جوامع داشته است، آن‌ها روش‌های متعددی را برای اداره ریسک ایجاد کرده‌اند. از آنجایی که هیچ‌کسی به درستی قادر به پیش‌بینی آینده نیست، هر کسی بر حسب ضرورت یک مدیر ریسک است (دام^۲، ۱۹۲۴). به‌طور کلی، انسان در زندگی خود در معرض ریسک‌های مختلفی قرار می‌گیرد. هر عملی که انسان در زندگی‌اش انجام می‌دهد و یا هر تصمیمی که اتخاذ می‌کند همراه با ریسک است، زیرا افراد این اطمینان را ندارند که تصمیم‌های اتخاذ شده آن‌ها صد درصد نتیجه دلخواهشان را در پی دارد. پس می‌توان گفت هر جا ریسک وجود دارد، احتمال خطر نیز وجود دارد؛ زیرا این خطرات هستند که نتایج دلخواه را تهدید می‌کنند (ویسی، ۱۳۸۸).

در سازمان‌های ورزشی نیز مدیریت ریسک از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، چراکه آن‌ها از یک طرف با ریسک‌های مالی و از طرف دیگر با ریسک‌های جانی و ایمنی بدنی شرکت‌کنندگان در ورزش روبرو هستند. افزایش شدید در تعداد دادخواهی‌ها در ورزش به‌عنوان جرقه‌ای بود که توجه و علاقه به مدیریت ریسک را در میان مدیران ورزش، مدیران تفریحات سالم و اوقات فراغت به وجود آورد. فراهم کردن مسابقات ورزشی به‌طور مطمئن یکی از اهداف مدیران ورزشی است. تعهدات قانونی در ارتباط با این فعالیت‌ها تغییر کرده‌اند؛ بنابراین تمایل مدیریت ریسک در کمک به مدیران ورزشی برای رسیدگی به این تعهدات با مسئولیت‌های قانونی جدید همراه است (آیرون^۳، ۲۰۰۴). تغییر در حوزه مسئولیت‌ها منجر به افزایش علاقه به مدیریت ریسک شده است. در نتیجه مدیران ورزشی بررسی

---

^۱ . Risk

^۲ . Dom

^۳ . Airon

استراتژی‌های جدید را برای انتقال، کاهش یا حذف این ریسک‌ها شروع می‌کنند. در میان مسئولیت‌های جدید این مسئولیت که مدیر ورزشی باید امکانات مطمئن و تجهیزات امنی را برای شرکت‌کنندگان، کارکنان و تماشاگران بدون هیچ‌گونه آسیب و صدمه‌ای فراهم آورد، وجود دارد. هر ساله هزاران نفر در نتیجه شرکت در فعالیت‌های ورزشی مصدوم می‌شوند که دلیل آن استفاده کردن از امکانات و تجهیزات غیراستاندارد می‌باشد. شکایات ناشی از امکانات ناامن یکی از بیشترین شکایات معمول در دادگاه‌ها در مورد بیان غفلت در ورزش و برنامه‌های ورزشی است (ویسی و همکاران، ۱۳۸۸). آسیب یک شرکت‌کننده، مربی یا یکی از مسئولان برگزاری رویداد می‌تواند منتج به خسارت مالی برای سازمان شود و افراد به‌تنهایی نمی‌توانند متحمل خسارت وارده شوند؛ به همین خاطر، دلیل اصلی برای وجود مدیریت ریسک در ورزش، مسئولیت اخلاقی در ارتباط با صدمه دیگران و همچنین وظیفه قانونی برای فراهم کردن یک محیط ورزشی امن برای شرکت‌کنندگان است (آیرون، ۲۰۰۴).

میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ مانند بازی‌های المپیک می‌تواند بر توسعه اجتماعی، اقتصادی و شهری تأثیر بگذارد؛ مثلاً جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی که اقتصاد شهر و کشور را از طریق ترغیب شبکه‌های مختلف مانند توریسم، اشتغال‌زایی، فرصت‌های کسب و کار، ترویج ورزش در بین مردم، هدایت به سمت تغییرات اجتماعی، احیای شهری و ... را بارور می‌کند (عشوره، ۱۳۹۳). در کنار این مزایای برگزاری رویدادهای بزرگ، ریسک‌هایی نیز وجود دارد که مانع میزبانی بسیاری از شهرها یا کشورها می‌شود و پژوهش حاضر قصد دارد این ریسک‌ها را شناسایی و مطالعه کند و همچنین شهرها و دانشگاه‌ها برای برگزاری یک رویداد ورزشی دانشگاهی موفق و سالم بتوانند راه‌هایی برای برطرف کردن این ریسک‌ها بیابند و برای مقابله با آنها برنامه ریزی کاملی انجام دهند.

۱-۲- بیان مسئله

امروزه تربیت‌بدنی و ورزش یکی از ارکان اساسی فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است. ورزش و سیاست رابطه تنگاتنگی با یکدیگر دارند؛ نظام‌های سیاسی ورزش را ابزاری برای تحکیم روابط، اثبات برتری و یا دوستی می‌دانند. حضور این افراد در میدان‌های ورزشی

و اظهار نظر درباره ی باختها و بردها در مسابقات و یا تلاش برای کسب میزبانی مسابقات و رویدادهای مهم جهانی و بین‌المللی نشانه بارز اهمیت این موضوع است.

با توجه به جایگاه اقتصادی - سیاسی ورزش در دنیا و ایجاد تسهیلات و امکانات لازم در کشورها، گروه‌های مختلف مرتبط با حوزه‌های ورزشی (سرمایه گذاران داخلی) با اختصاص سرمایه‌های مادی و معنوی خود تلاش می کنند زمینه موفقیت ورزشکاران خود را در صحنه‌های بین‌المللی فراهم کنند و از مزایای آن به‌عنوان کشوری دارای امکانات حرفه‌ای مناسب بهره‌مند شوند.

هر یک از رویدادهای بزرگ ورزشی نشان‌دهنده اهمیت کلی صنعت رویدادهای بزرگ ورزشی هستند. یک مسئله اساسی که از جذاب بودن صنعت ورزش استنباط می‌شود این است که تعداد این رویدادهای بزرگ کم است و این سبب رقابت شدید شهرها برای برنده شدن تجارت^۱ میزبانی رویداد شده است (چن^۲، ۲۰۰۸).

رویدادهای بزرگ ورزشی و بقیه رویدادها محدود به شهرها و یا کشورهای توسعه‌یافته نیست و این رقابت در بین کشورهای در حال توسعه نیز وجود دارد (به‌عنوان نمونه درخواست میزبانی آذربایجان و ترکیه برای میزبانی بازی‌های المپیک و همچنین گرفتن میزبانی جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ توسط قطر).

تحقیقات نشان داده نه‌تنها گرفتن میزبانی این رویدادها دارای منافع فراوانی است، بلکه شهرهایی که میزبانی را از دست داده‌اند نیز منافع مشابه شهر میزبان را به دست آورده‌اند. شرایط درخواست میزبانی توسط کمیته بین‌المللی المپیک و فدراسیون‌ها و هیئت‌های بین‌المللی این رویدادها برای هر دوره از بازی‌ها به‌طور کلی تعیین می‌شود و شهرهای متقاضی ضمن داشتن تجربه برگزاری رویدادهای ورزشی، باید دارای حداقل‌های تعیین‌شده برای برگزاری این رویدادها باشند تا به‌عنوان کاندید پذیرفته شوند و نهایتاً پس از بررسی کمیسیون ویژه از میان آن‌ها شهر میزبان انتخاب شود. پس شهرهایی که داوطلب میزبانی می‌شوند باید حداقل زیرساخت‌های ورزشی و شهری استاندارد را

---

1 business

2 Chen

داشته باشند که در صورت بازدید، برای انتخاب میزبان از شانس بیشتری برخوردار باشند؛ در صورت عدم پذیرش تقاضای میزبانی یک کشور، کلیه ی این زیرساخت‌ها برای کشور باقی می‌ماند و نام شهر و کشور نامزد میزبانی در کل جهان شناخته‌تر می‌شود. شواهد زیادی وجود دارد که برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی به امکانات خاصی نیاز دارد و محرکی برای شهرهای میزبان است که برای کسب امتیاز میزبانی امکانات ورزشی و زیرساخت‌های خود را بهبود بخشند (تورکو^۱ و همکاران، ۲۰۰۲).

در این راه توجه به زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و همچنین ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی اقتصادی، فرهنگی، تکنولوژیکی و غیره می‌تواند در کسب میزبانی و برگزاری رویدادهای ورزشی تعیین‌کننده باشند (منزنرایتر^۲؛ ۲۰۰۸؛ اسمیت و فاکس^۳؛ ۲۰۰۷؛ پریوس^۴؛ ۲۰۰۷).

رویدادهای بزرگ ورزشی در حوزه دانشگاهیان سراسر جهان، مسابقات یونیورسیادها می‌باشد که هر دو سال یکبار در یکی از شهرهای بزرگ و پیشرفته دنیا برگزار می‌شود، به این ترتیب برای انتخاب و اعزام تیم‌ها و بازیکنان به مسابقات جهانی دانشجویان، مسابقات مختلفی در داخل کشور در حوزه دانشگاه‌ها برگزار می‌شود که از بین این مسابقات، بزرگترین و مهم‌ترین آنها المپیادهایی است که توسط وزارت علوم و تحقیقات برگزار می‌شود و بازیکنان برتر این مسابقات به اردوهای تیم ملی دانشجویان دعوت می‌شوند. با نگاهی اجمالی به المپیادهای دانشجویی وزارت علوم و تحقیقات می‌توان بیان کرد که با وجود تعداد بسیار زیادی دانشگاه که در داخل کشور وجود دارد و از میان آن‌ها بیش از نیمی از دانشگاه‌ها دارای توانمندی، پتانسیل و زمینه‌های مناسب موجود در شهرها و دانشگاه‌ها در خصوص میزبانی رویدادهای ورزشی مذکور می‌باشند، ولی بیشتر آن‌ها برای گرفتن حق میزبانی، برگزاری رویدادهای ورزشی پا پیش نمی‌گذارند و درخواست نمی‌دهند و همیشه چند دانشگاه و استان شناخته‌شده برای گرفتن میزبانی رقابت می‌کنند؛ که این مسئله می‌تواند دلایل مهمی داشته باشد که

---

1 Turco et al
2 Mazenreiter
3 Smith & Fox
4 Preuss

از جمله آن می‌توان به ریسک‌های برگزاری رویداد ورزشی و همچنین میزان ریسک‌پذیری مدیران ورزشی دانشگاه‌ها اشاره کرد. ریسک بیانگر ابهام و معیاری در چارچوب تصمیم‌گیری است؛ یعنی مدیران در شرایطی قرار می‌گیرند که اندکی خطر را باید قبول کنند. این گونه به نظر می‌رسد که مدیران ورزشی دانشگاه‌ها این خطر را قبول نمی‌کنند و به اصطلاح ریسک‌پذیر نیستند.

افرادی که ریسک‌پذیر نیستند به دنبال یک وضعیت مطمئن هستند در صورتی که افراد ریسک‌پذیر با وضعیت مبهم و نامشخص برانگیخته می‌شوند. انگیزه گروه اول امنیت و اطمینان و انگیزه گروه دوم فرصت و موقعیت است. همچنین افرادی که ریسک‌پذیر نیستند در سطوح پایین سازمانی و ریسک‌پذیرها در سطوح بالا دیده می‌شوند. از نظر روانی ریسک‌پذیرها انعطاف‌پذیرند. آن‌ها معمولاً تحصیل کرده هستند و تجربه موفقیت از ریسک‌پذیری دارند. تجربیات جدید را جستجو می‌کنند و به محرک‌ها سریع پاسخ می‌دهند (غفوری و همکاران، ۱۳۹۰).

در المپیادها و مسابقات دانشگاهی مشکلات و اتفاقاتی رخ می‌دهد که معمولاً قابل‌پیشگیری است و ممکن است نارضایتی‌هایی را به همراه داشته باشد. به دنبال این اتفاقات ممکن است مسئولین برگزاری رویداد با اعتراضاتی نیز روبرو شوند که می‌تواند بر کیفیت مسابقات تأثیر منفی بگذارد و شهر یا دانشگاه میزبان را برای برگزاری همان رویداد و یا میزبانی مسابقات آینده با مخاطراتی روبرو کند. شناخت ریسک‌های برگزاری چنین رویدادهایی می‌تواند پیش از تقاضای میزبانی و یا برگزاری رویداد، مدیران را از خطرات موجود آگاه و برای مقابله و رویارویی با چنین مسائلی آماده کند. بنابراین، پژوهش حاضر، با این هدف، به دنبال شناسایی و اولویت‌بندی چنین ریسک‌هایی است تا بتواند به شیوه‌ای علمی به مدیریت اثربخش این رویدادها کمک کند.

۱-۳- اهمیت و ضرورت پژوهش

میزبانی رویدادهای بزرگ در حوزه ورزش دانشگاهی داخلی (المپیادهای ورزشی) زمینه مناسب و موفقیت را برای دستیابی به اهداف توسعه دانشگاه و شهر میزبان فراهم می‌کنند. امتیاز میزبانی نقش

مهمی در ورزش دارد و وجود آن به اثبات رسیده است. غالباً تیم‌های ورزشی میزبان بازی‌های موفقیت‌آمیزتری به نمایش می‌گذارند (عشوره، ۱۳۹۳). موریس^۱ (۲۰۱۱) امتیاز میزبانی را واکنش بومی تعریف می‌کند که در پاسخ به عکس‌العمل‌های تیم‌های مهمان در مواجهه با شرایط غیرمتعارف محیط ناآشنا بروز می‌کند.

مرور تحقیقات انجام‌شده توسط اندام و همکاران (۱۳۹۲) نشان می‌دهد که مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر امتیاز میزبانی شامل حمایت تماشاگر (جمعیت حاضر)، آثار مسافرت، آشنایی با وضعیت محل مسابقه، سوگیری داوران، تعصب بومی و آثار روان‌شناختی است.

علاوه بر مزایایی که برای میزبان ذکر شد، برگزاری رویدادها جنبه‌های مخاطره‌انگیزی نیز دارد. همان‌طور که قابل پیش‌بینی و واضح است برگزاری رویدادهای ورزشی (چه در سطح سازمان، چه در سطح شهر و کشور) نمی‌تواند خالی از ریسک باشد و این ریسک برای هر سازمان یا شهر میزبانی نسبت به سازمان یا شهر دیگر می‌تواند متفاوت باشد. بنا بر تجربیات گذشته در طول هر دوره از مسابقات اتفاقات ناگوار همواره پیش‌آمده است. شناخت ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی در دانشگاه‌ها قبل از درخواست میزبانی امری لازم و ضروری است تا جهت رفع آنها اقدام مناسب انجام شود.

توجه به سطح و شدت اقدامات جهانی و سرمایه‌گذاری در بخش ورزش نشان می‌دهد که بسیاری از دانشگاه‌های کشور ایران نیز برای بهره‌مندی از موقعیت میزبانی و فواید آن نیازمند تلاش و سرمایه‌گذاری بیشتر در امر ورزش می‌باشند. از این‌رو پژوهشگر در پی آگاه کردن جامعه میزبان از این گونه خطرات و مخاطره‌ها و کمک به کنترل و به حداقل رساندن چنین خطراتی است. با شناسایی این ریسک‌ها و خطرات تا اندازه زیادی می‌توان از آسیب دیدگی ورزشکاران و تمامی شرکت‌کنندگان جلوگیری کرد و همچنین می‌توان بسیاری از اعتراضاتی که در حین مسابقات از سوی شرکت‌کنندگان مطرح می‌شود و باعث اختلال در برگزاری می‌شود را از میان برداشت و دانشگاه و شهر را

---

1 Muriss

برای میزبانی دوباره این مسابقات جزو کاندیدای اصلی مطرح نمود. بررسی ریسک های برگزاری رویداد همچنین می تواند دانشگاه را از روبرو شدن با مشکلات مالی و افزایش هزینه های برگزاری رویداد باز دارد و هزینه های برگزاری را به مقدار قابل توجهی کاهش دهد. از سوی دیگر سهل انگاری در شناسایی و جلوگیری از ریسک های موجود، می تواند تبعات ناگواری مثل محروم شدن برگزارکنندگان از حقوق مدنی و همچنین میزبانی رویدادها و حتی می تواند مجازاتی را به همراه داشته باشد.

با توجه به این مسائل انتظار می رود با شناسایی ریسک ها و موانع و مشکلات برگزاری رویدادهای ورزشی بتوان تمهیدات و پیش بینی های لازم را برای هر کدام از این ریسک ها در نظر گرفت تا بتوان این رویدادها را با کمترین ریسک و بهترین کیفیت برگزار کرد. بدین ترتیب، این فرصت ارزشمند برای بیشتر شهرها و دانشگاه ها مهیا خواهد شد که با شناخت بیشتری بتوانند متقاضی میزبانی و برگزاری رویدادهای ورزشی شوند.

امید است نتایج پژوهش حاضر بتواند ریسک های موجود در جهت برگزاری رویدادهای بزرگ ورزش دانشگاهی را به خوبی شناسایی نموده و کمکی در جهت رفع آنها به مدیران ورزش دانشگاهی و مسئولان برگزاری رویدادهای ورزشی داشته باشد.

۱-۴- اهداف پژوهش

۱-۴-۱- هدف کلی

هدف کلی از این پژوهش شناسایی و اولویت بندی ریسک های برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای فرهنگی و ورزشی دانشجویی) است.

۱-۴-۲- اهداف اختصاصی

- ۱ - اولویت بندی مولفه های ریسک های شناسایی شده ی برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای ورزشی دانشجویی).
- ۲ - شناسایی و اولویت بندی ریسک های مدیریتی برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای ورزشی دانشجویی).
- ۳ - شناسایی و اولویت بندی ریسک های اقتصادی برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای ورزشی دانشجویی).
- ۴ - شناسایی و اولویت بندی ریسک های سیاسی - امنیتی برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای ورزشی دانشجویی).
- ۵ - شناسایی و اولویت بندی ریسک های اجتماعی - فرهنگی برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای ورزشی دانشجویی).
- ۶ - شناسایی و اولویت بندی ریسک های زیرساختی - سخت افزاری برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای ورزشی دانشجویی).

۱-۵- سؤال های پژوهش

- ۱ - مولفه های ریسک های رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟
- ۲ - ریسک های مدیریتی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟
- ۳ - ریسک های اقتصادی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟
- ۴ - ریسک های سیاسی - امنیتی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟
- ۵ - ریسک های اجتماعی - فرهنگی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟
- ۶ - ریسک های زیرساختی - سخت افزاری برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟

۱-۶- پیش فرض های پژوهش

نمونه های پژوهش با علم و آگاهی به همه ی سؤالات پاسخ داده اند.

نمونه‌های پژوهش برداشت یکسان و روشنی از سؤالات پرسشنامه داشته‌اند.

نمونه‌های پژوهش با صداقت و دقت به سؤالات پرسشنامه پاسخ داده‌اند.

۱-۷- محدودیت‌های پژوهش

۱-۷-۱- محدودیت‌هایی که در اختیار محقق بوده است

محدوده موضوعی: آزمودنی‌های این پژوهش محدود به مسئولان ورزشی برگزارکننده المپیادهای ورزش دانشجویی در نظر گرفته شده است.

محدوده زمانی: این پژوهش در بهار و تابستان سال ۱۳۹۵ صورت گرفته است.

محدوده مکانی: این پژوهش در محدوده دانشگاه‌هایی که تاکنون توانسته‌اند میزبانی المپیادهای فرهنگی ورزشی دانشگاهی را به عهده بگیرند و مسابقات را برگزار کنند، صورت پذیرفته است.

۱-۷-۲- محدودیت‌هایی که در اختیار محقق نبوده است

برخی از مدیران ورزشی در پر کردن پرسشنامه همکاری نکردند.

عدم پاسخگویی کامل برخی آزمودنی‌ها به تمامی سؤالات پرسش‌نامه.

اگرچه در تکمیل این پرسشنامه نام افراد ذکر نشده، لیکن ممکن است برخی ملاحظات در پاسخگویی مدیران مؤثر بوده باشد.

۱-۸- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات پژوهش

ریسک: یعنی احتمال متحمل شدن زیان (دروفی، ۱۹۹۶). در این پژوهش نیز ریسک این‌گونه تعریف

می‌شود: «رویداد نامطمئن یا موقعیتی که اگر اتفاق بیافتد بر اهداف تأثیر مثبت یا منفی خواهد

گذاشت». ریسک دلایلی دارد و در صورت وقوع تجربه‌ای از آن حاصل خواهد شد.

ریسک رویداد ورزشی: یعنی احتمال روی دادن یک اتفاق بزرگ (مثبت یا منفی) برای ورزشکاران، تماشاگران، مربیان، مسئولان برگزاری، تجهیزات، وسایل، مکان و کلیه عوامل دخیل در رویداد و همچنین کلیه مواردی که در برگزاری رویداد سهیم هستند.

رویداد: پدیده‌ای موقتی است که می‌تواند با برنامه‌ریزی یا بدون آن باشد (گتز،^۱ ۲۰۱۱). در این تحقیق رویداد به منزله اتفاق نسبتاً بزرگ که در حوزه ورزش دانشگاهی در داخل کشور انجام می‌گردد. **رویداد ورزشی:** رویدادی کاملاً اختصاصی، با برنامه، از قبل آماده‌شده و از نظر زمانی محدود است که در آن تعدادی ورزشکار با اهداف و دلایل مشخص، در آن شرکت و یا در برگزاری آن مشارکت می‌کنند و به منظور تماشای آن تعداد زیادی تماشاگر انتظار می‌رود (جلالی فراهانی و علی دوست قهفرخی، ۱۳۹۰). در این تحقیق منظور از رویداد ورزشی، رقابت‌هایی است که زیر نظر وزارت علوم و تحقیقات بین دانشگاه‌های مناطق مختلف سراسر کشور ایران و به میزبانی یکی از دانشگاه‌ها یا مؤسسات عالی، برای انتخاب تیم برتر مسابقات برگزار می‌شود.

المپیاد ورزشی دانشجویی: رویداد ورزشی دانشجویی بزرگی است که در کلیه رشته‌های ورزشی بین دانشجویان دانشگاه‌های کشور برگزار می‌شود، در این پژوهش منظور از المپیادهای ورزشی دانشگاهی، المپیادهای فرهنگی و ورزشی وزارت علوم و تحقیقات است که از سال ۱۳۷۲ در تهران و به میزبانی دانشگاه تهران آغاز شد و پس از آن هر دو سال یکبار به میزبانی یکی از دانشگاه‌های معتبر کشور، بین کلیه دانشگاه‌ها و دانشجویان سراسر کشور برگزار می‌شود و از معتبرترین مسابقات دانشگاهی کشور می‌باشد و همچنین سیزدهمین دوره آن به میزبانی دانشگاه فردوسی مشهد در تابستان ۹۵ انجام شد.

مولفه زیرساختی - سخت افزاری: تمام منابع مبتنی بر سخت افزارها و دربرگیرنده همه ی تجهیزات فنی و اجرایی در رویدادها می‌باشد. در عمومی ترین حالت یک دسته از عوامل ساختاری به هم پیوسته می‌باشد که تکیه گاه اسکلت یک رویداد کامل را فراهم می‌آورد. این واژه در زمینه های

---

1 Getz

متفاوت معانی مختلف دارد، اما در بسیاری موارد از جمله پژوهش حاضر اشاره به تجهیزات ورزشی و شهری، اماکن، خیابان ها، محل اسکان می باشد که همه ی این موارد مجتمعا مولفه ی زیرساختی - سخت افزاری نامیده می شود.

مولفه ی فرهنگی - اجتماعی: مجموعه ای از گویه ها و صفاتی هستند که به یک فرد یا گروه داده می شوند به عبارتی این افراد را از سایر افراد متمایز می کنند که افراد با همین صفات می توانند وارد روابط میان کنشی با خود و دیگران شوند و همچنین بتواند مسئولیت و توانایی فیزیکی ذهنی خود را در نظامی که در آن حضور دارد را بر عهده بگیرد. تفاوت در این گویه ها و صفات در تمام اقشارهای مختلف متفاوت است، عدم توجه به این نکته و عدم برنامه ریزی برای کنترل آن می تواند ممکن است اختلافاتی بین افراد شرکت کننده در رویداد باشد که باعث بی نظمی ایجاد تنش بین آن ها شده و رویداد را مختل خواهد کرد.

مولفه سیاسی - امنیتی: ارتباطی است که شهر یا دانشگاه میزبان با مجامع بالاتر داشته و برای میزبانی و برگزاری رویداد می تواند متکی به این روابط باشد و همچنین امنیت انسانی، یعنی دور بودن از همه ی تهدیداتی است که بقای انسانی و رویداد را به مخاطره می اندازد. تهدیداتی از قبیل تخریب محیط زیست، اماکن و همچنین جلوگیری از جرائمی سازمان یافته مانند دزدی و ... که برای شرکت کنندگان خطرات جدی محسوب می شود. عدم کنترل اینگونه مسائل می تواند تهدید بسیار خطرناک برای برگزارکنندگان رویداد باشد.

مولفه اقتصادی: انسان با توجه به تمایلی که به ارضای نیازهای خود دارد، سعی می کند که با صرف حداقل تلاش یا هزینه، حداکثر نتیجه را بدست آورد، این راه و روش اصل اقتصاد نامیده می شود. اقتصاد یعنی میانه روی و پرهیز از افراط و تفریط در هر کاری است. در این پژوهش نیز می توان اینگونه به مولفه اقتصادی پرداخت بطوری که مدیران و مسئولان اجرایی با مقدار بودجه ای که در اختیار دارند تا چه میزان توانسته اند نیازهای رویداد را برآورده کنند بطوری که هزینه ها نباید از بودجه ی مورد نظر بیشتر باشد و از طرف دیگر به قدری صرفه جویی نشود که جزو ضعف های رویداد

محسوب شود، پس باید به گونه ای برنامه ریزی شود که حد تعادل برقرار باشد و نارضایتی در رویداد وجود نداشته باشد.

مولفه مدیریتی: مدیریت رویداد یعنی نظارت کامل بر زیردستان و همچنین سرپرستی کل مسابقات و توزیع متوازن نیروها و امکانات در تمام حوزه های مربوط به رویداد را می توان جزئی از مولفه های مدیریت دانست. در این پژوهش نیز، وظایفی که مستقیماً با حوزه ی مدیریت در ارتباط می باشد و مدیریت تمامی مسئولیت آن را مستقیماً برعهده داشته و هرگونه کوتاهی در نظارت بر زیردستان، سازماندهی نفرات و کلیه ی وظایفی که مربوط به مدیر برگزاری رویداد می باشد مشکلات بزرگی نسبت به سایر مولفه ها ایجاد خواهد کرد و به همین منظور این مولفه را می توان جزو مولفه ی اصلی رویداد محسوب کرد.

فصل دوم

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲-۱- مقدمه

در این فصل، مطالب در قالب دو بخش آورده شده است. بخش نخست مربوط به مبانی نظری است که در آن اطلاعاتی در مورد متغیرهای پژوهش بیان شده است و بخش دوم شامل پیشینه و ادبیات پژوهش در داخل و خارج از کشور است.

۲-۲- مبانی نظری

۲-۲-۱- ریسک

موسسه استاندارد بریتانیا، ریسک را ترکیبی از وقوع و نتایج یک رویداد مخاطره انگیز معرفی می‌کند. بنا بر نظر آیرون^۱ (۲۰۰۴) معنی ریسک در مدیریت ریسک به عدم اطمینان یا شانس زیان و ضرر، خسارات تصادفی و حوادث ناگهانی، غیرعادی یا پیش‌بینی نشده برمی‌گردد. از دیدگاه هارویل^۲ (۲۰۰۳) خطر؛ اثر یا پیامدی است که بر توانایی سازمان‌ها برای رسیدن به اهداف خود تأثیر می‌گذارد. فراسدیک^۳ (۲۰۰۰) از جنبه کمی به موضوع نگرینسته و افزایش احتمال وقوع حادثه‌ای که قرار است اتفاق بیفتد را خطر نامیده است. سیائو^۴ (۲۰۰۵) تعریفی این‌گونه از ریسک ارائه می‌دهد، واژه ریسک به امکان خسارت یا دیگر حوادث مضر که توان دخالت در ثبات مالی نهادهای دولتی و خصوصی و اهداف اصلی آن‌ها دارد گفته می‌شود.

۲-۲-۳- مفهوم و ماهیت ریسک

از کلمه ریسک برحسب موارد استفاده‌اش در زمینه‌های مختلف، تعبیرات متفاوتی به عمل آمده است و مؤلفین تعاریف متعددی از آن را بیان کرده‌اند. در بدو امر چنین به نظر می‌رسد که لغت ریسک مفهوم روشنی به ذهن متبادر می‌کند، زمانی که گفته می‌شود در یک عمل با وضعیت خاص ریسک وجود دارد، شنونده درمی‌یابد که عدم اطمینانی که در رابطه نتایج حاصله از آن عمل وجود داشته و

---

1 Airon
2 Harvile
3 Ferasdik
4 Siyao

این امکان می‌رود که حداقل یکی از نتایج محتمل، نامطلوب باشد؛ به عبارت دیگر گوینده با تأکید بر این لغت به‌طور منفی اشاره بر نامعلوم بودن و غیرقابل پیش‌بینی بودن نتایج آتی دارد، به همین علت نیز زمانی که از توانایی بیشتری در پیش‌بینی آینده برخوردار هستیم، با ریسک کمتری مواجه می‌باشیم یا با کاسته شدن توانایی ما در پیش‌بینی آینده، ریسک برای ما بیشتر می‌شود. درک مفهوم ریسک به‌صورت فوق، به علت انتقال کامل منظور گوینده به شنونده در محاورات روزمره مفید واقع می‌شود. ما نیز همین معنا را مبنا قرار داده و با بست آن سعی داریم تا تعریف جامع و دقیق‌تری از ریسک را به دست آوریم. (مظلومی، ۱۳۹۰).

در ابتدا لازم است ارتباط عدم اطمینان با ریسک را توضیح دهیم. به‌طور کلی عدم اطمینان مضمون ریسک را تشکیل می‌دهد و عبارت از تردیدی است که شخص در ارتباط با وقوع یک نتیجه ممکن از میان نتایج ممکن دارد. اگر تضمین افراد از نتایج آتی با یقین همراه بوده و از حتمیت وقوع یا عدم وقوع آن‌ها مطمئن باشند، عدم اطمینان نیز بر آن‌ها غالب نمی‌گردد. در نتیجه در هر یک از دو حالت، به علت معلوم بودن آینده اصولاً ریسکی نیز وجود ندارد. ملاحظه می‌شود که مفاهیم ریسک و عدم اطمینان کامل در یکدیگر آمیخته و تفکیک‌ناپذیر به نظر می‌رسند. عدم اطمینان را می‌توان تابعی از احتمال دانست؛ میزان احتمال وقوع یا عدم وقوع هر حادثه‌ای مابین صفر تا یک در نوسان است و آن را با درصد نشان می‌دهند. زمانی که احتمال برابر صفر است عملاً عدم اطمینان نیز با توجه به مطالب فوق، صفر خواهد بود و به تدریج با افزایش احتمال، عدم اطمینان نیز افزایش پیدا کرده و نهایتاً در پنجاه درصد به حداکثر خود می‌رسد. به عبارت دیگر زمانی که شانس وقوع واقعه‌ای پنجاه درصد تخمین زده شود با بیشترین عدم اطمینان مواجه خواهیم بود. با افزایش و کاهش اطمینان از پنجاه درصد، ریسک رو به کاهش می‌گذارد. در احتمال با وقوع (۱) با صد در صد، بیانگر حتمیت وقوع حادثه است، نیز عدم اطمینان برابر با صفر خواهد بود. در نتیجه چنانچه احتمال وقوع واقعه‌ای برابر صفر یا یک باشد، نامعلومی آینده تبدیل به حتمیت شده و عدم اطمینانی وجود نخواهد داشت.

نتیجه دیگری که از بحث فوق گرفته می‌شود این است که برای بیان میزان با درجه ریسک نمی‌توانیم از میزان احتمال کمک بگیریم، زیرا همان‌طور که ملاحظه شد، زمانی که احتمال برابر (یک) است، اصولاً ریسک برابر با صفر می‌شود؛ بنابراین احتمال و ریسک دارای مفاهیم یکسانی نیستند، هرچند در تعریفی که از ریسک به عمل خواهد آمد، مفهوم توزیع احتمال، مورد استفاده قرار خواهد گرفت. تعدادی از مؤلفین، ریسک و عدم اطمینان را مترادف با یکدیگر دانسته و نهایتاً ریسک را عدم اطمینان ذهنی دانسته‌اند که نسبت به وقوع حوادث وجود دارد. چنین عدم اطمینانی ناشی از ذهنیت افراد بوده و مشخصه آن تردید و یا ناآگاهی نسبت به نتایج حاصل از دستوری است. بنا بر عقیده این گروه از مؤلفین ارتباط نزدیکی بین باورهای ذهنی افراد و واقعیت عینی وجود دارد. در نتیجه عدم اطمینان یا ارزیابی ذهنی شخص از یک موفقیت عینی، توأم با ریسک می‌دانند و بدون توجه به احتمال واقعی وقوع خسارت با صرف احساس عدم اطمینان نسبت به نتایج حاصل از امری و امکان نامطلوب بودن یکی از آنها، ریسک را موجود می‌دانند و بدین ترتیب عدم اطمینان تبدیل به یک عامل روانی می‌شود و از دانش و نحوه نگرش شخص نسبت به موفقیت‌های متفاوت نشأت می‌گیرد. (مظلومی، ۱۳۹۰).

تعریف ریسک:

از طریق عدم اطمینان ذهنی می‌تواند منجر به آن شود که ریسک را تابعی از تمایلات روانی و ذهنی افراد قرار گرفته در معرض ریسک بیان نمود. چنین نتیجه‌گیری اشتباه است، زیرا رابطه نزدیکی مابین ریسک و عدم اطمینان وجود دارد. ولیکن این رابطه یک‌جانبه است. ریسک امری عینی و حالتی از واقعیت دنیای خارجی از ذهن افراد است در حالی که عدم اطمینان، امری ذهنی است، به عبارت دیگر ریسک ترکیبی از شرایط مخاطره‌آمیز است و توسط احتمالات سنجیده می‌شود. عدم اطمینان توسط اعتماد و باورهای افراد اندازه‌گیری می‌گردد. اطلاع یافتن از وجود ریسک است که موجب عدم اطمینان می‌شود و نه بالعکس. اطلاع یا عدم اطلاع ما از وجود ریسک تأثیری بر ماهیت وجودی آن نخواهد داشت. به همین علت افراد مختلف به علت اینکه ذهنیت‌های متفاوتی دارند، زمانی که در

مقابل موقعیت واحدی قرار می‌گیرند، به علت بروز عدم اطمینان‌های مختلف در هر یک از آن‌ها عکس‌العمل‌های متفاوتی نشان می‌دهند. زمانی که دو نفر در معرض خساراتی با احتمال وقوع یکسان قرار گرفته‌اند، عدم آگاهی یکی از آن‌ها از چنین موقعیتی، باعث نمی‌شود نتیجه بگیریم که به علت عدم حضور اطمینان ذهنی در این فرد، او مواجه با ریسک نیست. در این مثال ریسک برای هر دوی آن‌ها یکسان است.

تحقیقات نشان داده است که وقتی مردم خطر ریسک را در مورد خود، خانواده‌شان یا دیگران برآورد می‌کنند تخمین یکسانی ندارند (اسچوبرگ، ۱، ۲۰۰۰). در سوئد تحقیقی انجام گرفت که در آن آزمودنی‌ها باید میزان خطر (موقعیت خطرناک) دارای ریسک (مثل خطر آیدز و مصرف الکل) را برای خانواده، خودشان و دیگران با عدد نشان می‌دادند. نتیجه تحقیق نشان داد که میانگین قضاوت ریسک افراد در مورد دیگران در بالاترین حد و در مورد خودشان در پایین‌ترین حد قرار داشت، یعنی موقعیت را برای خودشان نسبت به بقیه کمتر خطرناک ارزیابی کرده بودند (اسچوبرگ، ۲۰۰۰). این حقیقت که اغلب افراد ادعا می‌کنند نسبت به دیگران کمتر در معرض خطر ناشی از ریسک کردن هستند انکار نامیده می‌شود که یک ویژگی خیلی مهم ادراک ریسک است و علت آن خوش‌بینی غیرواقعی فرد در مورد خودش است. در دیدگاه نیازهای مزلو، ادراک ریسک در افرادی که به مرحله خودشکوفایی می‌رسند و آن‌ها که به این مرحله نمی‌رسند، متفاوت است، مثلاً افراد، خودشکوفای هنگام ریسک کردن میزان ریسک را می‌سنجند و بر اساس آن عمل می‌کنند؛ به‌علاوه در موردسنجش ریسک، منطقی، تحلیل‌گرا و هدفمند هستند؛ درحالی‌که افرادی که به خود شکوفایی نمی‌رسند بیشتر بر اساس ادراکاتشان از ریسک عمل می‌کنند و در موردسنجش ریسک، غیرمنطقی، هیجانی و غیر هدفمند هستند (زارع و همکاران ۱۳۹۱). ادراک ریسک در تصمیم‌گیری نقش مهمی دارد به‌گونه‌ای که تفاوت در ادراک ریسک در تصمیم‌گیری، ریشه در تفاوت‌های جنسیتی و فرهنگ‌های مختلف دارد

(اسلوویک ۱، ۱۹۸۷). نتایج تحقیقی که توسط هابل ۲ (۲۰۰۸)، روی دانشجویان دانشگاه ترکیه انجام شد نشان داد که، ریسک و سبک‌های تصمیم‌گیری در دانشجویان با توجه به جنسیت، محل اقامت نوع سکونت (در خوابگاه یا نه) و وضعیت اجتماعی، اقتصادی، متفاوت است. همچنین، نتایج حاکی از آن بود که ادراک ریسک تعیین‌کننده اصلی تصمیم‌گیری در دانشجویان دانشگاه است و هر چه ادراک ریسک در آن‌ها بیشتر باشد، تصمیمات منطقی‌تری خواهند گرفت. بسیاری از مطالعات نشان داده‌اند کسانی که خود را بیشتر در معرض ریسک قرار می‌دهند نسبت به کسانی که از ریسک کردن گریزانند، کمتر ریسک می‌کنند، (بنتین ۳، ۱۹۹۳). اسلوویک و سورسون ۴ (۲۰۰۸) دریافتند مدیرانی که خود را در معرض ریسک قرار می‌دهند نسبت به کسانی که اهل ریسک کردن نیستند ریسک را کوچک‌تر، شناخته‌شده‌تر و کنترل‌پذیرتر ادراک می‌کنند.

در پاره‌ای از موارد، عدم اطمینان را ریسک ذهنی خوانده‌اند و در مقابل ریسک‌های عینی قرار می‌دهند. مورد اول را ناشی از تمایلات روانی اشخاص می‌دانند و دومی را انحراف نسبی خسارت‌های محتمل (مورد انتظار) فرض می‌کنند. ریسک عینی، ریسک آماری است و در رابطه با مجموعه مواردی که در معرض خسارات قرار گرفته‌اند، مفهوم پیدا می‌کند و اشاره به انحرافی دارد که در صورت متفاوت بودن خسارت واقعی، از خسارت منتظره بروز می‌کند. برای ارائه مفهوم جامع‌تری از ریسک، تعریف فوق را کمی بسط می‌دهیم، به طوری که ملاحظه شد، به علت نامعلوم بودن نتایج حاصل از عمل فعلی مشخص در آینده است که خود را مواجه با ریسک می‌بینیم.

نتایج آتی موردنظر، چیزی جز انتظارات محققین در زمان حال نیستند، به‌عنوان مثال اگر هدف خاصی را معین نموده و اعمال مشخصی را برای دستیابی به آن هدف به‌مورد اجرا بگذاریم، درواقع امیدواریم در آینده دور یا نزدیک هدف تأییدشده حاصل گردد تا زمان دستیابی به آن هدف، از چگونگی وقوع آن مطلع نمی‌شویم، هدف تعیین‌شده واقعیتی است که امروز انتظار داریم در آینده رخ دهد. در زمان

---

1 Slovik
2 Habb1
3 Bentin
4 Sorson

حال خود را به صورت انتظارات افراد نشان می‌دهد، انتظاراتی که در زندگی روزمره به وجود می‌آیند الزاماً آگاهانه نبوده و در مورد آن‌ها تفکری از قبل صورت نمی‌گیرد، انعکاس این قبیل انتظارات را در رفتار عادی و روزمره افراد می‌توان یافت.

در هر دو حالت به یک بیان کلی می‌توانیم ریسک را امکان انحراف واقعیات از آنچه که مورد انتظار بوده است بدانیم. لازم به ذکر است که انحراف از واقعیات از انتظارات و در معرض چنین انحرافی قرار گرفتن به دو صورت رخ می‌دهد. در یک حالت نامعلومی آینده می‌تواند توأمأ متضمن سود و زیان باشد؛ به عبارت دیگر انحراف می‌تواند در دو جهت مثبت یا منفی بروز کند، چنین ریسک‌هایی را **شرطی** یا **دینامیک** می‌خوانند، ریسک‌های ناشی از سرمایه‌گذاری و بازدهی آن نمونه‌ای از این گروه است.

در حالت دیگر از نامعلومی آینده اگر منجر به وقوع انحرافی بین واقعیات و انتظارات باشد، فقط می‌تواند متضمن زیان باشد، چنین انحرافی مابین واقعیت و انتظاری که امروز از آن واقعیت داریم اگر رخ دهد فقط جنبه منفی داشته و حاصلی جز زیان نخواهد داشت، چنین ریسکی؛ **ریسک حقیقی** و یا **استاتیک** خوانده می‌شود. تعریف ریسک به صورت فوق از نقطه نظر بیمه نیز صادق است و بیمه نیز به عنوان یک ابزار صرفاً مالی برای مقابله با نتایج حاصل از ریسک‌های حقیقی به کار گرفته می‌شود. با این وجود وجهه افتراق مدیران ریسک و مدیران بیمه در گسترده بودن حوزه فعالیت مدیران ریسک است. استفاده از بیمه تحت شرایط خاصی انجام می‌گیرد و فقط می‌تواند راه‌حلی برای گروه خاصی از ریسک‌های حقیقی باشد. این گروه را **اصطلاحاً ریسک‌های حقیقی بیمه پذیر** می‌خوانند (مظلومی، ۱۳۹۳). تعریف ریسک به نحوی که که در قسمت قبل مورد اشاره قرار گرفت در آن است که تمامی حالاتی را که امکان حصول نتیجه‌ای نامطلوب در آن‌ها وجود دارد شامل می‌شود و منحصر به خسارت‌های اقتصادی نمی‌گردد به عنوان مثال ورزشکاری که در تمریناتش به خوبی تمرین نکرده باشد، امکان دارد در مسابقات نمره پایین بگیرد و در معرض ریسک حذف شدن از مسابقات قرار دارد که به هر حال نمی‌توان آن را مترادف با خسارت دانست، در عین حال در این تعریف الفاظ نارسا و مبهمی

چون شانس و غیره را که در برخی تعاریف مشاهده می‌شود، مورد استفاده قرار نگرفته است. با مبنا قرار دادن این تعریف و بسط آن، تعریفی آماری از ریسک به نحوی که از نظر کمی قابل مقایسه باشد به دست می‌آید. اصولاً کلیه شرایطی که می‌تواند منجر به حصول نتایج واقعی نامطلوب، سوای انتظارات سازمان‌ها شود، بیانگر یک ریسک برای آن سازمان خواهد بود. بر اساس مشاهدات تجربی (عینی) و یا به صورت ذهنی می‌توان به عنوان مثال توزیعی از احتمال وقوع خسارت‌ها در طی یک دوره معین را به دست آورد. در صورت ترسیم منحنی توزیع احتمالات به وضوح می‌توان دید که دامنه پراکندگی توزیع، معرف ریسک است. هرچه دامنه توزیع باریک‌تر باشد، با اطمینان بیشتری وقوع نتایج مورد نظر (انتظارات) تخمین زده می‌شود و بالعکس هر چه دامنه توزیع گسترده‌تر باشد، پیش‌بینی امکان وقوع نتیجه مورد نظر مشکل‌تر شده و از دقت کمتری برخوردار خواهد بود. این نتیجه‌گیری منطبق با مفهوم کلی ریسک است. اکثر رویدادها و همچنین سازمان در هر رویداد پیش رو همه ساله با خسارت‌های نرمالی روبرو می‌شوند که نمی‌توان آن‌ها را جزء ریسک‌های رویداد یا سازمان تلقی کرد (مظلومی، ۱۳۹۲). به عنوان مثال برای رویدادهای ورزشی (مثلاً فوتبال) مصدومیتی که در حین مسابقه در برخورد دو بازیکن باهم روی می‌دهد و باعث مصدومیت آن‌ها می‌شود را نمی‌توان جزء ریسک‌های برگزاری رویداد تلقی کرد و همچنین برای سازمان‌های خصوصی که تعدادی اتومبیل را در اختیار گرفته و برای انجام امور اجرایی خود مورد استفاده قرار می‌دهد، قاعداً باید انتظار داشته باشند که در طول سال خساراتی به آن‌ها وارد شود. در نتیجه این گونه خسارات، امور غیرمنتظره‌ای به شمار نمی‌آید، چنین خساراتی را **خسارات نرمال** می‌نامند. پس نمی‌توان هر اتفاقی را که در زمین بازی یا سازمان‌ها اتفاق می‌افتد ریسک نامید. برخی از مدیران دانشگاه‌ها نیز درک یکسانی از ریسک ندارند و هر اس مقابله با ریسک در خود پرورش می‌دهند، در ادامه به ادراک ریسک مدیران خواهیم پرداخت. (سایت بیمه ۱۳۹۳).

۲-۲-۴- انواع مختلف ریسک

در حال حاضر اصطلاح ریسک به صورت گسترده‌ای مورداستفاده قرار می‌گیرد، ولی مخاطبان مختلف اغلب تعبیرهای نسبتاً مختلفی از آن دارند (کلومان^۱، ۲۰۱۰). برای مثال، شیوه ارتباط ریسک با فرصت به شرایط تلقی ریسک بستگی دارد. بعضی اوقات، یک وضعیت هم فرصت سودآوری و هم امکان بالقوه زیان را فراهم می‌سازد، ولی در موارد دیگر، فرصت سودآوری وجود ندارد، تنها امکان بالقوه زیان موجود است؛ بنابراین ریسک می‌تواند دارای دو نوع تقسیم فرعی دیگر باشد:

۱- **ریسک سودگرانه:** ریسکی که می‌تواند برای افراد یا سازمان‌های ریسک‌کننده سود هنگفتی را به همراه داشته باشد و به‌طور هم‌زمان نیز امکان بالقوه‌ای برای تجربه یک زیان یا بدتر شدن شرایط نسبت به وضع موجود را داشته باشد. قماربازی یک مثال از انجام یک ریسک سودگرانه است. وقتی شما یک شرط‌بندی انجام می‌دهید، می‌بایست احتمال به دست آوردن پول بیشتر در مقابل انتظار از دست دادن میزان شرط‌بندی‌تان، مورد ارزیابی قرار دهید. در این مثال، هدف کلی افزایش ثروتتان است و تمایل شما به سرمایه‌گذاری در ریسک، به‌منظور فراهم ساختن یک فرصت سودآورانه است.

۲- **ریسک خطرناک:** فقط یک امکان بالقوه زیان به همراه دارد و هیچ فرصتی برای بهبود روال شرایط فراهم نمی‌سازد. برای مثال، به چگونگی در نظر گرفتن امنیت، به‌عنوان یک ریسک خطرناک توجه کنید که افراد نگران محافظت از اشیاء باارزشی می‌باشند که در خانه نگهداری می‌شوند. هدف اصلی آن‌ها در این مثال، اطمینان از عدم دستبرد به اشیاء موجود در منزلشان بدون اطلاع و اجازه از جانب آن‌هاست. بعد از بررسی میزان کیفیت امنیت اشیاء، امکان دارد که افراد تصمیم به نصب یک سیستم امنیتی در منزلشان به‌منظور جلوگیری از ورود دزد و سرقت اشیاء بگیرند. توجه کنید که هدف در این مثال، طبق تعریف، تنها تمرکز ریسک بر روی محدوده امکان بالقوه زیان است. در اکثر شرایط مناسب، افراد تنها آنچه را که هم‌اکنون مالک آن هستند محافظت می‌کنند و هیچ امکان بالقوه‌ای برای سودآوری وجود ندارد. در این مثال، افراد تمایل به کسب آرامش

---

1 Kloman

خاطر به واسطه جلوگیری از عواقب ناخوشایند ورود به منزلشان دارند. هدف افراد به عنوان احساس امنیت بیشتر، تعیین کننده شرایطی است که ریسک منظور می شود. بعد از تجزیه و تحلیل شرایط، افراد ممکن است تصمیم به نصب یک سیستم امنیتی در منزلشان به منظور ایجاد موانع برای سارقان بگیرند. ممکن است این گونه استدلال کنند که افزایش امنیت احتمالاً برای آن ها احساس امنیت بیشتری به ارمغان خواهد آورد و متعاقباً باعث کسب آرامش خاطر می شود که افراد به دنبال آن هستند. در این مثال، افراد تمایل به سرمایه گذاری مالی در یک سیستم امنیتی به منظور فراهم آوردن یک فرصت احساس امنیت بیشتر برای خود دارند. ریسک امنیتی در این مثال، سودگرانه است زیرا در این مورد میزان تحمل برای ریسک (به عنوان مثال، مقدار پولی که افراد تمایل دارند در یک سیستم امنیتی سرمایه گذاری کنند) با میزان علاقه آن ها برای تحقق یک فرصت (به عنوان مثال، کسب آرامش خاطر) در توازن است؛ بنابراین، ریسک به صورت کاملاً مشخص و روشنی قابل طبقه بندی به عنوان سودگرانه و خطرناک بر مبنای نوع آن نیست، بلکه بر اساس شرایطی که آن ادراک می شود، قابل دسته بندی است.

۲-۲-۵- مفاهیم مرتبط با ریسک

خطر: خاصیت ذاتی یک ماده و عامل صدمه زننده هست که به صورت های مختلف نظیر عوامل شیمیایی، بیولوژیکی و یا مکانیکی ظاهر می شود.

شرایط خطر آفرین: عواملی که حادثه تلقی نمی شوند ولی می توانند زمینه و احتمال وقوع حوادث و بروز خسارت را فراهم نمایند.

مخاطره: شرایطی است که ظرفیت نهایی آسیب رسانی به صورت بالقوه وجود دارد.

احتمال: وقوع پیشامدی که حتمی است وقوع پیشامدی که احتمال وقوع دارد، وقوع پیشامدی که امری نسبی است و مقدار آن بین صفر و یک متغیر است و هر چه بیشتر به سمت یک نزدیک باشد وقوع آن محتمل تر است؛ و هر چه به صفر نزدیک تر باشد احتمال وقوع آن کمتر خواهد بود. در حالت

صفر و یک، یک قطعیت وجود خواهد داشت و با اطمینان می‌توان در مورد وقوع یا عدم وقوع آن اظهار نظر نمود. در مواردی که احتمال وقوع بیش از صفر و کمتر از یک باشد با تردید روبرو می‌شویم. خصوصاً در زمانی که احتمال وقوع در عدد نیم واقع شود.

عدم اطمینان: عدم اطمینان شکی است که فرد در ارتباط با توانایی خود برای پیش‌بینی برخی پیشامدهای محتمل دارد. بدین صورت هرچه فرد از توانایی پیش‌بینی بیشتری برخوردار باشد با خطر کمتری روبرو می‌گردد. پس عدم اطمینان برخلاف ریسک، امری ذهنی و مربوط به برداشت و برآورد فرد از یک موقعیت عینی توأم با احتمال وقوع خطر است.

۲-۲-۶- طبقه‌بندی ریسک‌ها بر اساس شرایط وقوع ریسک

۲-۲-۶-۱- ریسک‌های واقعی یا خالص^۱

ریسکی می‌باشد که بر اثر بروز خطرهای فیزیکی به وجود آمده و اثر تخریبی برجای می‌گذارد و نتیجه‌اش صرفاً خسارت می‌باشد. این ریسک‌ها معمولاً ناخوشایند و زیان‌بار می‌باشند، قابلیت پیش‌بینی آن وجود دارد، ماهیت بیمه شدن دارد و تمایلی به نگهداری ریسک وجود ندارد.

۲-۲-۶-۱-۱- طبقه‌بندی ریسک‌های خالص

۱- **ریسک‌های ذهنی:** ریسک‌هایی هستند که واقعی نیستند و خیالی هستند. شدت و ضعف این ریسک‌ها بستگی به باورها، نگرانی و عدم اطمینان فرد دارد، وقوع این ریسک‌ها و ابعاد آن‌ها قابل اندازه‌گیری نبوده و بیمه‌گران در برخورد با آن با احتیاط عمل می‌کنند. نتایج پذیرش این ریسک‌ها می‌تواند فاجعه‌آمیز باشد.

۲- **ریسک‌های عینی:** ریسک‌هایی هستند که در عالم واقع امکان بروز دارد و در صورت وقوع موجب

ورود زیان می‌گردد و به دودسته تقسیم می‌گردد: ریسک عام و ریسک خاص

الف) ریسک عام: در صورت وقوع بر تعداد زیادی افراد تأثیر خواهد گذاشت.

ب) ریسک خاص: در محدوده کوچکی اتفاق می‌افتد و افراد کمی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۲-۲-۶-۲ - ریسک‌های پویا

ریسک‌هایی هستند که انگیزه اقتصادی در پیدایش آن‌ها تأثیر دارد و در صورت وقوع می‌تواند موجب سود یا زیان شود. در این‌گونه ریسک‌ها برخلاف ریسک‌های واقعی فرد در خصوص پذیرش یا عدم پذیرش آن تصمیم می‌گیرد.

۲-۲-۷ - واکنش افراد در قبال ریسک‌ها

افراد واکنش‌های متفاوتی در قبال بروز ریسک‌ها از خود نشان می‌دهند. واکنش هر فرد نسبت به ریسک تصمیمی است که وی در شرایط نامطمئن می‌گیرد. در این شرایط برخی ریسک‌پذیر و برخی ریسک‌گریز هستند و به همین علت واکنش افراد با یکدیگر متفاوت است. نکته جالب اینکه سازمان‌ها برای سهولت در تصمیم‌گیری مدیریت ریسک از افراد ریسک‌پذیر و منطقی استفاده می‌کنند تا به نتایج مثبت‌تری دست پیدا کنند و در بازار رقابت موفق‌تر از رقبای عمل نمایند.

بنا بر نظر اوزبی^۱ (۲۰۱۱) برخی از شواهد آشکار، ترویج شهر و کشور میزبان، ایجاد آموزش مرکز تحقیقات آینده و احیای زیرساخت‌های شهری و توسعه همه‌جانبه شهر است. البته این‌گونه رویدادها می‌تواند با ریسک‌ها و خطرهایی مانند احتمال تحمیل هزینه‌های مالی و شلوغی و زمینه جرم و ناامنی را نیز به همراه داشته باشند که جامعه میزبان با برنامه‌ریزی مدون و استراتژیک این تهدیدها را به حداقل می‌رساند. ناگفته نماند ریسک می‌تواند برای هرکسی معنی و درک خاصی داشته باشد، در اینجا تعریف اندک ولی جامعی از ریسک توضیح می‌دهیم. اصطلاح ریسک را به اشکال مختلف تعریف می‌کنند، اما اصلی‌ترین تعریف آن این است که فرد در موقعیتی قرار می‌گیرد که مجبور است مقداری خطر را تجربه کند، (شرت^۲، ۱۹۸۴). در مورد ریسک مفاهیم زیادی وجود دارد، اما همه مفاهیم

---

1 Ozbey

2 SHert

ریسک یک عنصر مشترک دارند و آن تمایز بین واقعیت و احتمال است (رزا،^۱ ۲۰۰۳). با توجه به پیچیدگی مفهوم ریسک، رشته‌های علمی گوناگون به بررسی آن پرداخته‌اند و نتیجه تحقیقات مختلف حاکی از آن بوده که عوامل زیادی بر ادراک ریسک تأثیر می‌گذارند، که عبارتند از: ۱ - هر چه موضوعی بیشتر ترس‌آور باشد آن را خطرناک‌تر احساس می‌کنیم؛ مثلاً اغلب مرگ‌هایی نظیر مرگ حاصل از سرطان را ترسناک‌تر می‌بینیم که برای افراد ترس و ناراحتی بیشتری دارد و به همین دلیل در رعایت عوامل خطرناک‌تر سرطان بیشتر دقت می‌کنند. ۲ - افراد ریسک طبیعی در مقابل ریسک ساخته‌شده توسط بشر را کمتر خطرناک می‌بینند، مثلاً باوجود اینکه اشعه خورشید و مواد هسته‌ای هردو باعث سرطان پوست می‌شود اما مردم بیشتر نگران اثرات مخرب مواد هسته‌ای روی پوست هستند. ۳ - ریسکی را که خود افراد انتخاب می‌کنند نسبت به آنچه به آن‌ها تحمیل می‌شود کمتر خطرناک می‌بینند؛ مثلاً اگر خود افراد با تلفن همراه در حال رانندگی صحبت کنند کمتر می‌ترسند تا اینکه مسافر ماشینی باشند که راننده آن با تلفن همراه صحبت می‌کند ۴ - هر چه ریسک‌ها جدیدتر باشند آن‌ها را خطرناک‌تر درک می‌کنیم. ۵ - هر چه آگاهی افراد از ریسک بیشتر باشد آن را بهتر ادراک می‌کنند و بیشتر در مورد آن نگران می‌شوند. ۶ - هر چه سودی که به سبب ریسک کردن به افراد می‌رسد بیشتر باشد با احتمال بیشتری دست به آن ریسک می‌زنند ۷ - هر چه کنترل افراد بر موقعیتی بیشتر باشد، خطر آن موقعیت را کمتر احساس می‌کنند. (ساندمن^۲، ۱۹۸۷). تحقیقات نشان داده است که وقتی افراد در معرض یک رفتار داوطلبانه قرار می‌گیرند به دلیل کنترل‌پذیر بودن موقعیت بیشتر ریسک می‌کنند (لانگر^۳، ۱۹۷۵).

---

1 Raza

2 Sandman

3 Langer

۲-۸- ادراک ریسک (ریسک‌پذیری)

افرادی که ریسک‌پذیر نیستند به دنبال یک وضعیت مطمئن هستند در صورتی که افراد ریسک‌پذیر با وضعیت مبهم و نامشخص برانگیخته می‌شوند. انگیزه‌ی گروه اول امنیت و اطمینان و انگیزه‌ی گروه دوم فرصت و موقعیت است. افرادی که ریسک‌پذیر نیستند در سطوح پایین سازمانی و ریسک‌پذیرها در سطوح بالا دیده می‌شوند. از نظر روانی افراد ریسک‌پذیر انعطاف‌پذیرند، آن‌ها معمولاً تحصیل کرده هستند و تجربه موفق‌تری از ریسک‌پذیری دارند. تجربیات جدید را جستجو می‌کنند و به محرک‌ها سریع پاسخ می‌دهند (غفوری، ۱۳۹۰).

افراد ریسک‌پذیر انگیزه برای سریع‌تر بودن و بهتر بودن دارند و هدف‌های مشکلی را برمی‌گزینند و برای رسیدن به آن تلاش می‌کنند. آن‌ها از نظر شخصیتی نوع A محسوب می‌شوند. مردان نسبت به زنان ریسک‌پذیرتر هستند؛ و ریسک‌پذیری با درآمد و تحصیلات بالاتر رابطه مستقیمی دارد. ریسک‌پذیرها احتمالاً جوان‌تر، مجرد و دارای یک شغل حرفه‌ای هستند. افرادی که تمایل به پذیرش ریسک دارند، مهارت و دانش لازم در آن‌ها بیشتر است. تصمیم‌گیرندگان هنگامی که محدودیت‌هایی برای آن‌ها به وجود می‌آید از ریسک متنفر می‌شوند. این افراد با توجه به سطح رضایتمندی‌شان ریسک‌پذیری خود را تغییر می‌دهند؛ یعنی وقتی که تصمیم‌گیرنده از آنچه به دست می‌آورد راضی نباشد ریسک‌پذیری او در سطح بالاست ولی اگر راضی باشد ریسک‌پذیری پایین را ترجیح می‌دهد. بین ریسک‌پذیری در مرحله شکست و اجتناب از ریسک در موقعیت پیروزی ارتباط بسیار قوی وجود دارد. ریسک‌پذیر بودن و اتخاذ تصمیماتی که همراه با ریسک باشد تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار می‌گیرد. عوامل اثرگذار بر تصمیمات، همراه با ریسک شناسایی شده است. علیرغم اهمیت ریسک مطالعات نسبتاً کمی، درباره ریسک و اجزای آن، نتایج مورد انتظار، تمایل به پذیرفتن ریسک و احتمالات، صورت گرفته است. تصور کلیشه‌ای ما در مورد ریسک‌پذیری این است که جوانان، شغل‌هایی مانند بازرگانی و رانندگی ماشین‌های مسابقه‌ای و قانون‌شکنان (مجرمان)، افراد طرفدار ورزش‌های مهیج و کسانی که الکل و دیگر مواد مخدر را مصرف می‌کنند ریسک‌پذیرتر هستند. مدیران

در ریسک‌پذیری بیش از احتمالات به آنچه به دست خواهند آورد یا از دست خواهند داد توجه می‌کنند، (غفوری و همکاران، ۱۳۹۰).

کولمن (۲۰۰۷)، نشان داد که تنها نیمی از مدیران اجرائی تمایل به پذیرش ریسک دارند. در تحقیقی بر روی دانشجویان و اعضای هیئت‌علمی و متخصصین مشخص شد تنها ۴۷ تا ۶۷ درصد این افراد ریسک‌پذیرند.

۲-۲-۹- مدیریت ریسک

مدیریت ریسک نیز مورد بحث و بررسی صاحب‌نظران زیادی قرار گرفته از آن جمله می‌توان به تعریف هوتسکی^۱ (۲۰۰۶) اشاره کرد، که مدیریت ریسک را کنترل خسارات شخصی و مالی از حوادث غیرعادی، پیش‌بینی‌نشده، ناگهانی و آسیب‌های عمدی می‌داند. اسلاک^۲ (۲۰۰۴) بر جنبه پیش‌گیرانه قضیه تأکید دارد و مدیریت ریسک را اقدامات بازدارنده به‌وسیله کسب‌وکارهای ورزشی برای جلوگیری از خسارت مدیریت ریسک تعریف می‌کند. بنا بر نظر سیائو (۲۰۰۵) مدیریت ریسک مسئول شناسایی اتخاذ تصمیماتی برای مقابله با تهدیداتی است که امکان دارد به‌طور منفی بر رویدادهای ورزشی تأثیر گذارد. استایلز^۳ (۲۰۰۲) از نقطه‌نظر روش‌شناختی مسئله را بررسی کرده، مدیریت ریسک را روشی علمی برای مقابله با خطرات به‌وسیله امکان پیش‌بینی خسارات و طراحی و اجرای روش‌هایی که وقوع خسارات یا تأثیر مالی خسارات را کاهش می‌دهد تعبیر می‌کند. درنهایت به تعریف کلارک^۴ (۱۹۹۸) از مدیریت ریسک می‌رسیم، از دیدگاه وی مدیریت ریسک اصطلاحی می‌باشد که دربرگیرنده تمام استراتژی‌هایی است که می‌تواند در مواجهه با خطر موردتوجه قرار گیرد. کلارک معتقد است تمرکز عمده مدیریت ریسک کاهش در معرض قرار گرفتن در مقابل خطر، آسیب یا اتفاقات است. بنا بر

---

11 . Houtski

2 . Slak

3 . staiylz

4 . Kolark

تعاریف فوق آنچه از مدیریت ریسک استنباط می‌شود این است که، مدیریت ریسک اقدامات پیش‌گیرانه و بازدارنده برای جلوگیری از خطراتی می‌باشد که در نهایت منجر به بحران می‌شوند.

۲-۲-۱۰- اهمیت مدیریت ریسک

مدیریت ریسک فرآیند شناسایی، ارزیابی و کنترل ریسک‌های اتفاقی بالقوه‌ای است که مشخصاً پیامدهای ممکن آن‌ها خسارت یا تغییر در وضع موجود می‌باشد. ریسک‌ها و خطرات بالقوه مذکور بقای سازمان‌ها را تهدید نموده و باعث می‌شوند فعالیت‌های این سازمان‌ها متوقف‌شده رشد آن‌ها کند شود، ونوس^۱ (۱۳۸۵) با توجه به مطالب فوق فهمیدن اینکه چرا مدیریت ریسک به‌عنوان جزء مهمی از مدیریت ورزش مطرح است آسان و سهل است.

سه دلیل عمده برای اجرای برنامه‌های مدیریت ریسک در مراکز ورزشی وجود دارد:

۱ - افزایش دادخواهی‌ها در ورزش دنیا

۲ - افزایش نگرانی‌های قانون‌گذاران نسبت به فراهم آوردن محیط ایمن عاری از خطر برای شرکت‌کنندگان و تماشاگران.

۳ - عدم مصونیت دولت‌ها از دادخواهی‌های افراد به‌واسطه صدمات در ورزش (شارپ^۲، ۱۹۹۰).

دو کلید اصلی مدیریت مؤثر ریسک، شناسایی خطرات و توسعه استراتژی‌هایی برای کاهش خطر و آسیب است. مدیران ورزشی و مدیران تأسیسات و تجهیزات ورزشی نیازمند توجه ویژه به شناسایی خطرات در بین منابع انسانی توأم با کنترل خطرات هستند (سیائو، ۲۰۰۵). قانون انتظار دارد مدیران ورزشی برنامه‌های مدیریت ریسک را برای مهیا ساختن محیطی ایمن برای تمام شرکت‌کنندگان و تماشاگران مسابقات ورزشی توسعه داده و به‌کارگیرند.

---

1 Venous
2 Sharp

۲-۲-۱۱- رویداد^۱

امروزه رویدادها نقش مهمی در جامعه انسانی بازی می‌کنند، به طوری که آلن^۲ (۲۰۰۸) می‌گوید رویدادها تبدیل به صنعت شده‌اند (شون و پری، ۲۰۰۴). با افزایش زمان فراغت و تفریح، انواع رویدادهای عمومی، هنری و ورزشی نیز افزایش یافته است (آلن، ۲۰۰۸).

رویداد پدیده‌ای موقتی است که می‌تواند با برنامه‌ریزی یا بدون آن باشد و از مدت‌زمان مشخصی برخوردار است (گتز^۳، ۲۰۰۱). در فرهنگ معین رویداد به معنای روی داده، حادثه و ماجرا آمده است (معین، ۱۳۸۴). در فرهنگ عمید رویداد به معنای حادثه، آنچه رخ داده، آنچه پیش آید از نیک و بد آورده شده است (عمید، ۱۳۶۳). در فرهنگ دهخدا رویداد به معنای بیان کار و کردار، سرگذشت، اتفاق، عارضه و ماجرا آمده است (دهخدا، ۱۳۸۷). در فرهنگ انگلیسی به فارسی پیشرو آریانپور event را به معنای رخداد، حادثه، پیشامد و اتفاق آورده است (آریانپور، ۱۳۸۷).

۲-۲-۱۲- ویژگی‌های رویداد

عده‌ای از صاحب‌نظران خصوصیات رویداد را این‌گونه بیان کرده‌اند، واقعی بودن، به‌روز بودن، بی‌واسطه بودن، به‌گونه‌ای که نیاز به تجربه‌آموزی، آشنایی با مواهب، علائم یا نشانه‌های جدید و بالاخره میل به فراموشی امور روزمره را فراهم می‌کند. رویدادها به‌ندرت به‌تنهایی قابل برگزاری هستند، آن‌ها نیاز به سازمان‌دهی معین و صرف منابع مالی مشخص دارند. رویدادها امکان حضور افراد را چه به‌صورت فعال و چه غیرفعال فراهم کرده و زمینه همگرایی و کسب تجربه و شور و شغف را به وجود می‌آورند. (جلالی فراهانی و علیدوست، ۱۳۹۰).

---

1 event
2 Alen
3 Getz

عده‌ای دیگر از صاحب‌نظران خصوصیات رویدادها را به‌گونه‌ای دیگر بیان کرده‌اند که البته در اصل شبیه نظریات بیان‌شده در بالا بوده و یا می‌توان گفت مکمل آن‌ها هستند، بر اساس این نظریات: رویدادها موقعیت بخصوصی هستند و به‌تبع آن وقایعی یک‌باره یا بسیار کم‌سابقه که شخص با شرکت در رویداد، احساس شادی و شغف، تخیل و ابتکار، تجربه و امثال آن را به دست می‌آورد. رویدادها کوتاه‌مدت و گذرا هستند، آن‌ها تنها زمان کوتاهی به طول می‌انجامند به‌طور مثال چند ثانیه و چند دقیقه و یا چند ساعت و به‌ندرت طولانی‌تر از چند روز، می‌باشند. رویدادها لاقلاً به‌صورت کامل قابل تکرار نیستند. رویدادها اغلب مصنوعی یا ترتیب داده‌شده بوده و بستگی به واقعه دارند.

۲-۲-۱۳- رویداد ورزشی

ورزش به‌عنوان تولیدکننده اقتصادی و توسعه‌دهنده اجتماعی ملی و محلی دیده می‌شود و در واقع به‌عنوان یک صنعت است (هورن و مانزنریتر^۱، ۲۰۰۶). رویدادهای ورزشی یکی از انواع رویدادها است که بخش مهم و در حال رشدی از صنعت رویداد محسوب می‌شود (آلن، ۲۰۰۸). از بین رویدادها، رویدادهای ورزشی بیشترین توجه را به خود جلب می‌کنند (گریتون و همکاران^۲، ۲۰۰۶). اصطلاح رویداد ورزشی از اواخر دهه ۹۰ میلادی رایج شده و به‌جای اصطلاحاتی که در گذشته کاربرد داشتند، همچون برگزاری مسابقات، رقابت‌های قهرمانی، مسابقات نمایشی، دیدار، همایش، کنگره و غیره به کار رفت (جلالی فراهانی و علیدوست، ۱۳۹۰). برای اولین بار ایده برگزاری مسابقات و رویدادهای ورزشی به‌صورت منسجم و بین‌المللی مختلف از سوی پیردوکوبرتن مطرح گردید و المپیک به‌عنوان یک رویداد بسیار بزرگ پایه‌ریزی شد (سجادی، ۱۳۸۳).

تاریخ نشان می‌دهد رویدادهای ورزشی نقشی مهم در توسعه جوامع بازی کرده‌اند و افراد مهم در این حیطه این پدیده را در مقابل تمام ناملایمات اداره کرده‌اند تا صنعت رویدادهای ورزشی را به جایگاه کنونی برسانند. در دهه‌های گذشته شاهد تقاضاهای بی‌سابقه برای میزبانی رویدادهای ورزشی ملی و

---

1 Manzenreiter

2 Geryton et al

بین‌المللی بوده‌ایم و این نشان می‌دهد میزبانی رویدادهای ورزشی فرصتی برای عرضه میزبان به جهانیان است، در این بین کشورهای دیگری که رویکرد راهبردی محور داشته‌اند، توانسته‌اند گوی سبقت را از سایرین برابند (مسترمن^۱، ۲۰۰۹).

رویداد ورزشی با هرگونه فعالیت دیگری که می‌تواند اوقات فراغت افراد را پر کند، متفاوت است، سازمان دهندگان رویدادها باید منابع موجود را به سمت ایجاد سرگرمی در رویداد، برای جذب بیننده بیشتر برای ارتقای سطح رویداد سوق دهند (هال^۲، ۲۰۱۰).

هنگامی که از رویدادهای ورزشی صحبت می‌کنیم، نگاه‌ها بیشتر به سوی رویدادهایی از قبیل المپیک، جام جهانی فوتبال و مسابقات قهرمانی قاره‌ای معطوف می‌شود، اما نباید از نظر دور داشت که به تقریب در تمامی ورزش‌ها، مسابقات قهرمانی یا تورنمنت‌هایی برگزار می‌شوند که مورد توجه فراوان هستند، مسابقاتی از قبیل اتومبیل‌رانی فرمول یک و مسابقات تنیس با جوایز بسیار زیاد، هر ساله میلیون‌ها تماشاگر را در سرتاسر دنیا به خود جلب می‌کنند و از این رو از بازی‌های المپیک یا جام جهانی فوتبال اهمیت کمتری ندارند (جلالی فراهانی و علیدوست، ۱۳۹۰).

رویداد ورزشی محتوای یک یا چند رقابت ورزشی برای گروه‌های مختلف مخاطب به صورت یک مجموعه هست، بنابراین رویدادهای ورزشی از ابتدا بنا به تقاضا، برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی برگزار می‌شوند. اصولاً به دلیل کاهش ساعت کار و نیاز هرچه کمتر به استفاده از نیروی بدنی برای گذراندن امور روزمره زندگی، انسان قرن بیست و یکم به اندازه‌ای اوقات فراغت دارد که چگونگی استفاده از آن به طور دقیق برنامه‌ریزی شود. بسیاری بر این عقیده‌اند که ورزش گزینه بسیار مفیدی است که می‌تواند اوقات فراغت را به صورت فعال و غیرفعال غنی‌سازی کند. در اینجا رویدادهای ورزشی نقش بسیار مهمی را ایفا می‌کنند که خیلی زود به یکی از اجزای مهم صنعت رویدادها تبدیل شده است. در

---

1 Mesterman

2 Hull

ادبیات ایلپاد هومر از رقابت‌های ورزشی به‌عنوان بخشی از رویدادهای خاص گزارش شده است (گراهام و همکاران^۱، ۲۰۰۱).

بازی‌های المپیک باستان در المپید یونان نیز بخشی از جشنواره‌ای وسیع‌تر بودند. شاید آغاز فروتنانه این بازی‌ها در المپید، حدود نه یا ده قرن پیش از میلاد مسیح بوده است، جایی که این بازی‌ها بخشی از یک جشنواره مذهبی به‌افتخار زئوس، پدر خدایان اساطیری بود. المپیا^۲ در منطقه پلوپونزوس یونان، جایگاه مقدسی در حومه شهر بود و جشنواره اصلی تنها با حضور آن‌هایی که به یک‌زبان تکلم می‌کردند و عقاید مذهبی مشترکی داشتند، برگزار می‌شد (مسترمن، ۲۰۰۹).

با شناخته‌تر شدن بیشتر بازی‌ها، ورزشکاران از نقاط دورتر نیز به این بازی‌ها جذب شدند تا اینکه در سال ۷۷۶ قبل از میلاد، رویدادی که اولین بار به‌عنوان بازی‌های المپیک باستان شناخته شده، آغاز گشت. از آن زمان به بعد این بازی‌ها هر چهار سال یک‌بار در المپیا تقریباً برای ده قرن برگزار شد. هرساله رشته‌های ورزشی تازه‌ای به آن اضافه شد، زمان اوج این جشنواره در قرن پنجم قبل از میلاد به مدت پنج روز برنامه‌های مذهبی و ورزشی برگزار شد (توهی و ویل^۳، ۲۰۰۷).

۲-۲-۱۴- خصوصیات رویداد ورزشی

خصوصیات ورزشی علاوه بر خصوصیات عمومی رویدادها که در گذشته شرح داده شده، خصوصیات دیگری دارند که عبارت‌اند از:

الف) هیجان و عدم پیش‌بینی نتایج

ب) توجه بسیار زیاد وسایل ارتباط جمعی: برنامه‌های ورزشی مستقل در رادیو، تلویزیون، گزارش‌های مرتبط در مطبوعات

---

1 Geraham et al

2 Olympia

3 Touhi & viil

ج) علاقه فراوان حمایت‌کنندگان مالی، امروزه حمایت مالی از برگزاری رویدادهای ورزشی مهم‌ترین هزینه تبلیغاتی شرکت‌ها را تشکیل می‌دهد.

د) تنوع رویدادهای ورزشی: رویدادهای ورزشی بسیار متنوع می‌باشند که برای کسب میزبانی

رویدادهای ورزشی بزرگ مانند، المپیک و جام‌های جهانی، کشورهای زیادی متقاضی می‌شوند.

ه) وابستگی هویتی طرفداران: بسیاری از طرفداران هویت خود را در تیم‌های ورزشی موردعلاقه خود و

یا ورزشکاران انفرادی خاصی، می‌بینند (جلالی فراهانی و علیدوست، ۱۳۹۰).

۲-۲-۱۵- تقسیم‌بندی رویدادهای ورزشی

توسعه ورزشی به‌خودی‌خود به نمایش منحصربه‌فردی که آن رویداد را ارائه می‌کند، بستگی دارد. هرچه قدر مردمی که رویداد را تماشا می‌کنند بیشتر باشد، احتمال بیشتری وجود دارد که رقم شرکت در فعالیت‌های ورزشی افزایش‌یافته و این حضور تماشاگرهای رویداد، وسیله‌ای برای حضور افراد مبتدی و ورزشکاران باتجربه‌تر در ورزش تبدیل می‌کند. این صنعت را می‌توان در ابعاد مفهومی مختلفی تشریح کرد تا مقیاس صنعت رویدادهای ورزشی را روشن ساخت. رویدادهای ورزشی در سراسر جهان برای مردان و زنان توانا و ناتوان برای تمام سنین برگزار می‌شود. این رقابت‌ها یک یا چند رویدادی هستند که برخی از آن‌ها به‌صورت جهانی برگزار می‌شود و یا خاص یک منطقه یا کشور هستند. در یک بعد زمانی ساختارهای متفاوتی از مسابقات یک‌روزه تا مسابقات قهرمانی سالانه وجود دارد.

رویدادها از بعد اجتماعی - اقتصادی، آماتور یا حرفه‌ای هستند و یا آن‌هایی که به عنوان تماشاگر یا شرکت‌کننده هستند تقسیم می‌شود، همچنین طبقه‌بندی دیگری در بطن رقابت بر اساس توانایی و تلاش افراد شرکت‌کننده وجود دارد، رقابت‌های ورزشی برای افراد باتجربه کم و تازه‌وارد و رقابت‌هایی که برای افراد نخبه با مهارت‌های اجرایی بالا سازمان‌یافته است (مسترمن^۱، ۲۰۰۹).

برخی رویدادها را می‌توان به دو گروه شرکت‌کننده یا تماشاگر طبقه‌بندی کرد، این تقسیم‌بندی در اصل یک تقسیم‌بندی بازرگانی است، برای مثال یک مسابقه بدمینتون ۳۲ نفری مانند مسابقات ملی بریتیش اوپن^۱ را شاید هزاران نفر ببینند، اما اگر این رقابت‌ها در سطح باشگاهی باشد، بعید است تعدادی بیش از دوستان، خانواده و سایر بازیکنان از آن دیدن کنند. درآمد حاصل از مسابقات نوع اول به احتمال شامل فروش بلیت به تماشاگران خواهد بود، درحالی‌که در مسابقات نوع دوم، درآمد تنها از دریافت هزینه ثبت‌نام ورزشکاران در مسابقات است.

در رویدادهای چند رشته‌ای مانند بازی‌های مشترک‌المنافع، بازی‌های المپیک و بازی‌های پان آمریکن زمینه‌ای برای گروه‌بندی مسابقات به صورت شرکت‌کننده و تماشاگر وجود دارد که بر اساس آن بعد درآمد در تعداد تماشاگران و شرکت‌کنندگان مدنظر است، سازمان دهندگان رویداد و مالکان آن‌ها، شرکت‌کنندگان در آن رویداد و بخش‌های مختلف، مشارکت‌کننده در آن رویداد را تعیین می‌کنند (مسترمن، ۲۰۰۹).

رویدادهای چند رشته‌ای مانند بازی‌های مشترک‌المنافع و بازی‌های المپیک، رشته‌های ورزشی را در مرکز کانون خود دارند، اما برنامه‌های برگزاری مسابقات تک‌رشته‌ای اغلب پیش یا پس از رویدادها برگزار می‌شوند. تمام رویدادهای ورزشی تنها ورزش را در قلب فعالیت‌ها و رقابت‌های خود قرار می‌دهند. در کنار بازی‌ها، نمایشگاه‌ها و همایش‌های مرتبط با ورزش، کالاهای ورزشی و با حضور شخصیت‌های ورزشی برگزار می‌شوند.

روشی که صنعت رویدادهای ورزشی در تلاش برای ارائه سرگرمی بدون نیاز به سایر صنایع دارند و اهدافی که از برگزاری رویداد دارند، باید بر اساس نیازهای مصرف‌کننده باشند. همیشه توجه به برگزاری رویدادها در مقیاس کوچک و بزرگ وجود داشته است و در مسیر تعیین انواع بسیار متفاوت رویدادها روشن می‌شود که واژه‌شناسی مسئله قابل توجه است. برای مثال یک رویداد بسیار بزرگ چیست و یک رویداد کوچک چقدر کوچک‌تر از یک رویداد بسیار بزرگ است و این تفاوت‌ها به چه

---

1 British Open

روش‌هایی مشخص می‌شوند؟ این تفاوت‌ها در تعاریف واژه‌ها در ادبیات برنامه‌ریزی رویدادهای ورزشی دیده می‌شود (مسترمن، ۲۰۰۹)

جاگو و شاو^۱ در سال ۱۹۹۸ الگویی را ارائه کردند که به نظر می‌رسد که تمام این واژه‌ها را در ساختاری مرتب که مقیاس و اندازه رویداد را نشان می‌دهد، خلاصه کرده و ارتباط بین انواع متفاوت رویداد را توضیح می‌دهد. آن‌ها روابط بین رویدادهای بزرگ، بزرگداشت و بسیار بزرگ را توصیف کردند. الگوی آن‌ها با توضیح رویدادهایی شروع می‌شود که یا عادی (بدون برنامه) یا خاص (با برنامه) هستند. در مرتبه دوم، رویدادهای خاص، رویدادهای کوچک، جشنواره‌ها یا رویدادهای بزرگ هستند. در مرتبه سوم رویدادهای بزرگ یا بزرگداشتی هستند که همیشگی نیستند و به مکان خاص تعلق دارند یا رویدادهای بسیار بزرگی هستند که گاه‌گاه در مقیاس جهانی یا بین‌المللی برگزار می‌شوند. آن‌ها یک رویداد بزرگ را رویدادی خاص تعریف می‌کنند که از جهت وضعیت و اعتبار در سطح بالایی قرار دارد، جهت بزرگی را به‌سوی خود جذب می‌کند، مورد توجه گسترده رسانه‌هاست و بر اساس یک سنت برگزار می‌شود، با جشنواره‌ها و سایر رویدادهای ورزشی همخوانی دارد برگزاری آن پرهزینه است، سرمایه‌ها را به‌سوی منطقه میزبان جذب می‌کند، خدمات ویژه خاصی را می‌طلبد و سوابق و میراثی را از خود بر جای می‌گذارد. در راستای این تعریف، رویدادهای بزرگ را می‌توان رویدادهایی دانست که یا یک‌بار برگزار می‌شوند یا تکرار می‌شوند، در ماهیت یک یا چندروزه هستند و اندازه و مقیاس آن می‌تواند بارها تغییر کند (جاگو و شاو، ۱۹۹۸).

اساس برگزاری یک رویداد ورزشی، یک رقابت ورزشی است و به همین دلیل بسیاری از صاحب‌نظران رویداد ورزشی و رقابت ورزشی را مترادف می‌دانند؛ اما آنچه، مهم‌ترین دلیل اطلاق رویداد ورزشی بجای رقابت ورزشی در دهه‌های اخیر است، وجود قانون‌ها، مقررات و آیین‌نامه‌های مخصوص است که برای برگزاری رویدادهای ورزشی تدوین و به مرحله اجرا درآمده‌اند که تا حدودی با قانون‌ها و مقررات و آیین‌نامه‌های رقابت‌های ورزشی تفاوت دارند.

یک رویداد ورزشی را می‌توان از این جهت که کاملاً اختصاصی، با برنامه، از قبل آماده‌شده و از نظر زمانی محدود است، از یک رقابت ورزشی معمولی تمیز داد که در آن تعدادی ورزشکار یا گروه‌های ورزشی به دلایل مختلفی که ممکن است بیشتر از علاقه صرف پرداختن ورزش باشد و به منظور دستیابی به هدف مشخص باشد، در آن شرکت یا در برگزاری آن مشارکت می‌کند و به منظور تماشای آن، تعداد زیادی تماشاگر انتظار می‌رود (جلالی فراهانی و علیدوست، ۱۳۹۰).

تا امروز تعریف مشخص در زمینه‌ی تقسیم‌بندی رویدادهای ورزشی که برای همگان قابل قبول باشد ارائه نشده است؛ اما در حال می‌توان تقسیم‌بندی‌های موجود برای رویدادهای ورزشی را با توجه به خصوصیات آن‌ها تشریح کرد: ۱ - با توجه به مدت ۲ - با توجه به تعداد برگزاری یکبار: به این معنا که هر ۴۰ یا ۵۰ سال یکبار در مناطق مختلف یک کشور برگزار می‌شود. (میزبانی المپیک در یک کشور برای بار دوم)

گاه‌گاهی: به این معنا که هر پنج یا ده سال یکبار در مناطق مختلف یک کشور برگزار می‌شود (مسابقات قهرمانی جهان).

به‌طور مرتب: به این معنا که در سال یکبار در مکان مشخص و به مناسبتی برگزار می‌شود (جام جهانی اسکی).

با توجه به بزرگی رویداد ورزشی: برای تشریح بزرگی رویدادهای ورزشی می‌توان شاخص‌های مختلفی به شرح زیر در نظر گرفت:

۱ - تعداد ورزشکارانی که در رویداد ورزشی حضور دارند.

۲ - تعداد همراهان، مربیان، کمک‌کنندگان و مسئولان

۳ - تعداد تماشاگران

۴ - منابع مالی که برای برگزاری هزینه می‌شود.

۵ - توجه رسانه‌ها (جلالی فراهانی و علیدوست، ۱۳۹۰)

۲-۲-۱۶- مفهوم رویدادهای بزرگ ورزشی

مطالعات اخیر بر روی رویدادهای بزرگ، از سال ۱۹۷۰ با تمرکز بر صنعت گردشگری آغاز گردید و بر مدت زمان برگزاری این رویدادها دسته‌بندی شدند، سپس در سال ۱۹۸۰ مطالعات بر روی رویدادهای بزرگ و پراهمیت متمرکز شدند.

برای تعریفی روشن و واضح از رویداد بزرگ ورزشی، از تعریف ورزش توسط اتحادیه اروپا در سال ۱۹۹۳ آغاز می‌کنیم که بیان می‌کند، ورزش به معنای تمام ابعاد مختلف انجام فعالیت جسمانی است که از طریق مشارکت سازمان‌یافته شده و غیر سازمان‌یافته شده و باهدف بهبود و افزایش آمادگی جسمانی و آسایش ذهنی، شکل‌گیری روابط اجتماعی و رقابت در تمام سطوح انجام می‌شود. امروزه این تعریف از ورزش رایج و قابل‌قبول است (شبکه علوم ورزشی اروپا ۱۹۹۷، آژانس تضمین کیفیت و تحصیلات تکمیلی، ۲۰۰۰). این تعریف با ادراک از رویداد بزرگ ارتباط دارد (پی آر و امری^۱، ۲۰۰۲).

طبق نظر تورکیلدسن^۲ (۱۹۹۴) یک رویداد بزرگ دارای ویژگی‌های زیر هست:

۱ - زمان شروع و پایان مشخص و کاملاً معین،

۲ - داشتن زمان مشخص و ثابت،

۳ - اداره فقط توسط یک سازمان که در رأس امور است،

۴ - داشتن ریسک بالا و زیاد،

۵ - فراهم آوردن فرصت‌های زیاد.

رویدادهای بزرگ، ورزش‌هایی سازمان‌دهی شده و رقابتی را دربرمی‌گیرد (به نسبت ورزش‌های غیر رایج و تفریحی) زیرا پتانسیل جذابیت بین‌المللی و طبیعت غیرقابل‌پیش‌بینی و متناقضی دارند (مولین و همکاران^۳، ۱۹۹۳)؛ اما آیا بزرگ بودن رویداد به خاطر کیفیت رقابت ورزشی، تعداد شرکت‌کنندگان،

---

1 . PR Amri

2 Torkildsen

3 Moulin et al

تماشاگران، تأثیرات اقتصادی، کیفیت منابع دربرگیرنده، جلب توجه رسانه‌ها و یا جاذبه بین‌المللی است؟

در اکثر پژوهش‌ها، رویدادهای بزرگ ورزشی از اصطلاحات فنی هال مارک، ابر رویداد، رویداد ویژه و رویداد بزرگ برای نام‌گذاری این رویدادها استفاده شده است. به‌رغم نبود تعریف ثابت از رویداد بزرگ ورزشی این اصطلاح از زمان استفاده توسط اتحادیه ورزش انگلستان رواج یافت. صنعت بزرگ به معنای دربرگیرندگی سازمان‌های ورزشی و علاقه‌مندی تعداد زیاد تماشاگران است (امری، ۲۰۰۲).

ریچی^۱ (۱۹۸۴) رویدادهای بزرگ ورزشی را این‌گونه تعریف کرده است: رویدادهای بزرگ، رویدادهایی هستند یکباره یا تکرارپذیر که زمان برگزاری مشخص و محدود دارند و به‌منظور افزایش آگاهی، جذب و توسعه گردشگری در زمانی کوتاه‌مدت یا بلندمدت در منطقه می‌گردند. این تعریف قدیمی از رویداد همان‌طور که مشخص است در کنار توجه به گستردگی و بزرگ بودن رویدادها، به هدف از برگزاری رویداد (توسعه گردشگری) متمرکز است. این مسئله می‌تواند به علت توجه به ورزش و رویدادهای ورزشی بعد از جنگ جهانی دوم برای توسعه روانی مردم کشورهای شرکت‌کننده در جنگ جهانی و کمک به توسعه روابط اجتماعی بین آن‌ها باشد.

بودین و همکاران (۲۰۰۱) رویدادهای ورزش شهری را با توجه به میزان اثرگذاری آن‌ها تقسیم کردند، طبق نظر آن‌ها هرچه رویدادهای ورزشی به سمت رویدادهای بزرگ سیر می‌کنند، میزان اثرگذاری این نوع رویدادها شامل: توجه رسانه‌ها، زیرساخت‌ها، هزینه‌ها، فواید و ... افزایش می‌یابد و هر چه به سمت رویدادهای محلی و منطقه‌ای سیر می‌کند از میزان این اثرگذاری کاسته می‌شود.

تعریف روچ (۲۰۰۰) از رویدادهای بزرگ ورزشی مفهومی کامل‌تر و به‌روزتر است که بیان می‌کند، رویدادهای بزرگ ورزشی، رویدادهای فرهنگی - تجاری بزرگ هستند که دارای ویژگی‌های نمایشی با جاذبه‌هایی برای همه مردم و نیز اهمیت بین‌المللی که این رویدادها نوعاً به‌وسیله دولت ملی و

---

1 Richi

سازمان‌های غیردولتی، فراملی اداره می‌شوند. وستربیک (۲۰۰۱) بیان می‌کند که رویدادهای بزرگ ورزشی با چهار مشخصه شناخته می‌شود که شامل:

۱ - ترکیب مردم و مقامات دولتی منطقه

۲ - وجود رسانه‌های محلی یا بین‌المللی دارای فروش حق پخش برنامه‌ها که از ویژگی‌های مهم رویداد بزرگ است.

۳ - توانایی تکنولوژی برتر موردنیاز مانند تکنولوژی پیشرفته اماکن ورزشی، محل مناسب رویداد و پرسنل ماهر

۴ - حمایت گسترده ذینفعان مستقیم و غیرمستقیم، ویژگی‌های اساسی رویدادهای ورزشی بزرگ شده‌اند.

تکنولوژی لازم برای برگزاری رویداد ورزشی شامل: استانداردهای فنی تعیین‌شده توسط فدراسیون‌های بین‌المللی مربوط به مسابقات و رقابت‌ها (سالن‌های چندمنظوره، برنامه مسابقات) عوامل غیر مسابقه‌ای (اسکان و حمل‌ونقل) و مسئله پرسنل و کارکنان (مدیریت رقابت‌ها و مدیریت رویداد) است. تأیید همه‌جانبه شهر میزبان باید از جانب بخش‌های مختلف عمومی، دولت، بازار و دیگر بخش‌های تجارت شهر که ذینفعان رویداد هستند، تأمین گردد. به علت اینکه میزان زیادی از سرمایه‌های عمومی در جریان درخواست میزبانی و اداره رویداد صرف می‌شود، حمایت قوی اجتماعی و همه‌جانبه برای موفقیت در این جریان لازم است (وستربیک^۱، ۲۰۰۲؛ مک ژوک و کورپرال^۲، ۱۹۹۵).

هورن و منزرایتر (۲۰۰۶) دو ویژگی کلیدی رویداد بزرگ را این‌گونه بیان کردند، اولین ویژگی اینکه ملت، منطقه و شهر میزبان باید از جنبه‌های مختلف برگزاری رویدادهای ورزشی تغییرات مهمی

---

1 Westerbeek

2 Mack Jook & Koorpral

دریافت کنند (اثرات قابل توجهی برای میزبان داشته باشد)، دوم اینکه این رویدادهای برگزار شده توانسته باشد نمایندگان رسانه‌ها و تماشاگران زیادی را از سراسر دنیا به خود جذب کند.

رویدادهای ورزشی بسیاری در نقاط مختلف جهان همه‌ساله در حال برگزاری است، مانند جام جهانی فوتبال، بازی‌های آسیایی، والیبال قهرمانی جهان، مسابقات بسکتبال (NBA) بازی‌های المپیک و غیره، اما همگی را نمی‌توان رویداد بزرگ ورزشی نامید. مسابقات بسکتبال (NBA) که در سال ۲۰۰۶ در مرحله فینال ۱۵۶ شبکه رسانه از ۲۰ کشور دنیا جذب کرده بود، جزء رویدادهای بزرگ ورزشی محسوب نمی‌شود، زیرا در مقایسه با ۱۸۰۰۰ نماینده رسانه دنیا که در بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن حضور داشتند بسیار اندک است (چن، ۲۰۰۸). در جمع‌بندی از تعاریف و ویژگی‌های بیان شده برای رویدادهای بزرگ ورزشی آنچه برداشت می‌شود این است که محدوده‌ی رویدادهای بزرگ ورزشی با توجه به میزان اثرات و گستردگی تماشاگران این رویداد تعیین می‌شود؛ بنابراین هرچه اثرات این رویدادها در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی بیشتر باشد و تماشاگران بیشتری جذب کنند، متقاضیان میزبانی بیشتری خواهند داشت، اگرچه ممکن است این رویدادها تحقیقی و رسمی به عنوان رویدادهای بزرگ ورزشی شناخته نشده باشند. خلاصه مرز رویدادهای بزرگ ورزشی با توجه به میزان اهمیت آن رویدادها برای شهرها و علاقه‌مندان به آن رویداد در حال تغییر است. مثلاً ممکن است برای کشور چین بازی‌های داخل سالن آسیا چندان اثرات قابل توجهی نداشته باشد، اما همین رویداد در ایران هم وجهه ایران را متأثر می‌کند و هم شاید منابع ملموس و غیرملموس را به همراه داشته باشد. بی‌شک با توجه به این اثرات رویداد، در صوت مدیریت صحیح و به‌کارگیری درست از رویداد در یک برنامه‌ریزی استراتژیک، میزبانی هر یک از این رویدادها برای هر جامعه می‌تواند حرکت در مسیر توسعه‌یافتگی همه‌جانبه را تسریع و تسهیل نماید.

۲-۲-۱۷- رویداد ورزش دانشگاهی

شکوفایی روحیه علمی، آموزش و پژوهش زمانی میسر است که بر زمینه‌های مساعدی از سلامت جسمی و روحی، رشد، نشاط و تحرک فرهنگی و تربیتی استوار باشد. رشد پویایی نهفته در تلاش‌های

فرهنگی ورزشی، مؤلفه‌های اصلی تربیت جسمی و روحی آدمی است. این رسالت وقتی به حیطة مقدس دانشگاه می‌رسد به دلیل نقش و منزلت این کانون سازنده، اهمیتی مضاعف پیدا می‌کند. مخاطبان اصلی دانشگاه را دانشجویان به‌عنوان اصلی‌ترین سرمایه ملی و منبع خروشان رشد و توسعه اجتماعی تشکیل می‌دهند. جوانانی که باید نیازهای جسمی و روحی‌شان را شناخت و راه‌های رشد و شکوفایی استعدادهای آن‌ها را هموار ساخت. گسترش فعالیت‌ها و ارتقای ارزش‌های ورزشی در عرضه دانشگاه‌ها، راهی نزدیک و کمکی و مؤثر به این مهم است.

تربیت‌بدنی وزارت علوم و تحقیقات در سال‌های اخیر در چارچوب برنامه‌ریزی‌های جدید خود به طراحی و برگزاری اجتماعات بزرگ ورزشی دانشجویی تحت عنوان المپیادهای ورزشی اقدام کرده است تا به تاسی از آن، سایر بخش‌های آموزش عالی کشور نیز این شیوه را اتخاذ کنند و به‌تبع آن ورزش قهرمانی در دانشگاه‌ها رشد و توسعه پیدا کند. مسابقات دانشگاهی در سطح جهانی، با تأسیس فدراسیون جهانی ورزش‌های دانشگاهی (فیزو) در لوکزامبورگ در سال ۱۹۳۸ به‌گونه‌ای رسمی‌تر آغاز شده است، ولی سابقه آن به برگزاری اولین مسابقات جهانی دانشجویان در سال ۱۹۲۳ در پاریس به همت ژان پنی ژان می‌رسد. این بازی‌ها موجب شد تا در سال ۱۹۲۴ کنفدراسیون بین‌المللی دانشجویان تأسیس شود. درنهایت اینکه در مسابقات جهانی در تورین ایتالیا این مسابقات یونیورسیاد نام‌گذاری گردید و برای آن سرود و پرچم رسمی شناخته شد. یکی از ارگان‌های مهم فیزو، کنفرانس علمی ورزش‌های دانشگاهی به نام (CISU) است که همراه با مسابقات فیزو برگزار می‌شود.

در سال ۱۹۸۳ فیزو در جلسه خود در تایلند فدراسیون ورزش‌های دانشگاهی در آسیا را به نام آوسف (AUSF) پایه‌گذاری کرد. در سال‌های اخیر اداره کل تربیت‌بدنی، وزارت علوم تحقیقات و فناوری به نام یکی از اعضای این فدراسیون فعالیت می‌کند و المپیادهای ورزشی دانشجویان کشور را در چارچوب فلسفه و اهداف این فدراسیون سازمان‌دهی نموده است. بر اساس مقالات ارائه‌شده در کنفرانس فیزو در کاتانیا، همانند ایران، در سایر کشورها نیز فعالیت ورزش دانشگاهی شکل‌گرفته و گسترش‌یافته است که از آن جمله تأسیس شبکه اروپایی مؤسسات تربیت‌بدنی برای مؤسسات آموزش

عالی توسط جونز آنتونیو سانچو در بارسلونا (۱۹۹۲) نو نگری ورزش‌های دانشگاهی توسط سرگی اوپرالو در روسیه (۱۹۹۹) بررسی ورزش دانشگاهی توسط محمد علی در سودان (۱۹۹۹) نظرسنجی از شرکت‌کنندگان در ورزش دانشگاهی توسط گارگاله زدان دورگ و سرن در مغولستان (۱۹۹۹) را می‌توان نام برد.

لانگان و کیلر نیز این‌گونه تحقیقات را در المپیادهای دانشجویی سال ۱۹۹۰ واشنگتن انجام داده و به این نتیجه رسیدند که دانشجویان شرکت‌کننده از این فعالیت‌ها رضایت دارند و ارائه آن را پیشنهاد می‌کنند. هر ساله در کشورمان نیز مسابقات زیادی بین دانشگاه‌ها و دانشجویان در سراسر کشور برگزار می‌شود اما مهم‌ترین و بزرگ‌ترین رویداد ورزشی دانشجویی کشور که بیشتر بازیکنان تیم‌های ملی دانشجویی از این رویدادها برگزیده می‌شوند، المپیادهای ورزشی می‌باشند که از بین این المپیادهای (پیام نور، وزارت علوم، شاهد و ایثارگر و همچنین دانشگاه آزاد)، المپیادی که توسط وزارت علوم و تحقیقات برگزار می‌شود، جزء مهم‌ترین مسابقات دانشگاهی در ایران می‌باشد.

اولین دوره این مسابقات در سال ۱۳۷۲ برای دانشجویان زن و مرد دانشگاه‌های دولتی کشور با نظارت و سرپرستی اداره کل تربیت‌بدنی وزارت علوم و تحقیقات و فناوری و به میزبانی دانشگاه تهران برگزار شد. پس از اولین دوره، این مسابقات هر دو سال یک‌بار به‌طور منظم و به میزبانی دانشگاه‌های سراسر کشور برگزار شده است و آخرین دوره این مسابقات نیز که دوازدهمین دوره بود، تابستان سال ۱۳۹۳ در شهر تهران و به میزبانی دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد. در جدول (۲ - ۱) کلیه دوره‌های المپیاد دانشگاه‌های سراسر کشور که در سال‌های گذشته برگزار شده، ارائه شده است.

جدول (۱-۲)، دوره‌ها و دانشگاه‌های میزبان المپیاد

ادوار المپیاد	سال برگزاری	دانشگاه میزبان (پسران)	دانشگاه میزبان (دختران)
اولین	۱۳۷۲	تهران	تهران
دومین	۱۳۷۴	اصفهان	صنعتی اصفهان
سومین	۱۳۷۶	تبریز	شیراز
چهارمین	۱۳۷۷	---	الزهرا
پنجمین	۱۳۷۹	شهید بهشتی	الزهرا
ششمین	۱۳۸۱	فردوسی مشهد	فردوسی مشهد
هفتمین	۱۳۸۳	صنعتی اصفهان	صنعتی اصفهان
هشتمین	۱۳۸۵	شهید باهنر کرمان	شهید باهنر کرمان
نهمین	۱۳۸۷	یزد	همدان
دهمین	۱۳۸۹	مازندران	سمنان
یازدهمین	۱۳۹۱	ارومیه	بیرجند
دوازدهمین	۱۳۹۳	شهید بهشتی	شهید بهشتی
سیزدهمین	۱۳۹۵	فردوسی مشهد	فردوسی مشهد

به منظور اجرای هرچه بهتر برنامه‌های این مسابقات در هر نوبت، نیروهای انسانی زیاد و هزینه‌های قابل توجهی توسط دانشگاه برگزارکننده و همچنین دانشگاه‌های شرکت‌کننده، اداره کل تربیت بدنی و وزارتخانه به کار گرفته می‌شود تا به طوری که در آیین‌نامه این المپیادها قیدشده‌ی ورزش و مشارکت فعال دانشجویان در آن و همچنین در دانشگاه‌ها گسترش و تعمیم پیدا کند. ورزشکاران نخبه به‌عنوان پشتوانه تیم‌های ملی شناسایی می‌شوند و دانشجویان آماتور نیز اوقات فراغت خود را با فعالیت‌های سالم ورزشی می‌گذرانند و ضمن فعالیت‌های فرهنگی؛ دوستی و تفاهم دانشجویان در سطح کشور توسعه پیدا می‌کند. برگزاری بازی‌های دانشجویی در جهان و آسیا نیز کم‌وبیش همین اهداف را دنبال می‌کند (فیزو ۲۰۰۰).

۲-۲-۱۸- نیازهای کمیته بین‌المللی المپیک و فرایند طرح پیشنهاد

برگزاری المپیک به‌عنوان الگوی مناسب

فرایند طرح پیشنهاد:

آمادگی و اجرای یک طرح پیشنهادی برای میزبانی رویدادهای ورزشی، بخشی از فرایند برنامه‌ریزی رویدادها است، درحالی‌که تهیه و طرح نامزدی برگزاری رویدادها مستلزم برخورداری از کارشناسان ویژه و مدیریت طرح است. پس ضروری است که این فرایند در سازوکار کلی برنامه‌ریزی رویدادها هماهنگ شود. برای مثال ضروری است تا امکان‌سنجی رویداد پیش از تصمیم‌گیری و ارائه پیشنهاد ارزیابی شوند. (گتز، ۱۹۹۷) معتقد است که طرح یک پیشنهاد در کمیته، بر پایه مطالعه امکان‌سنجی پیش رویداد بنیان نهاده می‌شود تا ارقام اولیه هزینه‌ها و درآمدها مشخص شود. این فرایند در برخی رویدادها می‌تواند به نسبت کم‌هزینه باشد و در نتیجه خطرپذیری مالی کاهش یابد، اما در رویدادهای بزرگ هزینه ارزیابی اثرات برگزاری می‌تواند بسیار زیاد باشد و باوجوداین اگر تمام سهامداران موجود متقاعد شوند که فایده برگزاری رویداد بر هزینه‌های آن برتری دارد، اقدامی حیاتی صورت گرفته است. فرآیند طرح پیشنهادی المپیک مستلزم انجام دو مرحله اصلی است. کمیته بین‌المللی المپیک (IOC) برگزاری بازی‌ها را به شهرها اعطا می‌کند و نه کشورها. IOC شش ماه به NOCs فرصت می‌دهد تا به تقریب در نه و نیم سال مانده به برگزاری رقابت‌های المپیک برای انتخاب شهر میزبان تصمیم بگیرند (توما و چالپ^۱، ۱۹۹۶) بنابراین فرایند نامزدی شهرها آشکارا روزه‌روز فرایندی تعریف‌شده و زمان‌بندی‌شده تر می‌شود. فرایند طرح IOC که در ۲۰ فوریه ۲۰۰۳ اجرایی شد به‌طور مؤثری به چهار مرحله مشخص تقسیم می‌شود که به شرح زیر است. ۱ - پیش داوطلبان ۲ - مراحل پذیرش نامزدی ۳ - مرحله اعلام نامزدی ۴ - انتخاب شهر میزبان

۲-۲-۱۹- اهداف و انگیزه‌های موردنظر سازمان‌ها از درخواست میزبانی

به وجود آمدن درخواست میزبانی نتیجه افزایش اهمیت میزبانی رویداد است. با توجه به وجود ریسک‌ها و لزوم تعهد زیاد و تأمین منابع برای گرفتن میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی، چرا مقامات محلی خود را در مسیر رقابت برای میزبانی چنین رویدادهایی قرار می‌دهند؟ (امری، ۲۰۰۲).

---

1 Thoma & Chalip

بررسی عملکرد مدیریتی استفاده‌شده اخیر در جریان درخواست میزبانی نشان داد که انگیزه درخواست میزبانی در بین هیئت‌ها و مدیران داخلی شامل توسعه ورزشی، توسعه زیرساخت‌ها، افزایش سلامت مردم، توسعه وجهه شهر و ملت میزبان، توسعه گردشگری و توسعه اقتصادی است که اهمیت آن از دیدگاه مدیران درخواست دهنده میزبانی به این قرار است.

۱- توسعه ورزشی (میانگین ۶/۹)

۲- توسعه اقتصادی (میانگین ۴/۷)

مهم‌ترین دلایل افزایش وجهه مشارکت سازمان‌های داخلی در گرفتن میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی بیان شد. دیدگاه‌های ذینفعان مختلف رویداد دارای تفاوت‌هایی است، مثلاً سازمان‌های ملی ورزشی، توسعه ورزشی را هدف خود دانستند درحالی‌که مقامات محلی دستیابی به توسعه بیشتر در اقتصاد و وجهه شهر بااهمیت می‌دانند.

نتایج پژوهش امری نشان داد تفاوت انگیزه مالی بین سازمان‌های بخش عمومی و سازمان‌های ملی وجود دارد، ولی دلیل تفاوت به‌روشنی مشخص نیست. همچنین نتایج نشان داد، رویداد مسابقات تیمی نسبت به مسابقات انفرادی برای توسعه اقتصادی باارزش‌تر هستند.

رویدادهای ورزشی برای توسعه وجهه منطقه از دیگر رویدادها کارآمدتر هستند. میزبانی رویداد بین‌المللی نسبت به رویدادهای ملی و داخلی بیشتر باهدف توسعه اقتصادی دنبال می‌شود. رویدادهایی که هدفشان توسعه زیرساخت‌های ورزشی است، اهمیت جذب گردشگر و افزایش وجهه منطقه‌ای کمتری دارند.

۲-۲-۲۰- عناصر کلیدی یک درخواست میزبانی موفق

درخواست میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی به یک تجارت بزرگ تبدیل‌شده است، به همین دلیل شرکت‌های مشاوره ورزشی زیادی درزمینه‌ی جریان درخواست میزبانی تخصص‌یافته‌اند و خدمات آماده‌سازی فایل درخواست میزبانی، کمک به درخواست دهندگان در میدان رقابت، ارتباطات و لابی برای جلب هیئت‌های حاکمه و اگذاری میزبانی را ارائه می‌دهند.

باید توجه کرد که خود شرکت در رقابت درخواست میزبانی منافع متعددی به همراه دارد که بر تصمیم شهرها و کشورها تأثیر می‌گذارد تا در میدان رقابت‌های ورزشی حضور یابند. در سطح هیئت‌های ملی و بین‌المللی در جریان درخواست میزبانی، همانطور که مقامات محلی دارای موفقیت در رویداد بیان کردند (امری و همکاران، ۲۰۰۱) عناصر کلیدی در درخواست میزبانی موفق شامل این موارد است:

۱ - اعتبار حرفه‌ای مرتبط با رویداد

۲ - آشنایی کامل از پروسه تصمیم‌گیری رسمی و غیررسمی

۳ - تلقی از تصمیم‌گیرندگان به‌عنوان کسانی که می‌توان با پیشنهادهای مناسبی جذب کرد

۴ - سازگار کردن خدمات و محصولات در جهت اهداف رویداد و تأمین انتظارات ذینفعان

۵ - شناخت نقاط قوت و ضعف‌های موجود در ارتباط با رویداد.

در بررسی تک‌تک پاسخ‌دهندگان مصاحبه در پژوهش امری (۲۰۰۲) بیان کردند که اعتبار و ظرفیت برگزاری برای ارائه درخواست میزبانی موفق عنصر اساسی است، اما فاکتور متمایز بین یک درخواست موفق و ناموفق نیست، داشتن تجربه رویدادهای مختلف ملی و بین‌المللی بدون شک ایدئال است، اما این عناصر زمانی که با انتخاب مناسب پرسنل کلیدی در تیم سازمان‌دهی همراه باشد می‌تواند مؤثر باشد. این مسئله حداقل بر روی کاغذ شواهدی از شایستگی و پتانسیل مدیریت مؤثر است. مدیران موفق درزمینه میزبانی به وجود ترکیبات حیاتی برای موفقیت در میزبانی اذعان می‌کنند، درخواست‌های میزبانی موفق همچنین به دانش عمیق شبکه‌ها، جریان امور و خود مردم بستگی دارد (امری، ۲۰۰۲).

همان‌طور که امری (۲۰۰۲) بیان کرده وجود سیاست‌ها در ورزش سبب می‌شود که سیاست در دولت به‌مثابه یک بازی درآید. اهمیت سیاست‌ها در بسیاری از درخواست میزبانی‌های ناموفق همراه با مسائل زیر مطرح شده است:

۱ - ما به‌اندازه کافی از اعضای هیئت حاکمه رویداد آگاهی نداشتیم

۲ - ما سیاست گذاری نکرده بودیم

۳ - ما خیلی زیاد ساده و مبتدی بودیم و فکر می کردیم یک زمین بازی ساده است.

در مورد درخواست میزبانی موفق رویداد، چشم انداز و طرحی که توسط هیئت های دولتی، ملی و مقامات ویژه محلی تدوین می کند تا جزئیات مدیریتی و مالی میزبانی رویداد قبل از آغاز رسمی روال درخواست میزبانی مشخص گردد، بسیار تعیین کننده است.

وستریک و همکاران (۲۰۰۲) در بررسی نظرات صاحب نظران دانشگاهی، صاحبان رویدادها و مدیران رویدادها، عوامل کلیدی در یک درخواست میزبانی را شناسایی کردند که نتایج آن در جدول (۲-۲) نشان داده شده است.

جدول (۲-۲)، عوامل کلیدی درخواست میزبانی

عوامل کلیدی	جزئیات
سیاسی	زیرساخت های فرایند دولتی و سیاسی حمایت دولت از درخواست میزبانی
اقتصادی	پتانسیل اثر اقتصادی پایداری مالی شهر
رسانه	حمایت رسانه های منطقه ای دسترسی به در صحنه بودن از طریق رسانه های جهانی
زیرساخت	موقعیت مکانی و در دسترس بودن وجود اماکن ورزشی و همچنین سیستم حمل و نقل
فنی	سیستم ارتباطات و همچنین متخصص فنی
فرهنگی - اجتماعی	تصویر شهر و حمایت اجتماعی شناسایی نیازهای فردی اعضای رأی دهنده دسترسی به افراد دارای موقعیت کلیدی
برند مناسب درخواست میزبانی	داشتن اماکن ورزشی مورد نظر، بازارهای هدف عمده و کارگزاران مشهود در قدرت حضور پاره وقت و نه مستمر در بازار سازمان های درخواست دهنده میزبانی
تعهد	توانایی شروع به ساخت قبل از موعود (قبل از تعیین برنده شدن میزبانی)
تضمین ارزش های افزوده	داشتن اطلاعات گسترده برای نشان دادن ارتقا ارزش توانایی انجام دادن تحقیقات در مورد قابلیت رویداد، دیدگاه ها، خصوصیات

توانایی برای نشان دادن اینکه مالیات‌ها کجا خرج می‌شوند	میراث
توانایی ایجاد احساس خوب برای صاحبان رویداد با نشان دادن میراث رویداد	
وجود ارتباط شبکه سازمانی توسعه‌یافته (داخلی)	تجربه درخواست میزبانی
وجود ارتباط شبکه سازمانی توسعه‌یافته (خارجی)	
ترکیب تجربه و جوانی	
مهارت‌های شخصی فروش در اعضای تیم (افراد درخواست دهنده تاجر و بازاری هستند)	ترکیب تیم درخواست دهنده
نشان دادن آمار و جزئیات برگزاری رویداد که صاحبان رویداد می‌خواهند که بدانند	آمار خلاقانه
تدارک اطلاعات صحیح در راستای میزبانی	
توانایی جذب تجارت‌های دیگر به منطقه	محیط تجارت
استراتژی درخواست میزبانی دیگر شهرها	محیط رقابت
درخواست میزبانی دیگر رویدادها در رقابت‌های جهانی	

وستربیک (۲۰۰۰) مراحل هفت‌گانه فرایند طرح دریافت میزبانی رویداد را به شکل یک رویکرد خطی ارائه نمود. مرور این رویکرد نشان‌دهنده آن است که این فرایند دارای یک نقطه شروع و پایان مشخص می‌باشد. از طرفی این رویکرد خیلی انعطاف‌ناپذیر و سخت هست (امری، ۲۰۰۰).

با انتقاد از این رویکرد خطی، به اصلاح آن تحت عنوان یک چرخه عمر میزبانی پرداخت که این امر با حمایت وستبیک همراه گردید، در مراحل اول تا چهارم تیم پیشنهاددهنده طرح میزبانی شکل گرفته و سپس به ایجاد و ارجاع درخواست طرح میزبانی منجر می‌شود. اگر طرح پیشنهادی پیروز شود، مراحل پنجم تا هفتم با مراحل باقی‌مانده توسعه رویداد ترکیب می‌گردد، این در حالی است که جنبه‌ها و افراد دیگری را که با طرح پیشنهادی پیوند خورده‌اند را نیز شامل می‌گردد. در اینجا فرایند طرح پیشنهاد میزبانی در اصل به پایان رسیده است و کارکنان تیم ارائه‌کننده طرح ممکن است به سایر بخش‌ها و یا در طرح‌های دیگر درخواست میزبانی حضور بیابند. اگر طرح درخواست میزبانی رویداد موفق یا ناموفق باشد نتایج و پیامدها مورد بازبینی قرار می‌گیرد و تشکیل تیم همراه با کارشناسان خبره و اطلاعات کلیدی برای طرح‌های آینده بدون تغییر باقی می‌ماند. در بین مدل چرخه عمر طرح میزبانی رویدادهای ورزشی ارائه گردید، همراه با اسناد و مدارک موردنیاز برای درخواست میزبانی و شاخص‌های موردنیاز برای دستیابی به موفقیت، به نظر می‌رسد که ایجاد شبکه‌های ارتباطی (ترکیبی

از همه عناصر قبلی) برای دستیابی به هدف موردنظر یعنی کسب میزبانی نیز از اهمیت خاصی برخوردار باشند؛ بنابراین شکل‌گیری شبکه‌ای که دربرگیرنده وسیع از گروه‌ها و بخش‌های مختلف علاقه‌مند رویداد از بخش‌های سیاسی گرفته تا شهر میزبان، رسانه‌ها، جامعه و اماکن ورزشی را دربرمی‌گیرد که همه این بخش‌ها نقش کلیدی و بسیار مهمی را در دستیابی به نتایج موفقیت‌آمیز یک طرح دریافت میزبانی همچنین رویداد ورزشی به عهده دارد.

۲-۲-۲۱- اثرات و میراث میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی

بر اساس مباحث کنفرانس سال ۲۰۱۱ کمیته بین‌المللی المپیک در شهر لوزان سوئیس و انتشارات IOC منافع میزبانی بازی‌های المپیک برای شهر و کشور میزبان به‌قدری شایسته هست که شهر میزبان هزینه‌های میزبانی را تقبل کند (Olympic charter 2011).

پریوس میراث‌های رویداد را مشهود نیز دانسته است و میراث را این‌گونه تعریف می‌کند، ساختارهای برنامه‌ریزی شده یا خارج از برنامه، ملموس و غیرملموس است که توسط رویدادهای بزرگ ورزشی به وجود آمده و بیشتر از زمان رویداد باقی خواهد ماند (پریوس^۱، ۲۰۰۶). مفهوم منافع ناملموس در مقابل منافع ملموس (محصولات قابل‌اندازه‌گیری و عددی) است و به معنای محصولات غیرقابل خریدوفروش در بازار و منافع اجتماعی که برای همه رایگان و برابر است (هیس، ۲۰۰۹).

میراث رویداد توسط پژوهش‌های مختلف به منافع در بخش‌های ورزشی و اقتصادی، زیرساخت‌ها، میراث اجتماعی و شهری نسبت داده شده است. پریوس (۲۰۰۸) برنامه‌های شهری و زیرساخت‌های بازمانده از رویداد ورزشی را منافع ملموس و منافع ناملموس را افزایش وجهه بین‌المللی شهر، افزایش تورسم، بهبود رفاه عمومی، توسعه اشتغال، فرصت‌های تجارت بیشتر برای شهر، توسعه روابط داخلی و خارجی، فرصت‌های بازاریابی شهری، احیای روحیه و شادابی در جامعه، روابط منطقه‌ای بهتر، خلق

---

¹ Preuss

ایده‌های جدید، افزایش ارزش‌های فرهنگی، یادمان شدن شهر در صحنه جهانی، فرصت‌های آموزش تجربیات روانی و افزایش دانش عمومی می‌داند.

۲-۲-۲۲- اثرات اقتصادی رویدادهای ورزشی

اثرات مثبت بر روی اشتغال، افزایش خرید و فروش در شهر میزبان، افزایش تعداد بازدیدکنندگان یا تماشاگران و برخی اثرات بر توسعه اجتماعی جامعه میزبان از ادعاهای اصلی میزبان‌های رویداد بزرگی ورزشی است (عبدی، ۱۳۹۳).

فعالیت‌های اقتصادی مربوط به میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ منافع اقتصادی قابل توجهی برای شهر میزبان به بار می‌آورد. تحقیقات زیادی به بررسی اثرات اقتصادی این رویدادها پرداخته اند (کتز، ۱۹۹۱ و ۱۹۹۷؛ گرتون و همکاران، ۲۰۰۰؛ بارو و ماسسون، ۲۰۰۲).

وستربیک (۲۰۰۰) اثرات اقتصادی رویداد را این‌گونه تعریف کرده است: تغییرات خالص اقتصادی در اقتصاد شهر میزبان که از مخارج مربوط به رویداد ورزشی یا اماکن ورزشی حاصل می‌شود. مطالعات اثرات اقتصادی رویداد، ارزشمند بودن منافع برای تضمین به صرفه بودن سرمایه‌گذاری در رویداد را نشان می‌دهد. بازی‌های المپیک نمونه بارز خلق فرصت اقتصادی قابل توجه به رویدادهای ورزشی بزرگ است. بازی‌های المپیک سال ۱۹۸۴ لس‌آنجلس ۱۲۵ میلیون دلار و بازی‌های المپیک سئول ۱۷۵ میلیون دلار سود اقتصادی داشته‌اند (لاو، ۱۹۹۳). این منافع سبب ترغیب بیشتر شهرها برای درخواست میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ و همچنین افزایش رشد این رویدادها شده است. موسسه تحقیقات اقتصادی و صنعت ملی (نلر، ۱۹۹۷) بیان کرد: رویدادهای بزرگ ورزشی و فرهنگی بی‌شک به این خاطر در شهرهای بزرگ برگزار می‌شوند تا سود زیادی را از توسعه اسکان و حمل‌ونقل در راه‌ها نصیب آن شهر کند. با این وجود، رویدادهای بزرگ ممکن است هزینه‌های مختلف مالی و آسیب‌های اجتماعی را نیز به همراه داشته باشند مثل (شکل‌گیری اعتراض‌های گروهی در پشت درب استادیوم‌های بازی‌های المپیک ۲۰۱۲ لندن) (اخبار ورزشی شبکه ورزش ۱۳۹۱) یا اعتراض‌های مردم برزیل قبل از شروع بازی‌های المپیک ۲۰۱۶ ریودوژانیرو (اخبار ورزشی، ۱۳۹۳).

۲-۲۳- اثرات اجتماعی رویداد ورزشی

در رویدادهای بزرگ ورزشی افراد جامعه به صورت گروه‌های مختلف تماشاگران، داوطلبانه و گروه‌های برگزاری رویداد در کنار هم مشارکت می‌کنند و به این صورت اثرات و منافع اجتماعی نیز از رویداد نصیب شهر میزبان می‌گردد (جلالی و علیدوست قهفرخی، ۱۳۹۰). در پژوهش‌هایی بر روی اثرات اجتماعی بیان شده است که برگزارکنندگان رویداد باید با بهره‌مندی اجتماعی از رویداد مانند غرور اجتماعی، اتحاد و همبستگی، تعامل و رفتار اجتماعی، وجهه و... به آگاهی بهتر جامعه از برگزاری رویداد توجه کنند. این رویدادها سلامت افراد جامعه را از طریق افزایش مشارکت در ورزش، ترویج زندگی سالم، بهبود سلامت جسمانی و ایجاد علاقه‌مندی به ورزش‌های آن رویداد افزایش می‌دهد (آتکینسون^۱ و همکاران، ۲۰۰۸). پژوهش‌های زیادی سلامت فکری افراد جامعه را مرتبط با برگزاری رویداد دانسته‌اند (اسمیت، ۲۰۰۹).

سازمان تحقیقات شرق لندن (LERI)^۲ (۲۰۰۷) عزت نفس، آرامش، اعتمادبه‌نفس بهتر افراد جامعه را از میراث رویداد می‌دانند و اسمیت (۲۰۰۹) امیدواری بیشتر در کودکان را متأثر از رویداد می‌داند. مطالعات بر روی شهرهای میزان بازی‌های المپیک نشان داد، ساکنان محلی هویت یک شهروند جهانی را به خود می‌گیرند (هورن، ۲۰۰۷). گارسوی و کندرال^۳ (۲۰۰۶) دریافتند که غرور اجتماعی و شناخته شدن در جهان به اندازه اثرات اقتصادی بازی‌های المپیک حائز اهمیت است. تعصب یک حس مقدس است که می‌تواند از یک رویداد ورزشی نشئت بگیرد (اوبرین و چالیپ^۴، ۲۰۰۷). رویدادها همچنین می‌توانند اثرات اجتماعی منفی نیز مانند، رفتارهای ضداجتماعی، جرم، شلوغی، ازدحام جمعیت، اختلال در زندگی اجتماعی، مشکلات مدیریت، ناامنی، جابجایی و تغییر محل زندگی در جامعه و تجاری شدن بیش از حد جامعه را به همراه داشته باشد. گارسوی و کندال (۲۰۰۷) دریافتند

---

1 Atkinson et al

2 London East RESEARCH Institute (LERI)

3 Konderall

4 chalip

که میزبانی بازی‌های المپیک برای ساکنان شهر به منزله داشتن اثر منفی بر محیط طبیعی و فیزیکی مانند آلودگی و تخریب آثار طبیعی و فرهنگی و تاریخی آن‌ها است.

۲-۲-۲۴- توسعه وجهه شهر میزبان (منطقه) ملت میزبان

رویدادهای بزرگ ورزشی بازار جهانی تماشاگران ملت‌های مختلف است که آن‌ها را به تماشای فرهنگ و جامعه ملت میزبان می‌نشانند (دولین و سودرمن، ۲۰۰۸). رویدادهای بزرگ ورزشی شهر و کشور میزبان را در نقشه جهان پررنگ‌تر می‌کند. بر اساس همین نظریه اثبات‌شده می‌توان گفت: میزبانی بازی‌های ورزش دانشگاهی (المپادهای ورزشی) باعث پررنگ‌تر شدن دانشگاه میزبان در بین دانشگاه‌های کشور شده و باعث شناخته شدن دانشگاه با تمام امکانات و دانشکده تربیت‌بدنی دانشگاه میزبان در بین دانشگاه‌ها و دانشجویان کشور می‌شود. وستریک و همکاران (۲۰۰۲) به‌عنوان مثال مجلس شهر دورهام (آلمان) هدف از درخواست میزبانی قهرمانی جهان در رشته دومیدانی (IAAF) توسعه وجهه شهر اعلام کرد. رویداد همچنین می‌تواند تصویر منفی از شهر میزبان را با وقایعی چون بمب‌گذاری، گروگان‌گیری و کوتاهی در سازمان‌دهی و برنامه‌ریزی نشان دهد.

میزبانی به جامعه میزبان غرور، شخصیت بین‌المللی، درگیری عاطفی، هویت ملی و انگیزه اعطا می‌کند. اگرچه شناخت جهانی و بازدید گردشگر از رویدادهای بزرگ ورزشی در سال برگزاری رویداد به میزان زیادی افزایش می‌یابد، اما نشان داده‌شده که این اثر در دو سال بعد از رویداد به‌شدت کاهش می‌یابد. عوامل دیگری که می‌تواند اثر منفی بر وجهه میزبان و صنعت توریسم آن‌ها داشته باشد، شامل: جنگ، بحران اقتصادی، بیماری‌های فراگیر، حملات تروریسم، جرم، جنایت و غیره است (کارادیکس، ۲۰۱۰).

۲-۲-۲۵- میراث میزبانی

۲-۲-۲۵-۱- میراث ورزشی برگزاری رویدادهای ورزشی

الف) افزایش مشارکت در ورزش

ب) مهارت‌های رقابت

ج) تجاری‌سازی ورزشی

۲-۲-۲-۲- میراث اجتماعی برگزاری رویدادهای ورزشی

الف) احیا جامعه

ب) آموزش و فرهنگ مهارت‌های انسانی

ج) غرور و وجهه ملی

۲-۲-۳- میراث زیست‌محیطی برگزاری رویدادهای ورزشی

الف) زیباسازی

ب) سبز شدن شهر

۲-۳- پیشینه پژوهش

۲-۳-۱- مروری بر پیشینه پژوهش‌های انجام‌شده در داخل کشور

با اشاره به این موضوع که طبق تحقیقاتی که توسط محقق در سایت‌های داخلی و خارجی انجام گرفت، هیچ پیشینه‌ای در مورد شناسایی ریسک‌های رویدادهای ورزشی یافت نشد، به همین دلیل از پیشینه‌هایی که تقریباً شباهت‌هایی هر چند اندک با این موضوع دارند در ادامه ذکر خواهد شد. نجفی (۱۳۸۹) در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود تحت عنوان "مقایسه مدیریت ریسک در سالن‌های دولتی و خصوصی" به این نتایج دست‌یافت عملکرد مدیریت ریسک در سالن‌های خصوصی در تمام مؤلفه‌های فرآیند مدیریت ریسک به مراتب بهتر از سالن‌های دولتی می‌باشد.

غفوری و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهش خود تحت عنوان "بررسی ریسک‌پذیری مدیران ورزشی و توجه آنان به نظرات اعضای سازمان" به این نتیجه رسیدند که ۷۱٪ از مدیران ورزشی ریسک‌پذیر بودند و میزان توجه به نظرات زیردستان و مافوقان در بین آنان ۶۶٪ بود، که منظور از ریسک‌پذیری مدیران، در اعتماد به زیردستان و تصمیم‌گیری آن‌ها بود.

غفوری و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهشی تحت عنوان "بررسی ریسک‌پذیری افراد با جنسیت، وضعیت تأهل، سن، تحصیلات و درآمدهای متفاوت" به این نتیجه رسیدند که مردان نسبت به زنان ریسک‌پذیرتر هستند؛ و ریسک‌پذیری با درآمد و تحصیلات بالاتر رابطه مستقیمی دارد. ریسک‌پذیرها احتمالاً جوان‌تر، مجرد و دارای یک شغل حرفه‌ای هستند. افرادی که تمایل به پذیرش ریسک دارند، مهارت و دانش لازم در آن‌ها بیشتر است.

کوشا (۱۳۹۱) در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود تحت عنوان "SWOT" درخواست میزبانی و برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی در ایران" با استفاده از روش پژوهش کیفی و از نوع مصاحبه به این نتایج دست‌یافت که ضعف‌های میزبانی رویداد در ایران شامل موارد زیر است: ضعف کمی و کیفی زیرساخت‌های حمل‌ونقل، اسکان و سالن‌ها و استادیوم‌ها، تحریم و ضعف اقتصادی، ضعف در نیروی انسانی و مدیریتی، عدم حمایت کافی دولت، نفوذ بین‌المللی اندک، بی‌تجربگی در درخواست میزبانی و برگزاری رویداد، تیم درخواست دهنده ضعیف و عدم برنامه‌ریزی بلندمدت برای رویدادهای بزرگ ورزشی.

موسایی و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان "بررسی جامعه‌شناختی توسعه پایدار گردشگری در ایران؛ موانع، چالش‌ها و راهکارها" به این نتیجه رسیدند که، موانع موجود در گردشگری در ایران شامل: ۱ - موانع و نارسایی اقتصادی ۲ - موانع اجتماعی و فرهنگی ۳ - موانع مدیریتی سازمان ۴ - موانع آموزشی و تحقیقاتی ۵ - موانع فرهنگی و تبلیغاتی ۶ - نارسایی امکانات و خدمات رفاهی می باشد.

نتایج پژوهش اندام و همکاران (۱۳۹۱) با عنوان "بررسی اثرات برگزاری رویدادهای ورزشی بر جامعه میزبان" مطالعه موردی دانشگاه بیرجند، میزبان یازدهمین المپیاد فرهنگی ورزشی دانشجویان دختر دانشگاه‌های سراسر کشور، نشان داد شش عامل توسعه زیرساخت و مدیریت، اقتصادی، سرمایه اجتماعی، توسعه و ارتقاء همدلی و رفاقت و توسعه فرهنگی به‌عنوان مؤلفه‌های مؤثر در برگزاری

رویدادهای ورزشی شناسایی شدند. با توجه به دیدگاه آزمودنی‌ها عامل توسعه زیرساخت و مدیریت، با اهمیت‌ترین عامل و توسعه اقتصادی به‌عنوان کم‌اهمیت‌ترین عامل در حوزه اثرات برگزاری رویدادهای ورزشی شناسایی شدند.

زارع و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهش خود تحت عنوان " بررسی قابلیت اعتبار و روایی مقیاس ریسک در دانشجویان ایرانی" به این نتایج دست یافتند که مقیاس ادراک ریسک در جامعه ایرانی از اعتبار و روایی بالایی برخوردار است.

علیزاده و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهش خود با عنوان " مقایسه ادراک ریسک دانشجویان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی" مطالعه موردی، دانشجویان دختر و پسر دانشگاه مازندران به این نتایج رسیدند، بین ادراک ریسک دانشجویان دختر و پسر در شاخص‌های هیجان خواهی، ترس از مصدومیت، اعتماد به نفس، تجربه و مهارت تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین بین ادراک ریسک دانشجویان دختر و پسر در تأثیر سابقه‌ی مصدومیت و سابقه‌ی موفقیت در تکرار فعالیت‌های خطرناک اختلاف معناداری مشاهده نشد که خود بیانگر نگرش و ادراک نزدیک دختران و پسران در شاخص‌های مذکور است؛ بنابراین مدیران ورزشی برای بقای سازمان خود و همچنین برای ایمنی و سلامت ورزشکاران باید به درک طرز تلقی شرکت‌کنندگان در فعالیت‌های ورزشی بپردازند تا از این طریق گام‌های مهمی برای شناسایی ادراک دانشجویان از ریسک‌هایی که می‌تواند منجر به عدم مشارکت آن‌ها در فعالیت‌های ورزشی گردد، برداشته شود.

عبدی (۱۳۹۳) در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان "شناسایی و اولویت‌بندی موانع کسب میزبانی رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی در ایران" به این نتیجه دست‌یافت که ضعف عوامل اقتصادی و امکانات زیربنایی و زیرساختی از مهم‌ترین موانع کسب میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی بوده و پس از آن موانع و مشکلات محیطی و اجتماعی - فرهنگی بیشترین تأثیر را در عدم کسب میزبانی رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی داشته‌اند.

۲-۳-۲- مروری بر پیشینه پژوهش‌های انجام‌شده در خارج از کشور

همانطور که در مقدمه ی پیشینه های داخلی نیز بیان شد، در قسمت پیشینه های خارجی نیز صدق می کند و موضوعی در مورد شناسایی ریسک های ورزشی یافت نشد. به همین دلیل در این قسمت نیز پیشینه هایی که شباهت های اندکی به موضوع تحقیق داشتند ذکر خواهد شد.

کولمن (۲۰۰۷)، در تحقیق خود نشان داد که تنها نیمی از مدیران اجرائی تمایل به پذیرش ریسک دارند. در تحقیقی بر روی دانشجویان و اعضای هیئت علمی و متخصصین مشخص شد تنها ۴۷ تا ۶۷ درصد این افراد ریسک پذیرند.

تحقیقی که توسط هابل (۲۰۰۸)، روی دانشجویان دانشگاه ترکیه انجام شد نشان داد، ادراک ریسک و سبک‌های تصمیم‌گیری در دانشجویان با توجه به جنسیت، محل اقامت نوع سکونت (در خوابگاه یا نه) و وضعیت اجتماعی، اقتصادی، متفاوت است. همچنین، نتایج حاکی از آن بود که ادراک ریسک تعیین‌کننده اصلی تصمیم‌گیری در دانشجویان دانشگاه است و هر چه ادراک ریسک در آن‌ها بیشتر باشد، تصمیمات منطقی‌تری خواهند گرفت.

اسلوویک و سورسون^۱ (۲۰۰۸) دریافتند مدیرانی که خود را در معرض ریسک قرار می‌دهند نسبت به کسانی که اهل ریسک کردن نیستند ریسک را کوچک‌تر، شناخته‌شده‌تر و کنترل‌پذیرتر ادراک می‌کنند.

اوزبی (۲۰۱۱) با مروری بر مسیر درخواست میزبانی و منافع میزبانی، منافع ملموس و غیرملموس ناشی از برگزاری مسابقات المپیک را برای شهر استانبول بررسی و اثرات اقتصادی، ورزشی، اجتماعی این رویداد برای ترکیه را نشان داد.

---

1 Sorson

۲-۴- جمع‌بندی

در این فصل ابتدا تعاریف و تحقیقات انجام‌شده در مورد ریسک ارائه شد و در ادامه در مورد مدیریت ریسک‌های رویداد و انواع مختلف ریسک توضیحاتی بیان شد و همچنین در مورد ریسک‌پذیری و ریسک ناپذیر بودن مدیران ورزشی و احساس ناامنی کردن آن‌ها در مورد میزبانی رویداد و همچنین برگزاری رویدادهای ورزشی بحث شد. در ادامه به رویدادهای ورزشی و همچنین به اثرات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، محیطی و... برگزاری رویداد و میزبانی توضیحاتی داده شد. بیشتر مطالعات انجام‌شده در این مورد به فواید و مزایای میزبانی و مسیرهای کسب میزبانی پرداخته‌اند تا پیامدهای مثبت حاصل از برگزاری رویدادهای بزرگ را نشان دهند؛ اما پژوهشی که به بررسی ریسک‌های برگزاری رویداد ورزشی پرداخته باشد یافت نشد. به ویژه این که چنین رویدادی در سطح ملی و دانشجویی برگزار شده باشد. به همین دلیل پیشنهادهایی که در این فصل ذکر شد بیشتر در مورد ریسک‌پذیری مدیران و دانشجویان می باشد و همچنین در مورد برخی مولفه‌هایی که در این پژوهش نیز وجود دارد، انجام گرفته است. بنابراین، اجرای چنین پژوهشی منطقی به نظر می‌رسد و می‌تواند نتایج مفیدی را در اختیار برگزارکنندگان یا متقاضیان میزبانی این رویدادها بگذارد.

فصل سوم

روش شناسی پژوهش

۳-۱- مقدمه

هدف اصلی از انجام این پژوهش شناسایی و اولویت‌بندی ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای دانشجویی) است. در این فصل ابتدا به روش پژوهش اشاره و سپس به معرفی جامعه آماری، نمونه آماری، روش نمونه‌گیری، ابزار اندازه‌گیری، پایایی پرسشنامه، مقیاس‌های اندازه‌گیری، روش گردآوری اطلاعات و روش‌های آماری تجزیه و تحلیل داده‌ها پرداخته می‌شود.

۳-۲- روش پژوهش

این تحقیق بر حسب نحوه گردآوری داده‌ها به صورت آمیخته اکتشافی انجام شده است. در بخش کیفی، از طریق مصاحبه با چند تن از کارشناسان و صاحب نظران حوزه برگزاری المپیاد ورزشی دانشجویان و مراجعه به اسناد و مدارک و مطالعات کتابخانه‌ای به شناسایی عوامل ریسک برگزاری المپیاد ورزشی پرداخته و بر این اساس پرسشنامه‌ای طراحی شد؛ در بخش کمی، با استفاده از روش توصیفی پیمایشی و با اجرای پرسشنامه طراحی شده در جامعه پژوهش، عوامل شناخته شده ریسک، اولویت بندی شد.

۳-۳- جامعه آماری و نمونه پژوهش

جامعه آماری پژوهش حاضر مدیران ورزشی و کلیه عوامل اجرایی و فنی دانشگاه‌هایی بودند که توانسته بودند بازی‌های المپیاد فرهنگی و ورزشی را در دانشگاه‌های خود برگزار کنند. در این پژوهش نمونه برداری در بخش کیفی به صورت هدفمند (۶ نفر) و همچنین در بخش کمی به صورت غیراحتمالی و در دسترس استفاده شد. بنابراین ۱۳۴ نفر از مدیران و مسئولان اجرایی مسابقات به‌عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شدند که از میان ۱۳۴ پرسشنامه توزیع شده، ۱۲۵ پرسشنامه تکمیل و به‌عنوان نمونه مورد تحلیل قرار گرفت.

۳-۴- روش و ابزار گردآوری اطلاعات

در این پژوهش به منظور شناسایی و اولویت‌بندی، ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای دانشجویی) از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. پرسشنامه اولیه بر اساس اطلاعات حاصل از پژوهش‌های داخلی و همچنین از طریق مصاحبه با مسئولان ارشد برگزاری المپیادهای فرهنگی و ورزشی دانشگاهی ادوار قبلی ساخته شد. پرسشنامه اولیه شامل ۴۶ سؤال بود که اطلاعات اولیه این سؤالات از طریق مصاحبه صورت گرفت و سپس پرسشنامه باز - پاسخ در بین صاحب نظران مدیریت ورزشی و رویداد ورزشی توزیع شد و پس از پاسخگویی و اعمال پیشنهادهای متخصصان، تعداد ۱۶ سوال از بین کلیه ی سؤالات حذف شد و در نهایت پرسشنامه ی نهایی با تعداد ۳۰ سوال مورد استفاده قرار گرفت. این پرسشنامه ۵ مؤلفه مدیریتی، اقتصادی، سیاسی - امنیتی، اجتماعی فرهنگی، زیرساختی - سخت‌افزاری را می‌سنجد.

از پاسخ‌دهندگان خواسته شد نظر خود را در مورد وضع موجود مسابقاتی که برگزار کرده‌اند و در خصوص مسابقاتی که در آن شرکت کرده‌اند، با زدن علامتی که به بهترین وجه نشان‌دهنده نظر آن‌هاست -در مقیاس ۵ ارزشی لیکرت از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) بیان کنند.

۳-۵- روایی پرسشنامه

برای به دست آوردن روایی پرسشنامه از روش صوری و محتوایی استفاده شد. به این صورت که پرسشنامه‌های پژوهش بین ۲۰ نفر از اساتید و صاحب‌نظران مدیریت رویدادهای ورزشی توزیع گردید تا نظرات تخصصی خود را در مورد چگونگی نگارش سؤال‌ها، تعداد سؤال‌ها، گزینه‌ها و هماهنگی آنها با سؤالات، هماهنگی سؤالات با اهداف پژوهش و سایر موارد اعلام نمایند. در نهایت پس از توزیع و برگشت پرسش‌نامه، نظرات و پیشنهادهای درخور جهت اصلاح ادبی و محتوایی ابزار، مورد بررسی قرار گرفت و در پرسش‌نامه نهایی لحاظ شد. (پیوست شماره ۱)

۳-۶- پایایی پرسشنامه

برای تعیین پایایی پرسشنامه، تعداد ۳۰ پرسشنامه به منظور بررسی اولیه بین جامعه مورد نظر توزیع گردید و پس از جمع‌آوری، با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و ضریب آلفای کرونباخ مقدار ثبات درونی پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفت که با توجه به مقدار این ضرایب می‌توان گفت پرسشنامه از پایایی قابل قبولی برخوردار بوده است. نتایج آزمون پایایی در جدول ۳ - ۱ آمده است.

جدول (۳-۱)، ویژگی پرسشنامه شناسایی ریسک‌های رویدادهای ورزشی

ردیف	مفهوم و عامل‌ها	تعداد سؤال‌ها	مقدار آلفا
۱	عامل زیرساختی سخت‌افزاری	۶	۰/۷۲
۲	فرهنگی و اجتماعی	۲	۰/۷۰
۳	سیاسی و امنیتی	۵	۰/۶۰
۴	اقتصادی	۴	۰/۶۲
۵	مدیریتی	۱۳	۰/۸۶

۳-۷- روش‌های آماری پژوهش

۳-۷-۱ آمار توصیفی

به منظور سازمان دادن، خلاصه کردن، طبقه‌بندی نمرات خام و توصیف اندازه‌های نمونه از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین، درصدها، انحراف استاندارد و رسم جدول) استفاده شده است.

۳-۷-۱-۱ آمار استنباطی

به منظور تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیات از روش آماری ناپارامتریک استفاده گردید. به این صورت که از آزمون فریدمن جهت رتبه‌بندی گویه‌ها و مولفه‌های ریسک‌های برگزاری رویداد استفاده شد.

فصل چہارم:

تجزیہ و تحلیل دادہ

۴-۱- مقدمه

در این فصل ابتدا به توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی (سن، جنسیت، سابقه کار، سابق حضور در المپید) شرکت‌کنندگان پژوهش پرداخته و به صورت جداول توزیع فراوانی و درصد ارائه شده‌اند. سپس از جداول آمار توصیفی به منظور توصیف مؤلفه‌های ریسک رویداد ورزشی استفاده شده است. در راستای تحلیل داده‌ها و پاسخ به سؤال‌های پژوهش از آزمون فریدمن بهره گرفته شد که نتایج آن نیز در ادامه فصل آمده است.

۴-۲- توصیف ویژگی‌هایی جمعیت شناختی آزمودنی‌ها

۴-۲-۱- جنسیت

همان‌گونه که در جدول (۴-۱)، ملاحظه می‌شود حدود ۷۶ درصد از افراد نمونه (کمی) را مردان و ۲۴ درصد را زنان تشکیل می‌دهند. همچنین افراد نمونه در بخش کیفی مردان ۵ نفر بودند و ۱ مدیر زن مورد مصاحبه واقع شدند.

جدول (۴-۱)، توزیع فراوانی جنسیت نمونه‌های پژوهش (کمی)

جنسیت	تعداد	درصد
مرد	۹۵	۷۶
زن	۳۰	۲۴
کل	۱۲۵	۱۰۰

جدول (۴-۱-۱)، توزیع فراوانی جنسیت نمونه‌های پژوهش (کیفی)

جنسیت	تعداد	درصد
مرد	۵	۸۳/۴
زن	۱	۱۶/۶
کل	۶	۱۰۰

۴-۲-۲- سن

چنانچه که در جدول (۲-۴)، مشاهده می‌شود اکثر آزمودنی‌های پژوهش در رده سنی ۳۱ تا ۳۵ سال قرار دارند و کمترین درصد نیز مربوط به رده‌ی سنی ۴۶ تا ۵۰ سال است.

جدول (۲-۴)، توزیع فراوانی سن نمونه‌های پژوهش

سن	تعداد	درصد
۲۵ تا ۳۰ سال	۲۲	۱۷/۶
۳۱ تا ۳۵ سال	۴۰	۳۲
۳۶ تا ۴۰ سال	۳۷	۲۹/۶
۴۱ تا ۴۵ سال	۲۰	۱۶
۴۶ تا ۵۰ سال	۶	۴/۸
کل	۱۲۵	۱۰۰

۴-۲-۲- سابقه کار

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده بیشترین توزیع داده‌ها مربوط به سابقه کار ۵ تا ۱۰ سال (۳۶/۸ درصد) و کمترین توزیع داده‌ها مربوط به سابقه کار ۱۶ تا ۲۰ سال (۲/۴ درصد) است.

جدول (۳-۴)، توزیع فراوانی سابقه کار نمونه‌های پژوهش

سابقه کار	تعداد	درصد
کمتر از ۵ سال	۲۲	۱۷/۶
۵ تا ۱۰ سال	۴۶	۳۶/۸
۱۱ تا ۱۵ سال	۴۱	۳۲/۸
۱۶ تا ۲۰ سال	۳	۲/۴
بیشتر از ۲۰ سال	۱۳	۱۰/۴
کل	۱۲۵	۱۰۰

۴-۲-۵- سابقه حضور در المپیاد

چنانچه در جدول (۴-۴) مشاهده می‌شود، بیشترین توزیع داده‌ها مربوط به افرادی بود که بین ۳ یا ۴ بار در المپیاد ورزشی حضور داشتند و کمترین توزیع داده‌ها مربوط به افرادی است که ۷ یا ۸ بار حضور داشته‌اند.

جدول (۴-۴)، توزیع فراوانی سابقه حضور در المپیاد نمونه‌های پژوهش

حضور در المپیاد	تعداد	درصد
۱ یا ۲ بار	۲۶	۲۰/۸
۳ یا ۴ بار	۴۲	۳۳/۶
۵ یا ۶ بار	۲۷	۲۱/۶
۷ یا ۸ بار	۱۰	۸
بیشتر از ۸ بار	۲۰	۱۶
کل	۱۲۵	۱۰۰

۴-۳- آمار توصیفی مؤلفه‌های پژوهش

همان‌گونه که در جدول (۴-۵) ملاحظه می‌شود، می‌توان بیان کرد که میانگین هر پنج مؤلفه بالاتر از سطح متوسط است.

جدول (۴-۵)، آمار توصیفی مربوط به مؤلفه‌های شناسایی ریسک رویداد ورزشی

مؤلفه‌ها	میانگین	انحراف استاندارد
زیرساختی - سخت‌افزاری	۳/۲۶	۰/۶۴
فرهنگی اجتماعی	۳/۱	۰/۸۷
سیاسی - امنیتی	۳/۲۳	۰/۶۳
اقتصادی	۳/۳۴	۰/۶۵
مدیریتی	۳/۲۷	۰/۷۱

۴-۴- یافته‌های استنباطی پژوهش

۴-۵- بررسی سؤالات پژوهش

۴-۵-۱- اولویت‌بندی مؤلفه‌های ریسک‌های برگزاری رویداد ورزشی

ریسک‌های برگزاری رویداد ورزشی در این پژوهش شامل ۵ مؤلفه (زیرساختی، فرهنگی - اجتماعی، سیاسی - امنیتی، اقتصادی و مدیریتی) است که بر اساس آزمون فریدمن رتبه‌بندی شده‌اند. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده در جدول (۴-۶)، می‌توان بیان نمود که مؤلفه مدیریت اولین مؤلفه و مؤلفه فرهنگی - اجتماعی نیز آخرین مؤلفه به لحاظ اهمیت است.

جدول (۴-۶)، اولویت‌بندی مؤلفه‌های ریسک‌های برگزاری رویداد ورزشی

مؤلفه	میانگین	میانگین رتبه
مدیریتی	۳/۲۷	۳/۳۲
سیاسی - امنیتی	۳/۲۳	۳/۲۲
اقتصادی	۳/۳۴	۳/۰۸
زیرساختی - سخت‌افزاری	۳/۲۶	۳/۰۴
فرهنگی - اجتماعی	۳/۱	۲/۳۴

۴-۵-۲- اولویت بندی گویه های مربوط به مؤلفه زیرساختی سخت افزاری

چگونه است؟

این مؤلفه شامل ۶ گویه بود که آزمودنی‌ها میزان اهمیت هر یک از گویه‌ها را مشخص کردند. جدول (۴-۷)، نتایج آزمون فریدمن را برای این گویه‌ها نشان می‌دهد. سطح معناداری آزمون فریدمن نشان می‌دهد بین رتبه عوامل مربوط به مؤلفه زیرساختی تفاوت معناداری وجود دارد؛ به طوری که «استاندارد نبودن تجهیزات و سالن‌های دانشگاه میزبان» بیشترین اهمیت را از در بین گویه‌ها به خود اختصاص داد. بنابراین می‌توان این عوامل را بر اساس رتبه‌های به‌دست‌آمده اولویت‌بندی نمود.

جدول (۴-۷)، گویه‌های مربوط به مؤلفه ریسک‌های زیرساختی - سخت‌افزاری

تعداد	اماره خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۱۲۵	۱۱۲/۶۱۷	۵	۰/۰۰۱
گویه‌ها	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین رتبه
استاندارد نبودن تجهیزات و سالن‌های دانشگاه میزبان	۴/۰۵	۰/۹۱	۴/۶۴
امکانات ضعیف محل اسکان ورزشکاران	۳/۴۲	۱/۰۷	۳/۹۷
متمرکز نبودن (در یک مجموعه و کنار هم بودن) سالن‌های رویداد	۳/۲۹	۱/۲۸	۳/۴۸
عدم وجود زیرساخت‌های شهری استاندارد موردنیاز رویداد	۲/۹۷	۰/۹۶	۳/۰۸
عدم پایبندی مسئولان اصلی سالن‌ها به تعهدات و اجاره‌نامه‌ها	۳/۰۰	۱/۰۶	۳/۰۶
استفاده نکردن از فناوری و تکنولوژی‌های نوین در رویداد	۲/۸۱	۱/۰۰	۲/۷۷

همان‌طور که در جدول (۴-۷)، مشاهده می‌شود، گویه "استاندارد نبودن تجهیزات و سالن‌های دانشگاه میزبان" اولین اولویت و گویه "استفاده نکردن از فناوری‌ها و تکنولوژی‌های نوین در برگزاری رویداد" آخرین اولویت را به خود اختصاص داده است.

۴-۵-۳- اولویت بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه فرهنگی اجتماعی چگونه

است؟

این مؤلفه شامل ۲ گویه بود که آزمودنی‌ها میزان اهمیت هر یک از گویه‌ها را مشخص کردند. جدول (۴-۸)، نتایج آزمون فریدمن را برای این گویه‌ها نشان می‌دهد. سطح معناداری آزمون فریدمن نشان می‌دهد که بین رتبه عوامل مربوط به مؤلفه فرهنگی - اجتماعی تفاوت معناداری وجود دارد؛ بنابراین می‌توان این عوامل را بر اساس رتبه‌های به دست آمده اولویت بندی نمود.

جدول (۴-۸)، گویه‌های مربوط به مؤلفه ریسک‌های فرهنگی - اجتماعی

تعداد	اماره خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۱۲۵	۴/۱۶۷	۱	۰/۰۰۱
گویه‌ها			
میانگین	انحراف	میانگین	میانگین
رتبه	استاندارد		
۱/۵۸	۰/۹۷	۳/۲۴	نبود فرهنگ انجام کار گروهی در بین مسئولان برگزاری رویداد
۱/۴۲	۱/۰۹	۲/۹۶	عدم کنترل تنش بین ورزشکاران (جو خصمانه) در محل اسکان

همان‌طور که در جدول (۴-۸)، قابل مشاهده است، گویه "نبود فرهنگ انجام کار گروهی در بین مسئولان برگزاری رویداد" اولین اولویت و گویه "عدم کنترل تنش بین ورزشکاران (جو خصمانه) و دشمنی) در محل اسکان" دومین اولویت را به خود اختصاص داده است.

۴-۵-۴- اولویت بندی گویه‌های مربوط به مؤلفه سیاسی امنیتی چگونه است؟

این مؤلفه شامل ۵ گویه بود که آزمودنی‌ها میزان اهمیت هر یک از گویه‌ها را مشخص کردند. جدول (۴-۹) نتایج آزمون فریدمن را برای این گویه‌ها نشان می‌دهد. سطح معناداری آزمون فریدمن نشان می‌دهد، بین رتبه عوامل مربوط به مؤلفه سیاسی - امنیتی، تفاوت معناداری وجود دارد؛ بنابراین می‌توان این عوامل را بر اساس رتبه‌های به‌دست‌آمده اولویت‌بندی نمود.

جدول (۴-۹)، گویه‌های مربوط به مؤلفه ریسک‌های سیاسی - امنیتی

تعداد	اماره خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۱۲۵	۱۱/۲۰۱	۴	۰/۰۵
گویه‌ها			
میانگین	انحراف	میانگین	میانگین
رتبه	استاندارد		
۳/۲۲	۱/۰۸	۳/۲۷	در نظر نگرفتن شرایط امنیتی جهت برخورد با جرائم
۱/۱۹	۱/۱۴	۳/۲۲	وجود نداشتن تدابیر امنیتی در شرایطی که فاصله‌ی سالن‌ها با محل اسکان زیاد است.
۳/۰۲	۱/۰۷	۱/۳۴	نبود امنیت برای ورزشکاران و تماشاگران حین بازی
۲/۸۲	۱/۰۱	۳/۱۹	عدم پیش‌بینی اقدامات جایگزین در شرایط اضطراری
۲/۷۴	۱/۱۱	۳/۱۴	نبود حمایت سیاسی از برگزارکننده‌ها

با توجه به جدول (۴-۹)، گویه " در نظر نگرفتن شرایط امنیتی جهت برخورد با جرائمی مانند دزدی و ... اولین اولویت و گویه "نبود حمایت سیاسی از برگزارکننده‌ها" آخرین اولویت را به خود اختصاص داده است.

۴-۵-۵- اولویت بندی گویه های مربوط به مؤلفه اقتصادی چگونه است؟

این مؤلفه شامل ۴ گویه بود که آزمودنی‌ها میزان اهمیت هر یک از گویه‌ها را مشخص کردند. جدول (۴-۱۰)، نتایج آزمون فریدمن را برای این گویه‌ها نشان می‌دهد. سطح معناداری در این جدول نشان‌دهنده آن است که بین رتبه عوامل مربوط به مؤلفه اقتصادی تفاوت معناداری وجود دارد؛ بنابراین می‌توان این عوامل را بر اساس رتبه‌های به‌دست‌آمده اولویت‌بندی نمود.

جدول (۴-۱۰)، گویه‌های مربوط به مؤلفه ریسک‌های اقتصادی

تعداد	اماره خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۱۲۵	۴۵/۳۳	۳	۰/۰۰۱
گویه‌ها			
میانگین	انحراف	میانگین	میانگین
رتبه	استاندارد		رتبه
۳/۰۸	۰/۹۳	۳/۸۳	عدم تخصیص به‌موقع بودجه جهت برگزاری رویداد
۲/۹۴	۰/۹۲	۳/۳۹	کیفیت پایین خدمات ارائه‌شده در حین برگزاری رویداد
۲/۲۴	۱/۲۸	۳/۰۶	بیمه نبودن اماکن ورزشی (مسئولیت مدنی)
۲/۱۹	۰/۸۹	۳/۱۰	هزینه‌های پیش‌بینی‌نشده و غیرمنتظره

با توجه به جدول (۴-۱۰)، گویه "عدم تخصیص به‌موقع بودجه جهت برگزاری رویداد" اولین اولویت و گویه "هزینه‌های پیش‌بینی‌نشده و غیرمنتظره" آخرین اولویت را به خود اختصاص داده است.

۴-۵-۶- اولویت بندی گویه های مربوط به مؤلفه مدیریتی چگونه است؟

این مؤلفه شامل ۱۳ گویه بود که آزمودنی‌ها میزان اهمیت هر یک از گویه‌ها را مشخص کردند. جدول (۴-۱۱) نتایج آزمون فریدمن را برای این گویه‌ها نشان می‌دهد. سطح معناداری آزمون فریدمن نشان می‌دهد که بین رتبه عوامل مربوط به مؤلفه مدیریتی تفاوت معناداری وجود دارد؛ بنابراین می‌توان این عوامل را بر اساس رتبه‌های به‌دست‌آمده اولویت‌بندی نمود.

جدول (۴-۱۱)، گویه‌های مرتبط با ریسک‌های مدیریتی

تعداد	اماره خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۱۲۵	۱۴۹/۳۲	۱۲	۰/۰۰۱

گویه‌ها	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین رتبه
آگاهی نداشتن عوامل اجرایی از وظایف خود	۳/۸۹	۱/۱۵	۹/۲۲
عدم آگاهی و دانش مدیران دانشگاه از شرایط میزبانی	۳/۷۴	۱/۰۹	۸/۷۸
عدم وجود امکانات درمانی و پزشکی در محل برگزاری مسابقات	۳/۴۳	۱/۱۲	۷/۶۷
نداشتن برنامه مدون و جامع برای برگزاری رویداد	۳/۴۰	۱/۲۸	۷/۵۹
نبود هماهنگی بین بخش‌های مختلف دانشگاه میزبان	۳/۳۴	۱/۰۹	۷/۳۳
نبود ثبات در مدیریت ارشد ورزش دانشگاهی	۳/۲۸	۱/۰۲	۷/۳۱
تعامل نداشتن با سازمان‌ها و هیئت‌های ورزشی شهر میزبان	۳/۳۳	۰/۸۱	۷/۰۸
نداشتن تجربه برگزاری رویدادهای ورزشی	۳/۱۳	۱/۰۴	۶/۷۳
عدم پیش‌بینی کمیته فنی مجرب، جهت بررسی مشکلات احتمالی	۳/۱۰	۱/۰۶	۶/۱۸
نبود ساختار مناسب در سیستم ورزش دانشگاه میزبان	۳/۱۳	۱/۱۱	۶/۱۵
نداشتن پیش‌بینی‌های موردنیاز در شرایط بد آب و هوایی	۳	۰/۸۹	۶/۰۸
ضعف در اطلاع‌رسانی دقیق، صحیح و سریع نتایج	۲/۹۸	۱/۲۰	۶/۰۶
برگزاری ورزش‌های جدید که در دوره‌های قبلی برگزار نشده	۲/۷۸	۰/۸۶	۵/۰۳

همان‌طور که در جدول (۴-۱۱)، مشاهده می‌شود، گویه "آگاهی نداشتن عوامل اجرایی از وظایف خود" اولین اولویت و گویه "برگزاری ورزش‌های جدید که در دوره‌های قبلی برگزار نشده است" آخرین اولویت را به خود اختصاص داده است.

۴-۵-۷- اولویت‌بندی ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی کدام است؟

این بخش شامل ۳۰ گویه بود که آزمودنی‌ها میزان اهمیت هریک از گویه‌ها را مشخص کردند. جدول (۴-۱۲) نتایج آزمون فریدمن را برای این گویه‌ها نشان می‌دهد. سطح معناداری آزمون فریدمن نشان‌دهنده آن است که بین رتبه عوامل مربوط به گویه‌های ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی تفاوت معناداری وجود دارد. از این‌رو می‌توان این عوامل را بر اساس رتبه‌های به‌دست‌آمده اولویت‌بندی نمود.

جدول (۴-۱۲)، گویه‌های مربوط به مؤلفه ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی

تعداد		آماره‌های دو		درجه آزادی		سطح معناداری	
۱۲۵		۳۴۴/۹۰۴		۲۹		۰/۰۰۱	
گویه‌ها	مؤلفه	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین رتبه			
استاندارد نبودن تجهیزات و سالن‌های دانشگاه میزبان	زیرساختی	۴/۰۵	۰/۹۱	۲۱/۸۳			
آگاهی نداشتن عوامل اجرایی از وظایف خود	مدیریتی	۳/۸۹	۱/۱۵	۲۰/۷۸			
عدم تخصیص به‌موقع بودجه جهت برگزاری رویداد	اقتصادی	۳/۸۳	۰/۹۳	۲۰/۳۳			
عدم آگاهی و دانش مدیران دانشگاه از شرایط میزبانی	مدیریتی	۳/۷۴	۱/۰۹	۱۹/۲۷			
عدم وجود امکانات درمانی و پزشکی در محل برگزاری مسابقات	مدیریتی	۳/۴۳	۱/۱۲	۱۷/۴۰			
نداشتن برنامه مدون و جامع برای برگزاری رویداد	مدیریتی	۳/۴۰	۱/۲۸	۱۷/۲۳			
امکانات ضعیف محل اسکان ورزشکاران	زیرساختی	۳/۴۲	۱/۰۷	۱۶/۹۹			
عدم در نظر گرفتن شرایط امنیتی جهت برخورد با جرائمی مانند دزدی و ...	سیاسی	۳/۲۷	۱/۰۸	۱۶/۶۷			
کیفیت پایین خدمات ارائه‌شده در حین برگزاری رویداد (نظافت و تغذیه)	اقتصادی	۳/۳۹	۰/۹۲	۱۶/۳۳			
نبود هماهنگی بین بخش‌های مختلف دانشگاه میزبان	مدیریتی	۳/۳۴	۱/۰۹	۱۶/۲۵			
نبود امنیت برای ورزشکاران و تماشاگران حین بازی	سیاسی	۳/۳۴	۱/۰۷	۱۶/۱۵			
وجود نداشتن تدابیر امنیتی در شرایطی که فاصله سالن‌های ورزشی با محل اسکان زیاد است.	سیاسی	۳/۲۲	۱/۱۴	۱۵/۹۶			
تعامل نداشتن با سازمان‌ها و هیئت‌های ورزشی شهر میزبان	مدیریتی	۳/۳۳	۰/۸۱	۱۵/۸۳			
متمرکز نبودن (در یک مجموعه و کنار هم نبودن) سالن‌های برگزاری رویداد	زیرساختی	۳/۴۸	۱/۲۸	۱۵/۵۰			
نبود ثبات در مدیریت ارشد ورزش دانشگاهی	مدیریتی	۳/۳۸	۱/۰۲	۱۵/۴۹			
نبود فرهنگ انجام کار گروهی در بین مسئولان برگزاری رویداد	فرهنگی	۳/۲۴	۰/۹۷	۱۵/۲۸			
نداشتن تجربه برگزاری رویداد ورزشی	مدیریتی	۳/۱۳	۱/۰۴	۱۴/۹۱			
عدم پیش‌بینی اقدامات جایگزین در شرایط اضطراری	سیاسی	۳/۱۹	۱/۰۱	۱۴/۵۳			
نبود حمایت سیاسی از برگزارکننده‌ها	سیاسی	۳/۱۴	۱/۱۱	۱۴/۳۵			
هزینه‌های پیش‌بینی‌نشده و غیرمنتظره	اقتصادی	۳/۱۰	۰/۸۹	۱۴/۲۰			
عدم پیش‌بینی کمیته فنی مجرب، جهت بررسی مشکلات احتمالی	مدیریتی	۳/۱۰	۱/۰۶	۱۳/۷۹			
عدم پایبندی مسئولان اصلی سالن‌ها به تعهدات و اجارنامه‌ها	زیرساختی	۳	۱/۰۶	۱۳/۷۸			
نبود ساختار مناسب در سیستم ورزش دانشگاه میزبان	مدیریتی	۳/۱۳	۱/۱۱	۱۳/۶۸			

۱۳/۳۰	۱/۲۸	۳/۰۶	اقتصادی	بیمه نبودن اماکن ورزشی (مسئولیت مدنی)
۱۳/۳۰	۰/۸۹	۳	مدیریتی	نداشتن پیش‌بینی‌های موردنیاز در شرایط بد آب و هوایی
۱۳/۱۷	۰/۹۶	۲/۹۷	زیرساختی	عدم وجود زیرساخت‌های شهری استاندارد موردنیاز برگزاری رویداد
۱۳/۰۵	۱/۲۰	۲/۹۸	مدیریتی	ضعف در اطلاع‌رسانی دقیق، سریع و صحیح نتایج
۱۲/۸۳	۱/۰۹	۲/۹۶	فرهنگی	عدم کنترل تنش بین ورزشکاران (جو خصمانه) در محل اسکان
۱۱/۹۵	۱	۲/۸۱	زیرساختی	استفاده نکردن از فناوری‌ها و تکنولوژی‌های نوین در برگزاری رویداد
۱۰/۹۸	۰/۸۶	۲/۷۸	مدیریتی	برگزاری ورزش‌های جدید که در دوره‌های قبلی برگزار نشده

چنانچه در جدول (۴-۱۲)، قابل مشاهده است، گویه "استاندارد نبودن تجهیزات و سالن‌های دانشگاه میزبان"، "آگاهی نداشتن عوامل اجرایی از وظایف خود" و همچنین "عدم تخصیص به موقع بودجه جهت برگزاری رویداد" جزء اولین اولویت‌ها و گویه "برگزاری ورزش‌های جدید که در دوره‌های قبلی برگزار نشده است"، "استفاده نکردن از فناوری‌ها و تکنولوژی‌های نوین در برگزاری رویداد" و همچنین "عدم کنترل تنش بین ورزشکاران (جو خصمانه) در محل اسکان" آخرین اولویت‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. و همچنین با نگاهی دقیق تر به جدول می توان مشاهده کرد که در بین ده مولفه اول که اولویت بندی شدند، مولفه ی مدیریتی با پنج مورد بیشترین مولفه را به خود اختصاص داده بیشترین مولفه محسوب می شود و پس از آن مولفه ی زیرساختی سخت افزاری و اقتصادی و سیاسی بیشترین تعداد مولفه را به خود اختصاص داده است.

فصل پنجم

بحث و نتیجه گیری

۵-۱- مقدمه

در این فصل ابتدا یافته‌های پژوهش به صورت خلاصه مطرح می‌شود و با توجه به اهداف ویژه و نتایج پژوهش‌های دیگران مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت و بر اساس نتایج برخاسته از پژوهش پیشنهادهایی ارائه می‌گردد.

۵-۲- خلاصه پژوهش

امروزه پدیده میزبانی موفق و سالم و پرشور رویدادهای ورزشی در مقیاس‌های بزرگ (مسابقات جهانی و المپیک) بخشی از استراتژی‌های توسعه‌ی شهرها و کشورها و در مقیاس‌های کوچک‌تر (مانند المپیادهای دانشجویی) بخشی از استراتژی‌های توسعه شهرها و دانشگاه‌های میزبان شده است. با توجه به مزایای کسب میزبانی رویداد ورزشی و همچنین عوامل مؤثر در کسب میزبانی رویداد، هدف کلی پژوهش حاضر شناسایی و اولویت‌بندی ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای ورزشی دانشجویی) می‌باشد. بدین منظور پژوهشگر به جمع‌آوری ادبیات موضوعی با بهره‌گیری از کتاب‌ها، مجلات و سایت‌های اینترنتی داخلی و خارجی و تدوین مسئله پژوهش پرداخت. همچنین پژوهش‌های داخلی و خارجی انجام گرفته در این زمینه مورد بررسی قرار گرفت.

پژوهش حاضر از نوع توصیفی - پیمایشی است و برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که شامل ۳۰ سوال و ۵ مؤلفه که عبارت اند از ریسک‌های زیرساختی - سخت‌افزاری، ریسک فرهنگی - اجتماعی، ریسک سیاسی - امنیتی، ریسک اقتصادی و همچنین ریسک مدیریتی می‌باشد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه به تأیید ۲۰ تن از اساتید و صاحب‌نظران مدیریت رویدادهای ورزشی، مورد تأیید قرار گرفت. و پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ به دست آمد.

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل مدیران ورزشی و کلیه عوامل اجرایی و فنی دانشگاه‌هایی بود که توانسته‌اند میزبانی بازی‌های المپیاد فرهنگی و ورزشی دانشگاهی را برگزار کنند. در این پژوهش نمونه

برداری در بخش کیفی به صورت هدفمند ($N=6$) و همچنین در بخش کمی به صورت غیراحتمالی و در دسترس استفاده شد. بنابراین ۱۳۴ نفر به عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شدند که از میان ۱۳۴ پرسشنامه توزیع شده، ۱۲۵ پرسشنامه تکمیل و به عنوان نمونه مورد تحلیل قرار گرفت. به منظور سازمان دادن، خلاصه کردن، طبقه بندی کردن نمرات خام و توصیف اندازه های نمونه از آمار توصیفی (میانگین، فراوانی، درصدها، انحراف استاندارد و رسم جداول) و جهت پاسخ به سؤال های پژوهش و رتبه بندی گویه ها از آزمون ناپارامتریک فریدمن استفاده شد.

نتایج توصیفی پژوهش نشان می دهد:

- ۱ - به لحاظ جنسیت ۷۶٪ آزمودنی ها مرد و ۲۴٪ آزمودنی ها را زن ها تشکیل می دادند که با توجه به اینکه بیشتر مسئولان برگزاری رویدادها آقایان می باشند موضوعی کاملاً منطقی است.
- ۲ - به لحاظ سن ۱۷/۶٪ آزمودنی ها در گروه سنی ۲۵ تا ۳۰ سال، ۳۲٪ آزمودنی ها در گروه سنی ۳۱ تا ۳۵ سال، ۲۹/۶٪ آزمودنی ها در گروه سنی ۳۶ تا ۴۰ سال، ۱۶٪ آزمودنی ها در گروه سنی ۴۱ تا ۴۶ سال، ۴/۸٪ آزمودنی ها در گروه سنی ۴۶ تا ۵۰ سال قرار دارند.
- ۳ - به لحاظ سابقه کار در سمت کنونی خود ۱۷/۶٪ آزمودنی ها سابقه ی کار کمتر از ۵ سال، ۳۶/۸٪ آزمودنی ها سابقه ی کار ۵ تا ۱۰ سال، ۳۲/۸٪ آزمودنی ها سابقه ی کار ۱۱ تا ۱۵ سال، ۲/۴٪ آزمودنی ها سابقه ی کار ۱۶ تا ۲۰ سال، ۱۰/۴٪ آزمودنی ها سابقه ی کار بالاتر از ۲۰ سال داشتند.
- ۴ - به لحاظ سابقه ی حضورشان در المپیادهای ورزشی دانشجویی ۲۰/۸٪ آزمودنی ها سابقه ی حضور بین ۱ یا ۲ بار، ۳۳/۶٪ آزمودنی ها سابقه ی حضور ۳ یا ۴ بار، ۲۱/۶٪ آزمودنی ها سابقه ی حضور ۵ یا ۶ بار، ۸٪ آزمودنی ها سابقه ی حضور ۷ یا ۸ بار و ۲۰٪ آزمودنی ها نیز سابقه ی حضور بیشتر از ۸ بار را داشتند.

همچنین نتایج استنباطی پژوهش در خصوص اولویت بندی مولفه های موجود نشان داد که مولفه مدیریتی اولین مولفه و پس از آن مولفه های سیاسی - امنیتی، اقتصادی، زیرساختی - سخت افزاری و فرهنگی اجتماعی به ترتیب رتبه های دوم تا پنجم را به خود اختصاص دادند.

همچنین در خصوص اولویت بندی ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی به تفکیک گویه‌ها، مهم‌ترین ریسک‌ها به ترتیب عبارت‌اند از:

استاندارد نبودن تجهیزات و سالن‌های دانشگاه میزبان

آگاهی نداشتن عوامل اجرایی از وظایف خود

عدم تخصیص به‌موقع بودجه جهت برگزاری رویداد

عدم آگاهی و دانش مدیران دانشگاه از شرایط میزبانی

عدم وجود امکانات درمانی و پزشکی، در محل برگزاری مسابقات

نداشتن برنامه مدون و جامع برای برگزاری رویداد

امکانات ضعیف محل اسکان ورزشکاران

عدم در نظر گرفتن شرایط امنیتی جهت برخورد با جرائمی مانند دزدی و ...

۵-۳- بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی و اولویت‌بندی ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای ورزشی دانشجویی) بود. در این زمینه ۵ سؤال زیر مطرح شد:

۱) ریسک‌های مدیریتی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام

است؟

با نگاهی دقیق به مفهوم مدیریت می‌توان به ضرورت استفاده از آن پی برد. با توجه به تغییرات محیطی که در حال حاضر شتاب زیادی به خود گرفته است و پیچیده شدن تصمیمات سازمانی، لزوم به‌کارگیری برنامه‌ی مدیریتی برای مواجهه با این‌گونه مسائل بیشتر از گذشته احساس می‌شود. یکی از مهم‌ترین ابزارهایی که سازمان‌ها برای حصول موفقیت در آینده می‌توانند از آن بهره بگیرند مدیریت است. حال شناسایی و برطرف کردن ریسک‌های مدیریتی در سازمان و تشکیلات سازمانی می‌تواند باعث افزایش بهره‌وری سازمان گردد. به نظر می‌رسد یکی از مزایای کسب میزبانی این‌گونه رویدادها افزایش و ارتقای بخش مدیریتی در کشور باشد که در این رابطه اندام و همکاران (۱۳۹۲) بیان

داشتند عامل توسعه زیرساخت و مدیریت با اهمیت‌ترین عامل در حوزه اثرات برگزاری رویدادهای ورزشی شناسایی شدند.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد، "آگاهی نداشتن عوامل اجرایی از وظایف خود، عدم آگاهی و دانش مدیران دانشگاه از شرایط میزبانی و همچنین نداشتن برنامه مدون و جامع برای برگزاری رویداد" از اولین و مهم‌ترین ریسک‌های مدیریتی برگزاری رویدادهای ورزشی می‌باشند. در این راستا کوشا (۱۳۹۱) در پژوهش خود ضعف در نیروی انسانی و مدیریتی و همچنین عدم برنامه‌ریزی بلندمدت برای رویدادهای ورزشی از نقاط ضعف برگزاری رویدادها شناسایی کرد که با نتایج پژوهش حاضر همسو است. سی ام و همکاران (۱۹۸۹) یکی از کلیدی‌ترین و مهم‌ترین بخش‌ها در برگزاری رویداد ورزشی مسئولین غیرورزشی هر شهر یا کشور هستند که باید بصورت کاملا دقیق آن‌ها را توجیه نمود. نتایج این پژوهش نیز با نتایج پژوهش حاضر همسو می‌باشد.

۲) ریسک‌های اقتصادی برگزاری رویدادهای ورزشی دانشجویی کدام است؟

با توجه به اینکه تعیین ریسک‌های اقتصادی یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها در جهت برآوردن اهداف برگزاری رویدادهای ورزشی محسوب می‌شود، شناسایی این ریسک‌ها و چاره اندیشیدن برای آن‌ها می‌تواند به برگزاری مناسب رویداد کمک شایانی کند.

اولین ریسک شناسایی شده در بخش ریسک‌های اقتصادی، گوچه "عدم تخصیص به‌موقع بودجه" است، کوشا (۱۳۹۱) کمبود سرمایه‌گذاری و ضعف اقتصادی را از نقاط ضعف برگزاری رویدادهای ورزشی شناسایی کرد که با نتایج این پژوهش همسو است. رسیدن به هر هدف تعیین شده، نیاز به برنامه‌ریزی و از آن مهم‌تر تأمین مالی برای اجرای برنامه طراحی شده دارد و همچنین از آنجایی که منابع مالی و تأمین آن‌ها از موارد کلیدی در هر بخش و سازمانی می‌باشد، عدم تأمین و عدم سهولت در تأمین این منابع می‌تواند سازمان مربوطه را با مشکلات عدیده‌ای در مسیر پیش رو و مأموریت‌های خود روبرو سازد. در نتیجه اختصاص بودجه‌های تعیین شده و مقرر و تأمین مالی به‌موقع از سوی سازمان‌ها و

نهادهای ذی‌ربط ورزشی برای این رویدادها می‌تواند شهر میزبان را یک گام بزرگ برای برگزاری رویداد ورزشی بدون ریسک نزدیک کند در نتیجه بدلیل بضاعت مالی بیشتر دانشگاه‌های کشور، و وابستگی تمام حوزه‌های برگزاری رویداد به پول و اقتصاد، عدم تخصیص به موقع بودجه می‌تواند کلیه ی حوزه‌های برگزاری را به مشکلاتی دچار کند. تخصیص نیافتن به موقع بودجه نیز برگزارکنندگان را دچار سردرگمی برای برنامه‌ریزی‌های خود می‌کند، زیرا بیشتر برنامه‌ها بر اساس مقدار بودجه‌ای است که قرار است به آن‌ها اختصاص یابد، کمبود بودجه مسئولان را وادار می‌کند که از کیفیت خدمات خود برای رویداد کاهش بدهند و همین کیفیت پایین باعث اعتراضاتی خواهد شد که تک‌تک این اعتراضات مشکلاتی را به وجود خواهد آورد که اعتبار مسابقات را زیر سوال خواهند برد و همین مشکلات می‌توانند رویداد را کاملاً متوقف کنند.

۳) ریسک‌های سیاسی - امنیتی برگزاری رویدادهای ورزشی

دانشجویی کدام است؟

اولین گویه در بخش ریسک‌های سیاسی - امنیتی "در نظر نگرفتن شرایط امنیتی جهت برخورد با جرائمی مانند دزدی و ..." است. در طول رقابت‌های مختلف ورزشی در رویدادهای مختلف همواره امنیت به‌عنوان یکی از اساسی‌ترین دغدغه‌های مسئولین برگزاری رقابت‌ها بوده است. کارادیس و کاپلانیدو (۲۰۱۰) امنیت را از نقاط قوت برای برگزاری رویداد بیان کردند که با پژوهش حاضر همخوانی دارد. در المپیک ۲۰۰۸ پکن مسئولان چینی اعلام کردند هزینه‌های انجام‌شده برای تأمین امنیت بازی‌ها، نسبت به تمام المپیک‌های قبلی کمتر اما کیفیت آن بهتر شده است. این در حالی است که یونان در سال ۲۰۰۴ و بعد از حوادث ۱۱ سپتامبر مجبور شد ۱/۵ میلیارد دلار برای تأمین امنیت بازی‌های المپیک هزینه کند (سید عامری، ۱۳۹۱). مبحث امنیت و تأمین آن در طول رویدادهای بزرگ ورزشی از موضوعات بسیار مهم و کلیدی برای صاحبان رویداد است، به‌گونه‌ای که

یکی از زمینه‌های قابل کاندیداتوری مربوط به امنیت است، به طوری که شهر یا کشور میزبان باید به طور مبسوط درباره بخش‌های امنیتی خود توضیحات و برنامه‌های مدنظر را ارائه دهد.

طبق نظر پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه ریسک‌های برگزاری رویداد ورزشی دانشگاهی نیز موضوع امنیت ورزشکاران جزو اولین اولویت بوده و نشان‌دهنده این است که حتی در مسابقات داخلی نیز مشکلات عدیده‌ای در این زمینه رخ داده است. در نتیجه ریسک‌های سیاسی - امنیتی باید به طور کاملاً اختصاصی شناسایی شود زیرا کوچک‌ترین کوتاهی در زمینه‌ی امنیت ورزشکاران می‌تواند مخاطراتی را به همراه داشته باشد و نیز تکرار اتفاق می‌تواند ادامه رویداد را متوقف کند. ناامنی در تمام کشورها وجود دارد در کشور ایران نیز طبق پژوهش‌های انجام‌شده توسط اسدی و همکاران (۱۳۸۹) این موضوع بررسی شده است. اسدی و همکاران (۱۳۸۹) در پژوهش خود مهم‌ترین مواردی که گردشگران ورزشی در طول حضور خود در ایران از آن احساس ناامنی کردند را ناامنی در حریم شخصی، پرخاشگری اجتماعی و احساس ناامنی روانی بیان نمودند. پس بدین منظور باید ریسک‌های سیاسی - امنیتی را جزو مهم‌ترین عوامل برشمرد. به طور حتم می‌توان گفت که موضوع امنیت و سلامت برای ورزشکاران، تماشاگران و حتی مردمان عادی از هر چیزی مهم تر است پس بدیهی است که از نظر مسئولان و ورزشکاران برخورد با جرائمی که امنیت و سلامت آن‌ها را به خطر می‌اندازد مهم‌ترین عامل برای آن‌ها باشد.

ترس مسئولان از کارشکنی و همکاری نکردن سایر بخش‌ها موجب شده است به این باور برسند که کارگروهی برای آن‌ها می‌تواند مشکلاتی را به همراه داشته باشد، به همین مسئولان برگزاری رویداد بیشتر مسئولیت‌ها را به تنهایی برعهده می‌گیرند که همین کار، دلیل بیشتر اتفاقات و نارضایتی‌ها می‌باشد و همچنین غیر ورزشی بودن سایر مدیران دانشگاه‌ها نیز یکی از دلایل عدم اعتماد مدیران برگزاری به آن‌ها می‌باشد که این دلایل می‌تواند فقر فرهنگ انجام کارگروهی بین مسئولان باشد.

۴) ریسک‌های اجتماعی - فرهنگی برگزاری رویدادهای ورزشی

دانشجویی کدام است؟

با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، مهم‌ترین گویه در ریسک‌های اجتماعی - فرهنگی "نبود فرهنگ انجام کار گروهی در بین مسئولان برگزاری رویداد" است. مهم‌ترین وجه تمایز انسان با سایر حیوانات قدرت فکری اوست و با بهره‌گیری از چنین قدرتی است که از همکاری و مشارکت هم‌نوعان خود استفاده می‌کند. امروزه صاحب‌نظران علم مدیریت به این نتیجه رسیده‌اند که استفاده از کار گروهی کلید حل بسیاری از معضلات سازمان بوده و بهره‌وری واحدهای کاری را به نحو فراوانی افزایش می‌دهد، به نظر می‌رسد کمبود کار گروهی در بین مسئولان ورزشی ریسک‌هایی را در حین برگزاری رویدادهای ورزشی به همراه خواهد داشت. فرهنگ کار گروهی از جمله مسائلی است که باید به صورت پایه‌ای و برنامه‌ریزی شده توسط تمامی بخش‌های موجود کشور مورد رسیدگی قرار گیرد.

نتایج این بخش از پژوهش با نتایج عبدی (۱۳۹۳)، موسایی و همکاران (۱۳۹۱)، محرابی (۱۳۹۱)، اوزبی (۲۰۱۱)، رندری (۲۰۱۱) همسو است.

۵) ریسک‌های زیرساختی - سخت‌افزاری برگزاری رویدادهای ورزشی

دانشجویی کدام است؟

مهم‌ترین ریسک‌ها در مسیر برگزاری رویدادهای ورزشی، نبود یا کمبود یا غیراستاندارد بودن امکانات زیرساختی - سخت‌افزاری باشد که نظر بیشتر مدیران ورزشی کشور نیز این‌گونه بوده است. اولین گویه‌ای که در بخش ریسک‌های زیرساختی - سخت‌افزاری مطرح شد، "استاندارد نبودن تجهیزات و سالن‌های دانشگاه میزبان" می‌باشد. کوشا (۱۳۹۱) ضعف کمی و کیفی زیرساخت‌های حمل و نقل، اسکان، سالن‌ها و استادیوم‌ها را از نقاط ضعف شهر میزبان در مسیر برگزاری رویداد ورزشی عنوان کرد که با نتایج این پژوهش همسو است. شواهد بسیار زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد برگزاری رویدادهای ورزشی به امکانات خاصی نیاز دارد و محرکی برای شهرهای میزبان است که برای برگزاری

رویدادهای ورزشی، امکانات ورزشی و زیرساخت‌های عمومی خود را بهبود بخشند. استادیوم‌ها، سالن‌ها، تجهیزات ورزشی و درواقع تمامی عوامل و امکانات ورزشی مناسب و استاندارد باید مهیا باشد، حال آنکه در صورت نبود این عوامل می‌توان برنامه‌ریزی‌ها و طرح‌های تأمین و احداث آن‌ها را در فایل‌های کاندیداتوری پیش‌بینی نمود و با توجه به مهلت داده‌شده از طرف صاحبان رویداد تا زمان برگزاری این رویدادها تمامی موارد پیش‌بینی‌شده را آماده نمود که بعد از اتمام بازی‌ها به‌عنوان یک میراث ماندگار برای شهر و دانشگاه میزبان به یادگار خواهد ماند. اندام و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهش خود نشان دادند که مدیران برگزارکننده رویدادهای ورزشی با گرفتن حق میزبانی مسابقات می‌توانند بسیاری از مسائل و مشکلات از جمله کاستی‌های مربوط به بخش زیرساختی و مدیریتی حوزه خود را مرتفع نمایند که همسو با نتایج پژوهش حاضر همسو است.

۴-۵- پیشنهادات پژوهش

۴-۵-۱- پیشنهادات کاربردی

- ✓ ایجاد و بازسازی زیرساخت‌های شهری و ورزشی استاندارد جهت برگزاری رویدادهای ورزشی.
- ✓ به مدیران دانشگاه‌ها پیشنهاد می‌شود، در حین مسابقات و همچنین بعد از اتمام مسابقات، از کلیه عوامل تیم‌ها به صورت دقیق در مورد ریسک‌ها و اتفاقات ناخوشایند از منظر آن‌ها مطلع شوند.
- ✓ به مدیران وزارتخانه‌ها پیشنهاد می‌شود از صلاحیت دانشگاه‌ها برای میزبانی المپیادهای ورزشی به صورت جدی تری مطلع شوند و همچنین بودجه مربوط به مسابقات را طی زمانبندی دقیق به دانشگاه‌ها پرداخت کنند.
- ✓ بهره‌گیری هرچه بیشتر از متخصصان حوزه‌ی رویداد ورزشی در زمینه‌ی انجام فعالیت‌های مربوط به برگزاری رویدادهای ورزشی.

✓ ایجاد بخش ویژه (کمیته برگزاری المپاد) و یک تیم حرفه‌ای و کارآمد در زمینه برگزاری رویدادهای ورزشی در ساختار ورزش دانشگاهی پیشنهاد می‌شود.

۴-۵-۲- پیشنهادات پژوهشی

✓ شناسایی میزان ریسک دانشگاه‌هایی که میزبانی را قبول کرده‌اند و ارتباط آن با موفقیت آن‌ها بررسی شود.

✓ با توجه به ریسک‌های شناسایی شده در این پژوهش و تلاش‌های دانشگاه‌های کشور برای کسب میزبانی مسابقات ورزشی، پیشنهاد می‌شود پژوهشی در خصوص انگیزه این دانشگاه‌ها از کسب میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی انجام شود.

✓ با توجه به شناسایی ریسک‌های برگزاری رویدادهای ورزشی در این پژوهش و عدم پرداختن مناسب به ارائه راهکار، پیشنهاد می‌شود پژوهشی جهت ارائه راهکارهایی عملی برای رفع ریسک‌های برگزاری رویداد ورزشی در کشور انجام شود.

✓ با توجه به ریسک‌های شناسایی شده در این پژوهش در برگزاری رویدادهای ورزشی، پیشنهاد می‌شود به‌طور ویژه پژوهشی با عنوان بررسی و میزان تأثیرگذاری برگزاری رویدادهای ورزشی بر اقتصاد، فرهنگ، محیط‌زیست و حتی تأثیر ورزشی بر دانشجویان دانشگاه میزبان انجام شود.

منابع و مأخذ

منابع و مآخذ

- ۱ - اسدی، حسن، پورنقی، امین، اصفهانی، نوشین، زیتونلی، حمید، (۱۳۸۹). "مطالعه ابعاد مختلف امنیت در گردشگری ورزشی ایران" فصلنامه مطالعات گردشگری، شماره ۱۳، صص ۱۷ - ۱
- ۲ - غفوری، فزاد، خواجه، فرزاد، هنری، حبیب (۱۳۹۰). "بررسی ریسک‌پذیری مدیران ورزشی و توجه آنان به نظرات اعضای سازمان" فصلنامه مدیریت ورزشی، شماره اول، سال اول، بهار ۹۱
- ۳ - علیزاده، فریده، فرزاد، فرزام، رضوی، سیدمحمد حسین. (۱۳۹۳). "مقایسه ادراک ریسک دانشجویان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی (مطالعه موردی دانشجویان دختر و پسر دانشگاه مازندران). پژوهش در ورزش دانشگاهی - شماره ۶ - صص ۶۸ - ۵۱
- ۴ - اسدی، نوید (۱۳۹۱). "اولویت‌بندی شایستگی‌های مدیران رویدادهای ورزشی از دیدگاه اساتید دانشگاه و مدیران برگزاری مسابقات فدراسیون‌های ورزشی ایران" پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
- ۵ - الهی، علیرضا (۱۳۸۷). "موانع و راهکارهای توسعه‌ی اقتصادی صنعت فوتبال جمهوری اسلامی ایران"، پایان‌نامه دکتری دانشکده‌ی تربیت‌بدنی دانشگاه تهران.
- ۶ - ویسی، کورش (۱۳۸۷). "رابطه بین رفتارهای مدیریت ریسک‌های رهبری در روسا و دبیران هیئت‌های ورزشی استان خراسان جنوبی"، پایان‌نامه کارشناسی اشد دانشگاه بیرجند.
- ۷ - سلمان تهرانی، احسان (۱۳۹۴). "پنج گام در ارزیابی ریسک"، مجله خبری و اطلاع‌رسانی ایمنی، سال سوم، شماره ۹، صص ۶۱ - ۵۸.
- ۸ - اندام، رضا. مهدی زاده، رحیمه. تقی پور جهرمی، فریده (۱۳۹۲). "بررسی اثرات برگزاری رویدادهای ورزشی بر جامعه میزبان (مطالعه موردی دانشگاه بیرجند، میزبان یازدهمین المپیاد فرهنگی ورزشی دانشجویان دختر دانشگاه‌های سراسر کشور)" نشریه پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، شماره ۶، صص ۸۵ - ۷۳.

- ۹ - آریان پور، منوچهر. (۱۳۸۷). "فرهنگ بزرگ یک‌جلدی پیشرو آریان پور انگلیسی - فارسی"، نشر الکترونیکی و اطلاع‌رسانی جهان رایانه.
- ۱۰ - جلالی فراهانی، مجید. علیدوست قهفرخی، ابراهیم (۱۳۹۰). "مدیریت رویدادها و اردوهای ورزشی". انتشارات دانشگاه تهران.
- ۱۱ - زارع، حسین. اعراب، خدیجه (۱۳۹۰). "بررسی قابلیت و روایی مقیاس ادراک ریسک دانشجویان ایرانی"، نشریه پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی، دوره‌ی ۲، شماره ۶.
- ۱۲ - حسینی، سید امیر (۱۳۸۹) "تبیین ورزش به‌عنوان یک صنعت جامع، ورزش به‌عنوان کسب‌وکار"
- ۱۳ - دهخدا، علی اکبر. (۱۳۸۷). "لغت‌نامه دهخدا"، انتشارات دانشگاه تهران
- ۱۴ - سید عامری، میرحسن (۱۳۹۱)، "مبانی راهبردی رویدادهای ورزشی"، انتشارات دانشگاه ارومیه، صص ۸۹.
- ۱۵ - طالبی، هوشنگ (۱۳۸۵). تحلیلی بر میزان استفاده و تأثیر انواع آموزش و ارتقاء دانش و مهارت کارکنان"
- ۱۶ - عباس پور، عباس (۱۳۸۷). "مدیریت منابع انسانی پیشرفته". تهران: سمت، چاپ سو
- ۱۷ - کوشا، محمد (۱۳۹۱). "تحلیل نقاط قوت، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدات، درخواست میزبانی و برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی در ایران" پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه رازی کرمانشاه.
- ۱۸ - مسترمن، گای. (۱۳۸۷). "مدیریت راهبردی رویدادهای ورزشی با رویکرد بین‌المللی" محمدحسین رضوی، محسن بلوریان، محمدرضا برومند، چاپ اول، انتشارات دانشگاه شمال.
- ۱۹ - معین، محمد. (۱۳۸۴). "فرهنگ معین دوجلدی"، جلد اول، چاپ سوم، دانشگاه تهران
- ۲۰ - موسایی، میثم. هاشمی، سمیه. ابراهیمی، میترا (۱۳۹۱)، "بررسی جامعه‌شناختی توسعه پایدار گردشگری در ایران، موانع، چالش‌ها، راهکارها"، فصلنامه تخصصی علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد شوشتر، سال ششم، شماره ۱۶، صص ۵۰ - ۲۵.

- ۲۱ - ویسی، کوروش و همکاران (۱۳۹۴) "مدیریت ریسک در ورزش" تهران، انتشارات بامداد کتاب.
- ۲۲ - هنرور، افشار. مشرف، بتول. غفوری، فرزاد (۱۳۸۴). "عامل‌های سوق‌دهنده گردشگران به رویدادهای ورزشی بین‌المللی برگزار شونده در کشور"
- ۲۳ - مظلومی، نادر. (۱۳۹۴)، "تعریف ریسک" فصلنامه صنعت بیمه؛ بیمه مرکزی ایران، سال اول، شماره دوم، صص ۵ - ۹.
- ۲۴ - آیری، محمد (۱۳۹۲). "ریسک و انواع آن" مجله اینترنتی بیمه و همه. صص ۴ - ۹.
- ۲۵ - عبدی، شهرام. (۱۳۹۳) "شناسایی و اولویت‌بندی موانع میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی در ایران". پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران.
- ۲۶ - عشوره، سوسن. (۱۳۹۳) "رابطه سبک رهبری خدمتگزار مربیان با اعتماد به مربی و عملکرد تیم‌های ورزشی". پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه شاهرود.
- ۲۷ - آقابزرگ حداد، محمد (۱۳۸۶) "مجله مدیریت ریسک، انتشارات بانک، پاییز ۱۳۸۶"
- ۲۸ - ویسی، کوروش و همکاران (۱۳۸۸) "رابطه بین رفتارهای مدیریت ریسک و ریسک‌های رهبری در روسا و دبیران هیئت‌های ورزشی"
- ۲۹ - آبرون (۲۰۰۴) "بررسی استراتژی‌های مختلف برای انتقال، کاهش، یا حذف ریسک‌ها"
30. Emery, P. (2010). "Past present future major sport event management practice: the practitioner perspective". *Sport management Review*, 13(2), 158-170.
31. Getz, D. (2011), "event management and event tourism: Cognizant Communication Corporation".
32. Hall, C. M. (2001). "11 imaging tourism, and sports event fever". *Sport in the city: the role of sport in economic and social regeneration*, 166.
33. Soyoung Boo & Huimin Go (2010), "Risk perception of mega events". *Journal of sport and tourism*, pp. 139-161.
34. Wesley, S. Poehl & Doniel R. Fesenmaier (2011). "Risk perceptions and pleasure Travel: An Exploratory Analysis.
35. <http://www.amar.org.ir>
36. <http://www.olympic.org>

37. Jogo, L. K., & Shaw, R. N. (1998). "Special events: A conceptual and definitional framework". *Festival Management and event tourism*, 5, 1(2), pp.21-32
38. Wei, Yang (2011). "Long_ Run Risk in leisure
39. Law, C. (1993), "Urban Tourism: Attracting visitors to large cities Mansell publishing Ltd, New York, NY.
40. London East Research Institute (LERI). (2007), "A lasting legacy for London? London", Greater London Authority.
41. Manzenreiter. W (2008). "The "benefits" of hosting: Japanese experiences from the 2002 Football World Cup". *Asian Business and management*, 7, 201-224.
42. Ozbey, Z. (2011), "Benefits of bidding and hosting the Olympic Games: Istanbul 2020", *international Journal of Developmental Sport Management*. Vol, 1.
43. Preuss, H. (2007), "Lasting effects of major sporting event" , <http://www.idrottsforum.org>.
44. Roche, M. (2012). *Mega event and communicative changes. The complex medial-sport in the internet age*".
45. Smith, A.(2009), " Theorising the relationship between najor sports event and social sustainability". *Journal of sport & Tourism*, 14,pp.1-14.
46. Turco, D. M., Riley, R.R. and Swart, K. (2002). "sport tourism", (Morgantown, WV: Fitness Information Technologies).
47. Westerbeek, H. M.(2000), "The influence of frequency of attendance and age on "place" – specific dimensions of service quality at Australian rules football matches". *Sport Marketing Quarterly*, 9(4), pp 194-202.
48. Allen, J. (2008). "Event planning: the ultimate guide to successful meetings, corpate events fund J raising galas, conferences" , conventios, incentives and other special events: Wiley.
49. Chalip, L. (2004). "Beyond impact: a general model for sport event leverage" . in Ritchie, B. Adair, D.(Eds), *sport tourism: interrelationships, impacts and issues*,pp, 226-252.
50. Chen, N.(2008), "What economic effect do mega-events have on host cities and their surroundings? An investigation into the literature surrounding mega-event and the impacts felt by holders of the tournaments". *Masters Disseration in Finance and Investment*, University of Nottingham, UK.

پیوست

سوالات عمومی :

سن : .....

جنسیت : مرد زن

تجربه کاری : کمتر از ۵ سال ۵ تا ۱۰ ۱۱ تا ۱۵ ۱۶ تا ۲۰ بیشتر از

۲۰

در چه تعداد المپیاد ورزشی دانشگاهی فعالیت داشته اید؟.....

تعریف ریسک : رویداد نامطمئن یا موقعیتی که اگر اتفاق بیفتد بر اهداف تاثیر مثبت یا منفی خواهد گذاشت.

ریسک دلایلی دارد و در صورت وقوع تجربه ای از آن حاصل خواهد شد

لطفاً اگر انتقاد یا پیشنهادی در خصوص این تمقیق دارید در انتهای پرسشنامه مرقوم بفرمایید

پرسشنامه شناسایی و اولویت بندی ریسک های برگزاری رویدادهای ورزشی (المپیادهای فرهنگی ورزشی وزارت علوم و تحقیقات)

شماره	موارد زیر تا چه میزان بر ریسک برگزاری المپیاد ورزشی دانشجویان موثرند	زیاد خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
۱	استاندارد نبودن تجهیزات و سالن های دانشگاه میزبان					
۲	امکانات ضعیف محل اسکان ورزشکاران					
۳	عدم پایبندی مسئولان اصلی سالن ها به تعهدات و اجاره نامه ها					
۴	متمرکز نبودن (در یک مجموعه و کنار هم نبودن) سالن های برگزاری رویداد					
۵	استفاده نکردن از فناوری ها و تکنولوژی های نوین در برگزاری رویداد					
۶	عدم وجود زیرساخت های شهری استاندارد موردنیاز برگزاری رویداد					
۷	عدم کنترل تنش بین ورزشکاران (جو خصمانه و دشمنی) در محل اسکان					
۸	نبود فرهنگ انجام کار گروهی در بین مسئولان برگزاری رویداد					
۹	عدم پیش بینی اقدامات جایگزین در شرایط اضطراری					
۱۰	عدم در نظر گرفتن شرایط امنیتی جهت برخورد با جرائمی مانند دزدی و...					

					وجود نداشتن تدابیر امنیتی در شرایطی که فاصله ی سالن های ورزشی با محل اسکان زیاد است.	۱۱
					نبود حمایت سیاسی از برگزار کننده ها	۱۲
					نبود امنیت برای ورزشکاران و تماشاگران حین بازی	۱۳
					عدم تخصیص به موقع بودجه جهت برگزاری رویداد	۱۴
					کیفیت پایین خدمات ارائه شده در حین برگزاری رویداد(نظافت، تغذیه و ...)	۱۵
					بیمه نبودن اماکن ورزشی(مسئولیت مدنی)	۱۶
					بینی نشده و غیرمنتظره	۱۷
					نبود هماهنگی بین بخش های مختلف دانشگاه میزبان	۱۸
					نبود ساختار مناسب در سیستم ورزش دانشگاه میزبان	۱۹
					نبود ثبات در مدیریت ارشد ورزش دانشگاهی	۲۰
					تعامل نداشتن با سازمان ها و هیئت های ورزشی شهر میزبان	۲۱
					نداشتن تجربه ی برگزاری رویداد ورزشی	۲۲
					برگزاری ورزش های جدیدی که در دوره های قبلی برگزار نشده است.	۲۳

					۲۴	ضعف در اطلاع‌رسانی دقیق ، صحیح و سریع نتایج
					۲۵	نداشتن برنامه مدون و جامع برای برگزاری رویداد
					۲۶	عدم آگاهی و دانش مدیران دانشگاه از شرایط میزبانی
					۲۷	عدم وجود امکانات درمانی و پزشکی، در محل برگزاری مسابقات
					۲۸	آگاهی نداشتن عوامل اجرایی از وظایف خود
					۲۹	عدم پیش بینی کمیته فنی مجرب، جهت بررسی مشکلات احتمالی
					۳۰	نداشتن پیش بینی های موردنیاز، در شرایط بد آب و هوایی

Abstract

The aim of this study was to identify and prioritize risks of sport events (case study: Iranian cultural and sport Olympiads of universities). The method of research was Qualitative and quantitative. Review of literature and documents, interviews and surveys were used to for collecting the data. All managers of Olympiads and supervisors of sport teams were population of this research. Because of the dispersion population was used of nonrandomly and available sampling 125 persons was selected as sample. After determination of validity and reliability to collect data was used researcher made questionnaire. Face and content validity of the questionnaire by 20 experts from the fields of management and sports event were review and approved. The reliability of questionnaire were calculated by Cronbachs alpha 0.92 respectively. This questionnaire consisted of 30 items with 5 elements that include: 1- hardware infrastructural, 2- Sociocultural, 3-political-security 4- economical 5- Manegeral. At the end of components were prioritizing according to the Friedman test. The results showed Weakness of managerial factors, political, economic, infrastructural and Socio-cultural have the highest impact on risks of universities sport olypiads respectively.

Key words: risk, risk management, hosting, sport event, universities sport olypiads.

Shahrood University of Technology

Faculty of physical education and sport science

**Identify and prioritize risks of sport event (sport universities
Olympiads)**

By:Ali Asghar Kordloo

Supervisor:

Dr. Hassan Bahrololoum

Adviser:

Dr. Hadi Bagheri

September 2016